

بالندەکەی من فەریبای وەفی

- ☒ ناوی کتیب: بالندەکەی من
- ☒ بابهت: رۆمان
- ☒ نووسەر: فەریبای وەفی
- ☒ تایپ: رۆگار حەسarıی
- ☒ ھەلەچن: زنار محمد
- ☒ مونتاش: يانەی قەلەم
- ☒ بەرگ: جەبار ساپىر
- ☒ تىراش: (500) دانە
- ☒ چاپ: يەكەم (2011)
- ☒ چاپخانە: ياد، بازاپى سۆز-نەقۇمى سىيىھەم
- ☒ نىخ: (3000) دىنار
- ☒ لەبەرپۇھەرایەتى گشتى كتىبخانە گشتىيەكان ژمارەي 2011(1845) سالى

فەریبا وەفی

لە چاپکراوه کانى پېزىزەتىيەكتىبى يانەي قەلەم
زنجىرەتىيە ژمارە (74)

بالندەكەي من

سەرپەرشتىيارى پېزىزە: جەبار سابىر
جىنگرى سەرپەرشتىyar: ئارام سدىق

رۆمان

براؤھى خەلاتى باشتىرين رۆمانى سالى 1381
سىيەمین خولى خەلاتى ھۆشەنگى گۈشىرى
دودوھىن خولى خەلاتى ئەددەبى يەلدا

ناونىشان: يانەي قەلەم، سلىيمانى، سابونكەران، بىناي ھەورامان
نەزىمى سىيەم. ژمارەتىلىقۇن: 07701575726

وھرگىزىانى: حەممە كەريم عارف

سلىيمانى 2011

هه لبده ته گوراني ئامانجى كۆمەلایيەتىه كان و وەزۇن و حال و رەوشى ناھەموارى كۆمەلگىلىكاي پاش شۆرش، كە بنەمالە كە ئەدۋىش دەگرىيەتىدە، هىيندەي دى ئەنجامدارنى ئەم ئەركە قورس و دژوار دەكتات و نامىھەربانى و ناسازگارىيەكانى ھاوسەرە كە ئىزياتىر و توندتر دەكتات.

گوتىيارى رۆمانى (بالننە كەدى من) ھەولۇددات بەپەپى ناسكى و ورييايسىوھ رەفتار بکات و ئەركى ھاوسەرتى ئەنجام بذات، بەلام ورده ورده گەلەيى و گازاندە دەبىي بە گەنگەشەو مشتۇمې، مشت و مېر دەبىي بە دادو بىيىدادو ھاوار، ھاواران دەبن بە قەرقەشەي بەردەوام و ئەم ھېشتاش دەخوازى پابەندى ئەركى ھاوسەرتى خۆي بىتۇ ناتوانى و كە مەنيجە، كە كاراكتەرىيەكى دىكەي رۆمانە كە يە، تەنیاپى و بىزازى و نائومىيەتى خۆي لە ژيانى ژن و مىردايەتى، بەخيانەت لە مىرە كەمى و دروستكىردنى پەيۈندى دەگەل كەسىيەكى ديدا، چارەسەر بکات، بەرە بەرە لە ژنېكى بەھېيزو ورە بەرزەوە، دەگورى بۇ ژنېكى تەنیا و خەمین و خەمبار لەودىيەوە ھەسارى بىيەنگىيەوە، پەنا و بەر ژىز زەمینى ياد و بېرەدەيەك بەسەريما زال دەبىي كاتى كە بىر لە ژيانى خۆي دەكتاتوھ، بە تەرسەوە خۆي دەگەل جەعفترەشقى لاتى گەرەكدا لە تاي يەك تەرازوودا دادەنیت.

نووسەر بۇ گويىزانە ودى زەھىنەت و ھەزرين و ھەستە كانى گوتىيار، سوودىيەكى زۆرى لە تۇنى ساتىرئامىيەزى گوتىيارى رۆمانە كە وەرگەتسووھ، رۆمانە كە لە گۆشەنىڭىگى دەرۈنىيەوە (4) و بە شىيۆھى گوتىيارى- قارەمان دەگىردىتەوە.

لە جياتى پېشەكى

و: حەممە كەريم عارف

شا قارەمانى ئەم رۆمانە ژنېكى گەنجە كە گوتىيار (1) و شاقارەمانى (2) رۆمانە كە يەوەنگە بتوانى بە ئاوىئەيە كى بالانمائى ژيانى گەلەتكى لەو ژنە خوبىنەوارانە دابىرىت كە بە ديدو بۇچۇنىيەكى جىاواز لە ژنانى ئاسايى دەپوانى دەنلىقى دەرەزەرە خۇيان و بە ھۆشمەندى و ھەستىيارىيە كى زۆرەوە مامەلە دەگەل دۆزۈ كېشەكانى خۇيان و خەلتى تردا دەكتەن. جا ئەم ژنە گەنجە (شاقارەمانى رۆمانە كە) لەو روانگەيەوە شان دەداتە بەر ئەركە سروشتى و كۆمەلایيەتىه كانى خۆي و رېيك بە پېچەوانەي دوو كاراكتەرى (3) ترى رۆمانە كە وە يەكىييان شەھلایي و مل بۇ شۇوكىردن نادات، ئەويتىيان مەھىنە كە شۇوكىردن بە فاكىتەرە ھۆزىيەك دەزانى بۇ رزگار بسوون لە كۆت و بەندى كە لەتۈورى، مېڭۈوبىي و جوگرافى، راستگۆيانەو يە كەدل شۇو بە پىاوىيەك دەكتات كە بە ھاوكوف و ھاوبىرى خۆي دەزانىت، و دەيھەوى بە حۆكمى ئاۋەززوو ھەست، ئەم ئەركە بە دروستى و بە تەواوەتى ئەنجام بذات.

- ۱- گوتیار (راوی): ئدو كەسەيە كە چىزۇك، يان ھەدر شتىكى دى دەگىپىتەوە، كە بۆئى ھەدە بەزارە كى يان بە نۇوسىن بىگىپىتەوە.
- ۲- شاقارەمان: كەسىكە كە لە چەق و جەرگە كارە چىزۇك ئاشانىيە كە دايە و نۇوسەر ھەولۇددا سەرنجى خويىنەر وەرگرى بۇ راپكىشى.
- ۳- كاراكتەر: كاراكتەر، يان قارەمان زادە خولقابى زەين و خەيالى نۇوسەرە، ئەخلاقىيات و رفتارو بارى دەرونەيان لە گوتارو كرددە كانىيان دا بەرجمەستە دەكات.
- ۴- گۈشەنىڭا: هەر نۇوسەرە بە شىيەر شېۋازىك كە دەستەر و رەگەزە چىزۇك ئاشانىيە كانى خۆى بە خويىنەر نىشان دەدات، پەيوەندى خۆى، واتە نۇوسەر بە چىزۇك كە دەنەر نىشان دەدات، ئەمە پىسى دەگۇتى گۈشەنىڭا، كە يان دەرونەيىيە، يان بىرۇونى، لە گۈشەنىڭاى دەرونۇنى دا، چىزۇك بىز دەبىت بە يەكىك لە قارەمانانى چىزۇك كە، و چىزۇك كە بە راپساوى يە كەم كەس دەگىپىتەوە. ئەگەر گوتیار كاراكتەرى سەرە كى چىزۇك كە بى گوتیارى - قارەمانى پىيىدە گۇتىرى و ئەگەر كەسايەتى لاوە كى بى گوتیارى - چاودىرى پىيىدە گۇتىرى. لە گۈشەنىڭاى دەرونۇنى دا سورد لە ھەموو جۆرە كانى مەنەلۇڭ وەردە گىيىت

گوتیارى رۆمانى ناڭبىرى ژىيىكى خويىنەوارى سەر بە چىنى ماماناەندىيە، شۇوى بە ئەمیر ناۋىيىك كرددوو كە جۆرە ھاوېشىيە كى فيكىرى و كۆمەلایەتىان لە نىواندا ھەدە. خاۋەنى كورۇ كچىكىن، ئەمیر بۇ دايىنکەردىنى بىزىو خىزانە كە لە ھەولۇ كاركەردن و بە دەستەتىنانى درامەتى زىباتر دايە، ماۋەيدەك بۇ باڭ دەپرات، پارە بۇ مەندالە كانى دەنيرىتەوە جار جارىش سەريان دەدانەوە. ژنە بە تەننیا بە زەممەتىكى زۇر مەندالە كان بە خىو دەكات. كە ئەمیر لە باڭ دەگەرپىتەوە، خانۇوې كى چكۈلە دەكېن خىزانە كە جۆرە ئارامى و ئاسوودەيىە كى تىيە كەدوى.

ژيانى كەم درامەتى و يادگارى ژىينگە ژيانى جىاوازى ھەندەران، ئەمیر دەخەنە سەر كە لەكەلەي روپىشتەن بۇ كەنەدا، ژنە كە سالانى سەختى تەننیابى و دەستكۈرتى، ماندۇويان كرددووھو تا راپدەيەك بەم وەززە تازەيەيان رازىيە، بە روپىشتەن بەرە ئايىندەي نادىيار قايىل نىيە، ئەم مەسەلە يە دەبىتە مايىەي مشت و مەرى بەرەۋامى ئەم و مېرە كە دەنەر دەنەر نۇلاوە كە ئەوانىش ھاۋەئى باوکە كە يانن. ئەمیر بېپىار دەدات بۇ خەرجى سەفەر، خانۇوە كە بىرۇشىت و كاتىي رووبەرپۇرى نازارەزايى ژنە كە دەبىتەوە ھەدەشە ئەلاقدانى لىيەدەكتەن. ژنە كە رووبەرپۇرى بېپىارى بىنچىرى مېرە كە دەبىتەوە توواناي سەرپىچى نىيە، خەمبارو تەننیا پەنا وەبەر دەننەيەن زەزرو زەينى مەيلە و نەخۇشى خۆى و ئەو پىلەي بىيەنگىيە كە لە دەوري خۆبىي تەننیو، دەبات.

سەرچاوه:

رمانەلەرى معاصر فارسى (كتاب چەهارم)
چاپ اول : زەستان 385 / انتشارات نيلوفر

پەراوىز:

دایکم ده لیت گه ره که که ئیسو وه کو قوتولى عەتار وايە هەموو
شتيكى تىيا پەيدا دەيىت. راست دەكت. شەقامە كەمان پە لە نىعىمەت.
چەند نانەواخانە يەك و سەد دانە بە قالغانە تىايە، كە لە سەرتادا تىيا
مابۇوم شت لە كىييان بىرپ تا ئەويتريان زويىر نەبىت، سەوزە فرۇش و
مېيە فرۇش ئەۋەندە زۆرن بەشى هەمووان دەكەن.

لى شۆستە كان، پەستم دەكەن و ئەۋەندە تەنگ و بارىكىن كە ناكىرى
شان بە شانى يە كىر رى بکەي. يان دەبىي پىش بکەوى، يان دوا بکەوى.
يان خىرا بېرى يان رىي خەلکى بکەي. ئەگەر چاۋ دابىھى لە كەو پەلە
دەبىنى. شۆستە كە پە كىپارچە پەلە يە. پەلە ئار، بەلغەم، چەورى و يان
سەوزە پلىشاوه، خوا دايىناوه بۇ خويىندىكارانى بەشى دەرونناسى كە حەز
دەكەن سەر لە خەيالاتى بەشدەران دەرىيىتن.

كە سەرت بەرز دەگرى و بىر دە كەيەوه، ناكىرى پۇزى ئەم دېمەنە چەند
چاۋ پۇشىشى لى بکەي، بەسەر هيچ كەسىك دا لى بىدەي. سەربانە كان
يە كىپارچە دوکەل و دېمەنی ئەو جلانەن كە ئىئىزى بە نەشوراوى ھەلىان
خستۇن. خانوو و بىنakan بەرزو نزمو تىتكەن. هەر كۈلانى دەگرىت
چەند بىنایەكى نىيەچل و تەواو نە كراوى تىدىايە لە كەل كۆمەلەك
شىلىمان و كىيسە چىمەنتتو عارەبانە دەستى و گەلابەي پە لە خاڭ و خۇل.
لە هەموو لايەكەو خەرىيەن خانوو كۆنە كان دەرۈخىن و ئاپارتمان و
قەسر دروست دەكەن. پنچە گولە باخ و ياسى مالە نىيە روخاوه كان
ھىننەيان گەردۇ توپلى نىشتۇرۇ كە بە كارى شاعيرانىش نايەن. لېرە
لەوي، خانوو تازە، كەمى دواتر لە خانوو كۆنە كان، بە ھەيوانانى
بچووك و دەرگائ ئاسنى موشەبە كەوە بەرچاۋ دەكەون. گەرە كە وە كو

1

ئىرە چىنى كۆمۈنيست نىيە. من ولاتى چىنم نەدىتىووه، لى ھزر دەكەم
دەبى شۇينىك بى وە كو گەرە كە كەي ئىمە، نا، راست دەۋى گەرە كى ئىمە
وە كو چىنە، پە لە خەلکى.

دەلىن لە شەقامە كانى چىندا هيچ ھەيوانىك بەرچاۋ ناكەوى. تا چاوا
پە دەكت، تەمەشاي ھەر شۇينى دەكەي تەنبا بەشەر دەبىنى. بەم
پىنوانگە گەرە كى ئىمە كەمېك لە چىن باشتەر، چونكە پىشىلە يە كى
ھەرزەمان ھە يە كە لە سەر گۈيىسەبانە ھەيوانە كە ھەلەدە كورمى، و
ھاوسيكە قاتى سىيەمىشمان، توتى بەخىyo دەكت. موغازە يە كى تەيىر
فرۇشىش لە سەرى كۈلانە كەدا ھە يە.

كە هاتىنە ئەم خانوو لېپام ئېرەم خۇش بوى. ئەگەر ئەم بېرىارەم
نەدابا، لە بوبو هيچ كاتىك قىيان و خۇشەوىستىم بەلا دا نەھاتبا. ھەراو
زەنا زۆر بۇو، رۆزى يە كەم وەك بلىيى بۇ زىياتر ئاشنابۇنى ئىمە بەم ژىنگە
تازىدە، ئاغايى ھاشى كچۈلە چواردە سالانە كەي گرتە ژىر شەلاخ و
قامچى و دەرىيىشى جىنۇي، كە ھەرمەيدك بۇو لە چەند زمانىك، وە كو
زېخ و چەوى نىيۇ حەوشە خاموشە كەي ئىمە، بەسەردا ھەلىشت.

بۇنانەيى كە فەزاي خالى بەينى بەشەرە كان پى دەكتە وهو دەگەلەن هەر
ھەناسەو نەفەسييىكدا دەگۈرى، بۇنە كان ئاۋىتەي يەكدى دەبن و لسووت و
كەپپو بۇ چەند ساتىيك ھەستى جىاكردنەوهىيان لە دەست دەدات. لە
موغازىي ماست فرۆشە كە رەت دەم و شاهىن گازىدەكەم، لە و كاتەدا
ھەستىدەكەم كە پەپەي كەپپوم لەبەر تىئى بۇنە كە كەتووته لەرزا. لەو
دەمەدا جىاكردنەوهى بۇنى شىرى كولاؤ لە بۇنى ئاوى سەروپىي، ھەمان
بايەخى جىاكردنەوهى دلن يەشەم لە ڙانە سك لەلا پەيدا دەكت.

ئىيرە چ چىن بىچ و چ ھندوستان پە لە بەشەر، زۆربەشيان مندالىن.
تەحا كە مندالىن زۆرە. ئەمير دەلىت تالىودە زۆرتە. كەمىك دواي فراڭىن و
نيوھ رۆزە كۆلانە كە پى دەبىت لە خەلکى. تەنانەت گەراج-كەش پە،
ريگاى قالدرمە كانيش. كاغەزىكىيان بە دىوارى قالدرمە كاندا
ھەلۇاسىوھ تكا لە دانىشتۇرانى بەپىز كراوه، كە لە كاتى پشۇ و
ئىسراحتدا مندالان نەنېرنە حەوشە كە.
بەرپىوه بەرى بىناكە دەلىت: "ھەمو مانگىك كاغەزىكى تازە
ھەلۇدەواسم، دەم و دەست دەيدىن".

پىيەدەكەنلى. خۆيىشى سىمندالى ھەيە.

جەعفتر ئەشقى ليھاتووه، كە عەينە كى ھەتاوى لە چاودەكتات و قۇزى بۇ
سەرەوە شانە دەكتات، بىلام پىتلاوەكانى ھەميشه شۇ دراون.

لە ھەفتەي يەكمەدا پاركى سەرى شەقامە كەم كەشە كەرد.
پاركىكە بەشەرى لە دار و درەختى زىياتە. پىانى گەرەك بە رىز، لەسەر
تەختە كان دانىشتۇرون. يەزى لە جاخانەيە كى بىچام و شووشىدا دايىان
ناون تا خەلکى تەمهشايان بىكەن.

كائى بۇ پاركە كە، يانى بۇ ئەو گۇزە سى گۇشەيەي شەقامە كە
دەرىزىن، مندالىنە كان بەغارادان خۇ دەگەيدەنە لاي جۇلانەو خلىسكانىيەكانى
ئەوسەرى پاركە كە، كە لە قەربالغى و تەپوتۇزدا لە سوچىكى دۆزەخ
دەچىت.

من و ئەمير دەسورىيە وهو لە نىپەپەكاندا چاو بۇ شىيەي ئايىنەدى
خۆمان دەگىرپىن. من ھەميشه جوانترىن و رىيکوپىكتىرين پىر ھەلەبىزىرم.
دەلم نايىت پىرييەكى سەر رۇتارە كۆپەرەمۇشەي نىشان بىدەم و بلىم ئەمە
ئايىنەدى تۆيە.

پىرەمېرە كەدى من ئەۋەندە قەمۇور نىيە كە نەتوانى ترۆپكى درەختە كان
بىدەنەن. شانە كانى ھەر چەندە لاوازنلى ھېشتا پىرشنگى قىيان و حەزو
كۇنگاكاوى لە نىگايدا تەنانەت لە پشت عەينە كە ئەستورە كەشىيەدە-
ددەرەشىيەدە. لى ئەمير پىرەزىيەكى نىشان دەدات، كە لە زەرفىكى
كاغەزى كۆنى چرچ و لۇچ و گرمۇلە بسو دەچىت و دەلىت: "تۆى دواي
بىست سال".

كە دەرۇم بۇ چواررىيانە كە، يانى يەكەمین چواررىيانى دواي كۆلانە كەدى
خۆمان، ھەست دەكەم ئىرە زىياتە ھندوستانە، سەرزەمېننەكە تەزى لەو

ههست به ئازادى دەكەم و باسى ئازادى دەكەم، لى ئەمير رىيگە
نادات ئەو زاراوهىيە بەم ھەموو گرىنگىيە خۆيەوە دەربارەي ئەو ھەستە
بچووك و ناچىزە بە كار بەرم. ئازادى لە مەوداي جىهانىدا ماناي ھەيە،
لە مەوداي مىزۇويىدا ماناي ھەيە، لى لە ناو خانوويە كى قەناسى پەنجا
مەتريدا لە گەرەكىنىڭ قەربالغ و لە ولاتىكى جىهانى سىيەمداد... ئاخ
چۈن دەتوانم ئەمەندە نەزان بىم؟

تا ئەو كاتىئى ئەمير لە مالە بۆم نېيە نەزان بىم. لەبەر ئەمە چاوهۇران
دەكەم تا ئەو بپواته دەرى.

ھەوشە چكۈلە كەي پشتەوە يە كپارچە بۇنى شەمبىلىك، ھارسېكەي
سەرەوەمان مەكىنەيە كى سەۋزە جىنىنى ھەيە كە كىلىق كىلىق سەۋزە پى
دەجىنى و ورد دەكەت. چەند ھەفتەيە كى پى چوو تا دەگەل ئەم بۇنەدا
پاھامى. پەرده كانى مالە كەمان لە من زۇوتە راھاتىن، لە جىاتى بۇنى
قۇماش و پارچە بۇنى شەمبىلىك-يان لىدىت.

لەسەر كورسى موبىقە كە دادەنيشەم و تەمەشائى ناو حەوشە
چكۈلە كەي پشتەوە، كە ھېچ كاتىك چۈل نېيە -پە لە بۇن و ھەراو زەنلەو
پىشكە - دەكەم. دیوارە كانى چىمەنتىۋىيە سىي پەنجەرەي ھاوشىۋىيە لەسەر
دەرگا شوشە بىيە كەي موبىقە كەوە ھەيە. ھابىن كە ئاسمان دوورە. دېبى
ملت تەواو بە پشتا بىنۇشتىيە و ئۇجا بتوانى بە ئاستەم تۈزقىلىكى
ئاسمان بىدىنى. بۇ رازاندەوە جوانىكەنلى ھەوشە چكۈلە كەي پشتەوە
كارىكى زۆرم كەدووە. سېبەرو ساباتىكى چكۈلەم بە پلاستىكى روون
بۇ دروستكەردووە، بانىژەيە كى روناكم لەسەر دەگا شوشە بىيە كەي دروست

2

رووبەرى مالە كەي ئىيمە پەنجا مەترە. بە ئەندازە باخچەي مالىكى
ماماناوهەندى سەررووى شارە. بۇيە ئەمير دەلىت: "ئەندە مەلى ئەمە كەم
مالە كەم".

ئېرە نۆيەمەن خانووە، كە مالىمان بۇي گواستۇرۇتەوە، و ھەستىكەمان لا
درۇست بۇوە، كە لە ھېچ يەكىيە كە باركىدە كانى پېشۈۋەماندا ئەو
ھەستەمان لا نەبۇو. ئەمير شەرمى دىت ئەم ھەستانەي لەلا بىچ جاي
ئەمەي كە بخوازى شتىكى دەربارە بلىت.

لى من حەزىدە كەم باسى خانووە كەمان بىكەم. لەم خانووەدا كەپچى
كەس نىن، ھېچ خاودەن خانوويە كەمان بەسەرەوە نىيە. خاودەن خانوو شەيتان
نىيە بەلام بە ھەمان ئەندازە دەتوانى روحى مەزۇڭ كۆنترۇل و داگىر بکات.
ئەمېستا ئازادىن، ناو مال و شتە كامان بى ئەوەي ترسى ئەوەمان
ھەبى بەر دەركەو دیوار بکەن، دەگوازىنەوە. مندالە كان ئازادەن بە
دەنگى بەر زەق سە بکەن. گەمە بکەن. ھاوار بکەن و تەنانەت غار بەدن و
پاڭرەك بکەن. من دەتوانم عادەتى وس، وس بن، وەكى عادەتىكى
فەقيرانە بۇ ھەمېشە وەلا و بىنەم.

لی ئەم دەنگە، میناکى هىچ يە كىيىك لە دەنگە كانى ئەم زىيانە نىه، ئىشى لە دنيا يە كى ترەوە دى، لە هەمان پەلە ئاسانى زۆر دورەوە دېت. میناکى دەنگى دلە. رىكۈرەر نىه. دەنگىكى زندووە. دەنگى دەفە. كەسىك خەرىكى دەف لىدانە. ئەم بىنایە و دەف؟ دەنگە كە بەرزتر دېيت. بەرزتر لە هەموو دەنگە كانى دى.

وەكۇ پىزىك زۆر بەپەلە گەشە بکات و بخەملى، بە پەلە گەشە دەكەم، گەورە دەم، لە كورسىيە كە دەبەوە. حەوشە چىكۈلە كە گىانى وەبەر كەوتۇوە. دىوارە كان چۈونەتە دواوە. دەنگى دەفە كە لە پەنجەردى قاتى چوارەمەوە دى.

دەست و بالىم رادەتە كىيىن و كىيشمانىكى خۆم دەددەم، رۇوم وەردە گىيىرم و تەمەشاي پەنجەردى نەھۆمى چوارەم، كە ئىيىستا میناکى پەنجەردى كانى دى نىه، دەكەم.

چاوانم دەنۋىقىيەن و گوئى بۇ دەنگى دلى خۆم رادەدىيىرم، كە چاوان دەكەمەوە شادى و شاهىن دەبىنەم لە ناوهندى موبەقە كەدا و يىستاون و بە واقى و پۇ دەمى داچەقاوە دەماشام دەكەن.

كردووە. چەند ئىنچانەو گولدانىيەكم داناوەو مندالە كان يەك دنيا ورتىكە و پرتىكە يان بە دىوارە كانىا ھەلۋاسىيە.

دەبىي ھەستم و چرا داگىرسىيەنم، روناکى ناو خانووە كە خراب پ دابەش كراوه، موبەقدە كە لە ئىيىستاوه دەلىيى شەوە. ھۆلە كە عەسرەو ژورى نۇوستۇن رۆزە. شادى و شاهىن گازىدەكەم. كىيە چۈن؟ دواي ھەفتىيە دووان لە كوتەك خواردن و غەريبيي، ھەنوكە لە مالەوە بەند نابىن. لە گەن رۆيىشتىنى ئowanدا، لە تۆ وايە دەنگ و ھەراكەش رۆيىوە. زۆر كەم رىيىكەدەكوى كە ئەم كاتانىيە عەسر مالە كە وا كىپ كېيى، ئەم تەننەيىيە ئەو تەننەيىيە نىه كە ھەموو رۆزىك خۆزىيام بۇ دەخواست. زىاتر لە بىكەسى دەچىت. يەزى ھەمووان تۆيان لېرە بە جىيەپشتووەو رۆيىوون. لاق لەسەر لاق دادەنیم و زوق زوق دەرۋانە دىوارە نزىك و چىمەنتۆركى حەوشە كەپىشتەوە. ناتوانم بىر لە درىيىش دىوارە كەپەنجەردە كان نە كەمەوە كە تەننەيا بىزنى ھالاۋى خواردىيان لى ئىدىتىھ دەرى. ئەم ھەموو تەمەشاڭدىنى دىوارە چ سوودىيىكى ھەيە؟ چاڭتىرايە رووي كورسىيە كەم وەرگىيەم. ھەندىيەجار وەرچەرخانىيىكى چىكۈلە كورسىيەك حالى بە شهر باشتى دەكتە.

رىيىك لەم كاتىدا دەنگ دېت. جىاوازى ئەم خانووە لە خانووە كانى پىشىو لەمەدايە كە دىوارە كانى سەرما يان رتوبەت نادەنەوە. دەنگ دەددەنەوە. هىچ دىوارىيىك لە دىوارە كانى ئەم خانووە دىوار نىيە. تىغەيە كى كەچىنە كە دەنگانى دى لە خۆيدا كۆز دەكتەوە تا لە كاتى خۆيدا ئاو دىبيان بکات، لېرەدا پىتىيەست ناكا گوئىت بە دىوارە كەوە بنەيت. لەمەۋدai دوورىيىشەو دەنگە كان، چ بەرزو چ نزم بە گوئى دەگەن.

دیمە سەرى وە كو چۈن نوقلىيىك-ى بادەمى بە جارى زار پى دەكتات لە تام،
بەو ئاوايىھ وشەكە لە دەمم دا دەمزم، مولىك، خودايىا من خودان مولىك.
مولىكدار.

ئەم وشەيە گەورەيى كردووم. يانى بابايىكى مۇفلىيس و نابۇوت نىيم.
ئىدى دەرىيەدەر نىيم. ئەم دیوارانە هى ئىمەن. ئەم قالدىرىمانە هى ئىمەن،
ئەم حەمام و تەوالىت و دەستشۆرە هى ئىمەيە. تا ماوهىيە كى زۇر
ئەفسۇونى ئەم تاقە وشەيە دەم. باۋەرم نايەت تاقە وشەيەك بىتوانى ئەم
جۆرە كارە لە بەشەر بکات. ھەرگىز نەمەزانى مولىكداران دەتوانى
ئەۋەندە خۇشحال بىن.

"گۈنىت لىيە چ دەلىم. خانووه كە دەفرۇشم. پىيۆيىستم بە پارە كە يەقى.
لەم رۆزىاندا لە نۇوسىنگەوە بۇ تەمەشاڭىدى دىين."
بە هوئى ھەورازچۇونى تەمەنخەوەيە كە دەم و دەست ھەلناچىم. لە
ماوهى چەند دەمېك دا، لە نىيۇ چەند رەفتارو ھەلۋىستىيەكى مومكىندا،
يە كىكىيان ھەلدىرىشىم. پىيۆيىست بە ھەلسان و ھات و ھاواركىرىن ناكات.
بە دانىشتىنانيشەوە دەشىيت پارىزگارى لە خانووه كە بىرى.

"خانووه كە نافرۇشم."
كە يىف بە دەنگى خۆم دىيت. نەدەلەرزىيت. نە نىگەرانە. ئاسوودەو
ئەرخايىدە.

3

ئەمير دەلىت: "خانووه كە دەفرۇشم."

حەز لە قىسى بى پىيىشە كى ناكەم، ھەمېشە پىيۆيىستم بە خۇ
ئامادە كىرىدە. ناتوانىم ھىچ كارىيەكى راستەخۇر بەپەلە بىكەم. بۆيە
ھەمېشە كەمېك لە پاشم. بۇ ئاھەنگى خەنەبەندان و زەماۋەندو خەتم و
پرسەش درەنگ دەكەم. دايىكم دەلىت خەنەي پاش خەنەبەندان بە كارى
چى دى؟ ئەمير دەلىت ئەوهى زەوق و تاقەتى دىتنى نىشانانى نەبىت
ناچارە خۇى را دەستى رىكەوت بکات، دەبى رىكەوتە كانى بى ھەرس
بىكىت. من ئىستا دووچارى بدد ھەرسى بىووم. قىسى كانى ئەمير دەرك
ناكەم.

لە وەتاي گواستۇومانە تەدوه بۇ ئەم خانووه ئەمە يە كەجاھە كە ئەم
قىسى يە دەكتات. فرۇشتىن يانى رۆيىشتىن لەم خانووه، لى تازە ئەم خانووه مان
كېرىيە. ھېيشتا نەبووه بە سائىك.

ھەمۇو لە گەراجە كەدا خې بۇونەتەدوه. ئەدو پىياوهى كە پاشان دەبىتت بە
بەرىيەبەرى تەلارەكە داوا لە ھەمۇو دەكتات بۇ ئاشنا بۇون دەگەل
يە كىترا، پىيى بىلەن لە خانووى خۇدان يان كەرىچىن؟ نۇرە دىتتە سەر من،
دەلىم مولىكى خۇمانە. سەرم لە تامى شىرىنى ئەو قىسى يە سور دەمىننى.

نیه. وام بیر ده کرده و پاش شووکردم به ئەمیر، بتوانم ئەو جانەوەرە بدەم
بە عارديدا، لە کۆل خۆمی بکەمەوە. ئاواتەخواز بسوم بە ئاسانى لە
شەپى لە دەستدانى پەرددى كچىنى رىزگار بىم.

بۇيىه شدوئىك لەو شەوانەى كە وەھم و خەيال زالە و راستگۆبى باكىھو
پاكىزەيە، باسى جانەوەرە كەى كۆلى خۆم بۇ ئەمیر كرد. لە قەمۈرىك
دەچۈرم كە بخوازىت نەيىنى قەمۈرىيە كەى ئاشكرا بىكەت.

ئەمیر مىنگە مىنگە كەى پى بېرىم. ئايا بەر لەو كە سىنگى دىكەم
خۆش ويستووه؟ وەلامە كەى خۆى وەرگرت و بە ئاسوودەيى پىاوىيىكى
بەختەور لىي راڭشا. لى من ھېشتا قسە كەم تەواو نە كردىبو. خەرىكى
قسە كەدن بۇوم كە ئەمیر بە چاوانى خەواللۇووە دەستى خستە سەر زازم.
"گۈينگ نىيە كە پەيدۇندى دىيت دەگەل كەسانى تردا ھەبۇوە چىان
كەردووە. گۈينگ خۆتى و لە ئىيىستا بە دواوەت ھى منى".

رەفتارە كەى جوان و دلگىر بۇو، لى جۆرە نىڭەرانى و پەشىۋەيە كىش
لەو ديو قسە رۆمانسىيە كانىھو ھەبۇو. دەمزانى كە ئەو دەگەل مندا بۆ
ھىچ جىيەك نايەت. راچلە كىم و ھەستى تەنیاىي و نائومىيىدی و ھە
ھەۋىيەك كەوتە بەيىنى من و ئەمېرەوە. رۆژگارىيە كى زۆرى دەويىست تا
چاپىشى لە يەكتىر بىكەين و ھەر كەسە و بە تەنلى بەرىتى خۆدا بىزىن.

4

من دەرۈم، ئەو دەرۋات. ئىيىمە دەرۈزىن. روئىشتەن تاقە كارىكە كە ئەمیر
ھەمىشە پىوهى خەرىكە.

نەفرەت لەم شانسى! ھېشتا تامى لە يەك شوئىنا مانەوەمان
نەچەشتۈرە كە ئەو دىسان دەيھوئى بېرىت، شەھلا دەلىت:
"ئەمیر دىسان فىلى كەوتۇرۇتە بېرى ھەندۇستان."

دەلىم ئەمەيان فىل نىيە كەرگەدەن. كەرگەدەن ھەمىشە بە تەنلى
دەرۋات، كاشكى منىش فىلىكىم ھەباو بېرى ھەندۇستان يان شوئىنەكى
نزيكتى بىردايە.

ئەمیر بەردو ئايىنە دەرۋات. ئاشقى ئايىنەيە. حەز لە راپردو ناكات،
چ راپردوویە كىش، راپردوویە كى ژنانە كە نە چۈونە سەر دىوارو نە
بازدانى تىايە، نە پاسكىل سوارى و نە تۆپ توپىنى ناو گەرەك.
راپردوویە كى پى لە چىپەچپ و فسکەفسك و مالەباجىنە. راپردوویە كە
دەچىتەوە سەر ژىر زەمینانى تارىك و چخانان. ئەمیر ئامادە نىيە تاقە
يەك ھەنگاۋ دەگەل مندا بۆ دواوە بگەرىتەوە.

منىش راپردووم خۆش ناوى. بە داخووەم، كە راپردوو منى خۆش دەوى.
ھەندىجار وە كۆ جانەوەرەك سوارى كۆلم دەبىت و نيازو خەيالى دابەزىنى

به تالگردنی کیسه‌کهی ریوره‌سمی خوی هدیه. ده‌بی کتیه که لەسەر ئاگر بى. چاي دەمکىشاو ئامادە دەگەل قاپە ناوکەو ئاجيل و پستەدا كە بى پىستى من باش نىيە، لى بى گەرم بۇونى چەندى ئەو زۆر عالە.

ئەمیر دەلىت: "شارەزاد رەگەزى خوی گۈرىپوھ. بۇو بە پىاۋ" كە ئەمیر خوی بە شارەزاد دادنى بەم پىودانگە منىش بەر لەھەنە فرييا بىمەم و تاجى شاهى لەسەر بىنم سەداتى ھاوارى جوجك خۆر لە ناو تەلارە كە دا دەنگ دەداتەوە. ئەمە نازناويىكە كە خام ھاشى لە زىنە كەي قاتى يە كەمى ناوه.

"مېزدە كەي دە سالىنک لە خوی بچوو كىرە."

جوچە، زاهىرى خەریكى كارى كېپىن و فرۇتنى ترومېيىلە. ھەفتەي سى رۆز لە مالەوە نىيە. پاشان بە ترومېيىلە كە مۇدىيەل بەرزوھ سەرسە كوتى پەيدا دەبى. لەبدر دەرگاكەدا رايىدەگىرىت و ھەر لەبەر دەرگاكە ھات و ھاوارى بەرز دەبىتەوە.

لە ھاۋىينە كونى دەرگاكەوە تەمەشا دەكەم، لە زەتىكى زۆر لەم كارە دەبىنەم، ھەمان ئەمەن لەزەتەي كە خەلکانىنک بە خۇيان ھەمۇ شىتىك دەبىنەن، بەلام كەس ئەوان نابىنى. دەرگاكە ھاۋىيىكە بەرائىبەرمان كون و ھاۋىينە نىيە. بۆيە درزى كردووته دەرگاكە.

ئاغايى ھاشى لەسەر پلىكانە كان و يىستاوه بە جۆرى سەرى دەلهقىنى لە تو وايە ئاشتى خوازتىرين بەشەر ئەم دىنيا يە. دەنگىك بەرز دەبىتەوە، بۇمان بە دىيار دەكەوى، كە جوجە بە لەپى دەست دەرگاكە كوتى. ھاوار دەكت:

"بە پىر، بە پىغەمبەر من ھەلم نەگرت". نەم بىردووھ.

5

"كابرا خەرەيك بۇ خوی بەر چەقى دەدا، كە ئىمە كەيىشتىن بە سەرييا. تا خەلکە كە فرييا كە وتن دەستى بىگرن خوی كۆلەوار كەدبۇو. من و حوسە يىنى لەوانى دى زووتر گەيىشتىن بەسەرييا. خەرەيك بۇ زىنە كەيان بە ئەمبولانس دەبرد. دەيانگوت تەواو بۇوە".

ئەمیر دەسان خەبەرى هيپناوه. باو كە گىان ھەمېشە بە دەستى پىرەو بۇ مال دەھاتەوە، بە باوهشى مىيەدە. ئىمە كە مندال نزىكى عەسر لە پشت دەرگاكەوە ئېشىكمان دەگرت و ھەركە ئەومان دەيىنى غارمان دەدا تا كىسىدۇ زەرفە كانى لە دەست وەربىرىن.

دايىم دەلىت: "باوكتان ھەرچىيەك بۇ عادەتىكى باشى ھەبۇو، ھىچ كاتى بە دەستى بە تال بۇ مال نە دەگەپايدەوە".

ئەمېش بە دەستى بە تال نايەتەوە، كىسىدۇ پىر لە ھەوال، رووداوا، وارىقات دەگەل خۇيدا دىنى. بە درېشىبى ئەم سالانە فيئر بۇوە كە كاميان لە پېشدا بلىي و كاميان لە دوايى دا بلىي. فيئرى ئەدە بۇوە نىيەدە رووداوه كە بىگىرپىتەوە بۇ گىپانەدەي نىيە كە تىرى ناز بىكەت. دەزانى كاميان بە ئاواو تاوبىگىرپىتەوە كاميان بە پەلە لە كۆل بىكەتەوە. دەزانى كە مشتەرى و كېيارى ھەمۇ ورتىكە و پىتكە ئاوا كىسى كەيم.

بهر لوهى خەلکى تەلارە كە مەزىندەي ئەوه لېپىدەن كە چ شتىكى
نەبردووه، ئايادا ھاوارى لى بەرز دەيىتەوە.
مندالە كان نۇوستۇون. لە تەنىشت ئەمېرە دادەنىشىم. چاپە كەمى
سارد بۇوهتەوە ئاجىل و ناوكەش ناخوات.
"نازانم حوسەينى لە پېچى بەسەرا ھات. هەر لەۋىيە بۇ مالى خۇى
رۇيىشتەوە. گۈتكى خۆت شتىك بە ئەندازىيارە كە بلىـ."
بىنەنگ دەبىت.

"چايدە كەت بۇ بىگۈرم؟"
"دەلىت: "بۇچى رۇبى؟"
بە كاوهخۇ تەكانى دەدەم "واز لە مانە بىنە. باسى شتىكى خۆش
بىكە، شتىكى عەشقى".
"ئەشقى چى. ئەشق كوا. هەر ھەموو پۇخلەواتكارىيە. كەنەدا كەمان
بىـ لە ھەموو ئەمانە رىزگار دەيىن".

ئەمېر شەيداي كەنەدايە. ھەمووان بەمە دەزانىن. ھەر كەسىك
ھەوالىيکى تازىھى لەمەر ژيان لە كەنەدا دەست بىكەوىي، يە كىسەر بەسى
دەگەيەنى، ھەندى جار بە جۇرى باسى كەنەدا دەكتات لە تو رايە
سالەھاى سان لەۋىندرە ژياوە. ئاھ ھەلە كىشىتى دەلىت:
"دەرۈم بۇ كەنەداو تەھاوا."
كاتى دەگاتە بنېھەست، ئەمە دەلىت. كەندا لەلايدىك و ھەر ھەموو
بەدەھىتى و نەگىھتى و گوشارە كانى دى لەلايدىك.
ئەمېر سالانىك لە وەپىش توانى بسوى لە باكۇوە بۇ توركىا و
لەۋىندرەوە تا سنورى يۇنان بىرۇات. تاكو ئەمېر بەلاي كەمەوە
ھەزارجار باسى ئەو بى موبالاتىيە گەجانەيەي كىردووه، لە ويىستگەدا
دادەبىزى تا پەرداخى چاي بۇواتەوە، تەنبا پەرداخىك چاي و ھىچى تر.
بەلام فېرىتىكى لېتەداو نادا ساتىك لە ساتە ھەرە ھەستىيارو گەرينگە كانى
ژيانى چىنەبىت، ھەواي گەرم، بۇفييە پې لە نۆشاپىدى رەنگاو رەنگ، ئەو
تەختە سەوزەي كە لەسەرى دانىشتووە. سەنگى دەستىكى قورس و گران
بەسەر شانىھەوە دەنگى ناسازى پولىسيتىكى تورك "پاسپۇرتە كەت".

6

به م مه بهسته نایته خواری. هه فتهی پیششو هاته خواری و شاهین
بیشه وی هه لیت گوته:
"نه گهر بو کنهدا برؤین، نیدی ناتوانی لیم بدهیت. خه بری پژلیس
ددهم."

شاهین هه لنایت، به هیمنی رادهیت و دهروات بوق حوش
چکوله کهی پشتهوه. ئه میر له جیاتی لینه دانه کهی ده که ویته جویندان و
به دوی شاهین دا دهروات. له پر باران دا ده کات. من و شادی به دوای
ئه میردا درؤین. بارانی درشت به سه رئیانیته کهدا ده که ویته خرمه خرم.
دنگی تهک زربی ده فه که به رز دهیتهوه. به شاهین و شادی ده لیم
برؤن به درس و مهشقه کانیاندا را بگهن. هه ردوو کیان درؤن. ئه میر له
ژیز رئیانیته که لاده که وی و له ژیز بارانه کهدا ده وستی. هه مهندمه
بارانه که و ده فه که حدوشه کهی پشته وی پر کرد ووه. ده چمه موبقه که وه
بانگی ده که م: "وره ژورو ووه".

من نایینی، گوئی له دنگیشم ناییت. له وینه ده به چینچکانه و
داده نیشیت و هه ردوو دهستی دهخانه پشت ملی، دیواره چیمه نتوکهی
پشتی پرله له پهلهی باراناو.

"رابه وره ژوروی".

ئه میر له کوئیه؟ ره نگه له نیو درکه جاره کان یان له شوینیکی
ئه وسدری دنیا بیت. نازانم. لی ئه ماله دا، رؤییوه.

دەبوا یه ئه م سالانه تیپه پیبا تا دروی درکه جارپی سنوری تورکیا و
یونان به لشیا بچن و چیز زامه کانی نه یه شین "ئاخ، قوربانی ئه و
دروانه بم. یه ک جاری دیکه لە وینه دره رهت بم ئیدی ته واوه، هەر ئاپریش
ناده مه وه".

شاهین وکو ئەمیر ئاخ هە لدە کیشیت، به هەمان حالەتی فایشییه و
روو له میچە کە ده کات.
منیش بپرم ئاپری پاشه و ناده مه وه".
ھەر دوو کمان نیگای ده کین.

"چونکه لیزه هیچم نیه. نه پاسکیلم هە یه، نه ئیسکیت، نه
کۆمپیوتەر. و نه هیچ شتیک".
ئه میر ده لیت: "پاسکیل به کە لکت نایهت پیویسته ده رسه کانت
بخوینی، بوق ئە وی بتوانی لەم ده رو زه مانه دا بئى دەبى خوینه واریت
ھەبى، دەبى پسپور بیت".

شاهین دەخوازی پاسکیلى ھە بیت.
"نامه وی ویل و سەرگەردان به کولاندا بسوپتیتە ود. دەمەوی گەشە
بکەی، پیپگەی".

شاهین ده لیت: "من گەشە کردنم ناوی. پاسکیلم دەوی".
"دەبى کار بکەیت تا به پارهی خوت پاسکیل بکېت".
شاهین نه یگەرە کە کار بکات. دەمەوی پاسکیل سواری بکات.

ئەم شتانه ئه میر تورە ده کات. دهستی به رز ده کاتسە و، وەک ئە وی
بیه وی زللە یه کى توند بوهشینی. لى ھەرسیکمان دەزانین، کە ئەم دهسته

دەستى بۆ بەریت، ئەو دەبى تاھار بکات، شاهین دەپرسیت: "بۆچى
دايىكە؟"

"لەبەر ئەوهى زەزورىيە".

مندالە كان سەيرم دەكەن، بۇوكەلە كەى شادى لە دەست وەردەگەرم و
دەيگۈشم. بۇوكەلە كە دەگرى. دەلىم "وە كۆ ئەمە":

پىلە كەى لى دەردېنم دووبارە بۇوكەلە كە دەگۈشم.

دەلىم: "دەيىنى، ئەگەر دەنگت دەرنەيەت، لە بۇوكەلە بى پىلىش
خراتىرى، بى دل و دەرۇون، ھەنگى دەشىت ھەر كارىكت لىپكىرى. چونكە
كەس بى نازانى".

مستىكى تونند بە بۇوكەلە كەدا دەكىش. قىزە كەى رادەكىش. لە شادى
دەپرسم ئاييا تىيدەگات، ھەست دەكات؟

تونى دەنگم زۆر تونند بۇوە، شاهين بە رىزەوە سەيرم دەكات، لى شادى
دەگرى. دەستىك بە سەرى بۇوكەلە كەداو دەستىك بەسەرى ئەودا دېيىنم و
ق_____سەو ئامۇڭكارىي_____كەنام ت_____واو دەك_____.
شادى دىتە قسان "ئايىدا نانەقەيسى دەكپىت، بەستەنى دەكپىت، مژمۇزە
دەكپىت. بەلام من پاردم نىيە".

حالەتى ئەو وتارىيىزه داماۋەم ھەدە كە يەك دانە سەعات دەربارە
ھونەر قىسى كەدووو گۈيگە كانى پرسىيارى ئابۇرۇ لىدە كەن.
"ئايىدا عەينە كى ھەدە. پاسكىلى ھەدە بەلام من ھىچم نىيە".
دەلىم كە ئەويش زۆر شتى ھەدە. شاهين دەلىت:
"تەننەيا شعورو ھەستى نىيە دايىكە".
شادى دەلىت: "خۇوت نىتە".

7

شادى گازدە كەم. وەلام ناداتەوە، لە نىيو ئەو ھات و ھاوارەوە كە لە
گەراجە كەوە دىت، دەنگى ئەو نانا سەرىتەوە. لە پەنجەرە كەوە تەمدشا دەكەم
. شادى دىار نىيە. شاهىنى بە دوودا دەننېم. شاهين باسکى ئەوي گەتسەرەوە
راكىش راكىش دەيھىنى، شادى دەقىشىنى.

"گۇتم بانگى بکە، نەمگۇت داركارى بکە".

شادى لە بەرددەم خۆما دادەنىشىيەن و چەند قىسىيە كى بۆ دەكەم. يانى
ھەمان ئەو كارە كە دەبوايە دايىك دەگەن مندا بىكىدبایە و ھەرگىز
نەيکەر. ئەگەر قىسىيە كە پىيى بوايە حەوت ھەشت جار بە ژۇورە كەدا
دەھاتم و دەچۈوم. رۆحەم دەھاتە سەرى و قىسى كە وەك ئەوهى لە بنەبانى
بىرىيەكدا گىر بوبى ھەر نە دەھاتە سەرى.

دەبى شادى فيئر بکەم كە ئاگادار بىت. لە گىنە كەسىك مىھەبانى
دەگەلدا بکات. لە دنيادا سەد جۇرە مىھەبانى ھەدە كە پىيۇيىستە
جىاوازى نېوانيان بىانى. دەخوازم پىيى بلىم ئاگاى لەو كورە گەورانە بىت
كە بەرددەم ھاتوچۇي تەلارە كە دەكەن. نازام چۈن بە شىئە بى تىيى
بىگەيەن كە لەدەيە كەسىك بىت و بىھەوى لە خىشىتە بەریت و بىھەوى

شاهین بیانووی که وتووه ته ددست. ناما دهی په لامار ده بی.

"دهی بلی من چیم نیه؟"

شادی مسٹی ده کاته وه پینده که نی.

"نؤکی برژاو."

8

دایکم به بی خواهافیزی له مالی ئیمه رذیبی. یان ئه وندنه نه خوش بورو
که بی بی چوو خودا حافیزی بکات یان له بی بی بسو و به ئانقه ست
خود احافیزی نه کرد. ریک له برددم ده رگا که دا، ئاویننه يه کی لاکی شه يیم
به دیواره که وه هه لواسیو، له ئاویننه کددا نیگای پر حه قاره تی ئه میرم
بیسی. ئه میر دایکه هی خوش ناوی و لهم جوزه کاتانه دا رقیشی لیبیه تی.
دایکم هه ست به مه ده کات. ده زام که بهم هه ست وه له مالی ئیمه
ده روات.

ئه مشدو دایکه له ماوهی یه ک سه عاتدا پتر له ده جار چوو ه سدر ئا وو
نالاندنی و گریا.

"نده بورو که شک بکدیته شله که وه، گوشارم به رز بورو ته وه".

بددهم لهرزینه وه په توکه دا بدشانیا.

"ئه گهر له ماله وه بوایم نه عنام ده کولاند، له ویه سه رمام بوبی." "به بی قسه له ژوو ره ده چووم بسو مویه قه که و ده گه رامد وه. لی له
راستیا بیم له نه عناءو له بدرزی گوشاره که هی ئه و ده کرده وه، هیچم
نه ده گوت. له و ده مه دا بیم له بینده نگی خرم کرده وه. بینده نگیه که م
حاله تی جلیکی خواز راوی هه بورو که له پر هه ست پیکر دبورو.

له دواي مردنى باوکه گيان بwoo که بىدەنگىيىه کەم شىكاند، ئەويش بە
هاوار. له نەخش و رۆلە هەميسەيىھ کەم ياخى بwoo بسوم. حەزم دەكىد
دىياپىنيا هەموو شتىيە بزانن. نەمدە ويست شەرىيە تاوانى هيچ كەسىيەك
بم، تەنانەت داكىشم. بېزىيە هاوارم كرد. باوکه گيان، وەك مەندالاڭىكى
تەنبا مردبوو. ئەمەم زۆر لەبەر گران و ناخوش بwoo، عەزابى دەدام. دايىكە
وەلامى ھاوارە كەى بەهاوار دامەوه. شەھلاو مەھىن لايدەنى دايىكە يان گرت.
گوتىيان گەوح بwoo و باشتە بىدەنگ بىم.لى من ھەر ھاوارو گرىيەم بwoo.
باوکه گيان وەك مەندالاڭىك مردبوو. سەرى كەمەتىك لە دۆشە كە كە شۇر
بwoo بwoo وە مردبوو. مەھىن ناچار بwoo ماجم بكتات و به تکاو پارانەوه لە
زىير زەمینە كە دوورم بخاتەوه. هيچ كاتىيەك وەك ئەو رۆژەي كە باوکه گيان
مرد، لەو نزىك نەببۇ بwoo مەوه.

شهلا دهیگوت: "ئەگەر ئەوه وەپىر خۇيىنېوە كە باوکە گىان چەند زالىم و سەختىگىر بۇو، ھېپەر دەيىتىهە." لى من ھاوارم دەكىد ئەگەر زالىم و سەختىگىر بۇو ئەدى بېچى نەيتوانى وە كۆ زالماى بىرىت. دايىكەش ھاوارى دەكىد. ئەو بەيانىھە پېلە ھاوارو گىيانە بە تەواوەتى نائومىيىدى كىردم. ازانىھە كە ھېچ، اسەتىھەك لە نېتەن مۇ دايكىمدا بىھ.

که له مالی باوکه گیانهوه هاتمه مالی ئەمیر نەخش و رۆلی سەندوقۆکە ئاساکەم بەتال بسووهوه. ئەمیر لە بىشەنگى و مەنگىيە كەم پەست و تورە دەبپو. دەيوىست قىسە بىدەم، باسى رووداوه کانى رۆز، خەبەر و ھواللە کانى گەرەك و بان، باسى شەھلا، مەھىن بىدەم. لە ژيانى تازەمدا باوي رازۇ نەھىنى نەمما، دوورى و جودايى لىيەدەكتەر وە. گومانى دروست دەكىد. ئەگەر شىتىك دېرىتر لە وەختى ئاسايى كەشىپ بوايە شەرى

ههستم کرد بیینه‌نگیه که مه ریشه و رابردوی خوی هه یه. زور جار له سه‌ر ئه و بیینه‌نگیه ستایش کراوم. حدوت ههشت سالان بوم که زانیم هه مهو مندالیک ئه و سوخته‌هی نیه. بیینه‌نگ من به یه که مین دارایی و سه‌ره‌تم ده‌زمیردرا. روژیک باوکه گیان بردمیه ژیز زه‌مینه که و پرسی:
"دوینی ده گەل پوره مه حبوب دا يې کوی چوو بون؟"

لآل بوم نهک له ئاقلى دا به لکو له ترسا. هەستم پىّى گۈتم پرسىارىتىك كە له ژىير زەمین داو بىّى ھەلکىدىنى گلۇپ له بە شهر بىكىيت، وەللامە كەي كارەساتى لىيدە كەپۋېتىدە. باواكە گىان بە گومانە وە نىگاى كىردىم. ھەرگىز له كچۈلانى هارو ھاج و لاسارو ئاتەش سپارە ئاگرى ژىير كایان نەدەچىووم و باوكەش، چونكە له ھىچ كارىكدا رېذو عىنادۇ سەرسەخت نەبۇ زۆر زۇو نائومىيە بۇو و له ژىير زەمینە كە وە دەركەوت. ئەدو پاداشتىمى كە دواي يەك سە ساعات له زمانى نەرەمى دايىكم وەرگىرت، كلىيلدانى سادەو ترسنۇكانە زارم واتە بىيەندىنگىيە كەمى كىد بە كارىكى يېر ماناو ئاقلاقانە.

به دریژایی ساله کانی دوای شهود، چهندین جار لهلایه نشانی
مالباته که مانهود، لهسر مهندی و مهندگی و بیدنهنگیه که م ستابیش و
ئافه رین کرام. لهسر سر قایمییه که م. زور زو بوق دهرکه ووت که له
سندوقه که یه کی پیر رازو نهیینی، توند قهپات کراو ده چم.

پوره مهحبوب ئەوهى گوت و پاشان كەوتە سەر زاري خەلکانى دىيکەش، ئەگەر رازىيىك بىلابويايەتتەوه، ئەگەر شتىيەك تاشكرا بوايە هەمۈوان تەممەشلىرى (مەھىن) يان دەكىد. من لە هەر نىگاىيەكى گومانسامىز دوور كەوتىبۇمەوه.

خۆی وەربگریت، خوا حافیزی ئاسابى دايىك و كىرىشىك لە يەكتى. وەكىو چۈن ھەتوانىيەك دەردو ئازار كەم دەكتەوە بەو ئاوايە پىويىستم بەو عادەت و دابە كۇنەي دنيا ھەبۇو. لى دايىكە بە قالدىرمە كاندا داڭەرا، لە چاول بۇو، ھەر ئاورىشى نەدایدۇ.

لىيەدەكەوتەوە. ئەمير حەزى لە راشكاوى و شەفافىيەت بۇو. لە بىيىندەنگى من دەترسا. بەرە بەرە زىمانم كرايدۇ، لەسەر زۆر بىيىشى راھاتم. تەنانەت لە هەندى ئاتا كە پىيوىستىش نەبۇو. دواي سالانىكى زۆر فير سۈوم و زاسىم كە قىسە دەشىت نەھىينگە يەكى باشتى لە بىيىندەنگى بى.

لى سەربارى سالانىك لە مەشق و راھىيىنان، گفتوكى دەروننى، مەنەلۆگ، ھىچ كاتىيەك بە شىۋەيەكى تەواو سەرى نەكەر دەھاتە دەرى، ھېشىتاش ھەر بە كەسىنگى كەم دوو دەزمىيردىم، دايىكەم دەلىت: "چسووپەتەوە سەر ئەدەر ۋە جەتىيە. دوو كەلىمە قىسە دەگەل بىنیادەمدا نەدەكرد".

ھەر دووكىمان ھاوزەمان وەپىرمان دەكەوتەوە كە لە رۆزەكەنلى دوا دوايىدا قىسە دەكرد. زۆريش. دايىكە دەيلەيتەوو دوبارە دەكتەوە: "دوو قىسە ماقۇل".

ئەمشەو نەعنام بۇ دايىكە نەكولاند يان وەختى كە گۇتنى: "خودا ياخوشارم بەرز بۇوەتەوە"، پىيم نەگوت حەبىنگى بىخۇ، ئەو شىتەن كە شەھلا دەيگۈت. مىژولو سەرقالى بۇوم. دەرگائى يەخچالە كە خاۋىن بۇو، لى من دوبارە پەرپۇيە كەم پىتىدا ھىتىنا كەمە خاۋىنگەنەوە كۆنە پەلەكەنلى سۆپا غازە كە. دەمزانى كە دەبى شتىيەك، ھەر چەند كەۋجانەش بى، بلىم. بىيىندەنگى كەم وە كۆجلەتكى خورى تەننگ لە جەمۇي گەرم دا ئەزىزەتى دەدام. دەمويىست داي بىكەنم. دايىكە دەن ئالاتىدۇ بە دەم نالىم و گرىيەوە پىلارەكەنلى لە پى دەكەدە من ھېشىتا نەم توانى بۇو ئەو نەخش و ئەركەمى خۆم بۇ خۆم دانا بۇو، جىبىەجى بىكەم. لە ھەمان شوين و لە نىسۇ چوار چىۋەي دەرگاكەدا وەستام، بەو ئۆمىيەتى ھەمۇ شتىيەك حالەتى ئاسابى

که باوکه گیان له مال ده ردەچوو، گریيەو زارييە کە کەمتر دەبسو.
 گوییچکەي ئىيمەش ئىتىر گوییچکە نەبسو. پارچە گۇشتىيىكى نەرم بسو کە
 بەملاو بەولاي سەرمانەوە لكا بسو و كارابى خۆيان له دەست دابسو.
 پاش خانەنشين بسونى باوکه گیان، گریيەو زاري دايىكە زىيادى كرد.
 لەوە دەچوو مەبەستىيىكى لە پېشىتەوە بىـ. دەنگى نالـو گرىين نەبسو. بىزاري
 بسو. نەفرەت تو روک بسو. دەردو ئازار بسو. وە كۆ تەزۈوييە كى كارەبا بسو کە
 لېيت بىدات و لە جىيە و شىكت بىكەت. دەنگىيىكى ناخۇش و ناساز بسو هىچ
 دەنگىيىكى دىكە، لە هات و هاوارەكانى باوکه گىيانەوە بىگەرە تا دەنگى
 شورە شورى ئاوى فوارەنى نىـو ئەستىيەلە كەو پېنكادانى بوتلىـن سىنۇن و
 نوشابەو پىكەننۇن و حىيلك و ھۆرەكانى پورە مەحبوبە، هاوتايى نەدەكردەوە.
 باوکه پەنای وەبدر ژىير خانە كە بىردو تا كۆتايى ھەر لەۋىتىدەر مایەوە.
 نالـو زارييەكانى دايىكە لە دەرگاـو دىوارەكانو بەدەغانەوە تىپەپىن و لە
 خەوە كانىشماندا بەردەواـم بسو.

9

دايىكە لە كاتى ئازاردا ناگىـ. كە تەلەفۇنە كە زۆر زەنگ لىيدەدا، يان
 دەنگى تەلەفۇنە كە زۆر بەرزە، دەگرىـ. كاتىـ كە سەرمائى دەبىت و چەند
 پەتتىيەك بە خۆيىدا دەدات و ھەر گەرمى نايىتەوە يـا كاتىـ شەھلا لە
 دايىدە دەتتەوە يـە كەراست بـز ژۇرە كەـ خۆـي دەـرـوـاتـ، دەـگـرـىـ. كاتىـكىـش
 كە بـز سەـر ئـاـو دـەـچـىـتـ وـ كـۆـكـىـ كـىـ بـىـ دـەـنـگـىـ گـرـىـانـىـ
 بـەـرـزـ دـەـبـىـتـەـوـەـ. دـايـىـكـەـ لـەـ خـەـوـىـشـ دـاـ، بـەـ دـەـ خـەـوـىـشـەـوـ دـەـگـرـىـ.

گـرـىـانـ و~ زـارـىـيـەـ كـەـ پـەـيـونـدىـ بـەـ پـېـيـيـەـوـ نـىـيـەـ. كـاتـىـ خـۆـىـشـىـ كـەـ باـوـكـەـ
 گـيـانـ مـيـوانـىـ دـەـھـىـنـاـيـەـوـوـ فـەـرـمـانـىـ شـىـئـوـىـ دـەـدـاـ سـەـدـاـيـ نـالـلـوـ و~ گـرـىـانـەـ كـەـ
 لـەـ ژـىـئـ زـەـمـىـنـىـ كـەـ دـەـدـايـەـوـەـ، بـەـ ژـۇـرـەـ كـانـداـ بـلـاـدـەـبـوـوـوـوـ. لـەـ
 حـەـوـشـەـداـ دـەـنـگـىـ دـەـدـايـەـوـەـ.

ھـەـنـگـىـ باـوـكـەـ گـيـانـ نـاـچـارـ شـتـىـيـكـىـ بـەـ دـىـوارـەـكـەـ دـەـكـىـشاـ تـاـ دـەـنـگـەـ كـەـ
 بـېـيـ.

لىـ ئـەـمـ دـەـنـگـەـ هـەـرـگـىـزـ نـەـبـرـاـ. باـوـكـەـ گـيـانـ يـەـ كـەـجـارـ گـرامـەـ كـەـ
 فـرـقـشـتـ و~ پـاشـانـ رـادـيـوـىـ كـرـىـ. دـەـنـگـىـ بـەـرـزـ كـرـدـەـوـەـ لـىـ گـرـىـانـ و~ زـارـىـيـەـ كـەـ
 نـەـبـرـاـ نـەـبـرـاـ. دـايـىـكـەـ ئـەـمـ دـەـنـگـەـيـ وـ كـوـ ئـامـىـرـىـكـىـ ئـەـلىـكـتـرـونـىـ
 ئـۆـتـۆـمـاتـىـكـىـ دـەـگـەـلـ خـۆـداـ هـەـلـدـەـ گـرـتـ.

باوکه گیان وەکو پیاویتکی بە شەخسییەت و تەواو سوپاسى شەھلای
کرد.

پاشان گوتى ئەو دارەت ویدەین. مەبەستى لە دار، دارعاڭەتى بۇو،
لەبەر دەرگا گەرایدەوە گوتاتى بىرى چووه ئەو شەتەی كە دوو شووشەی
پیوهيدە دەيکەنە چاۋ بېبات. مەھىن عەينە كە كەي دايىدەستى. قىسە كانى
باپە گیان مەتەلىيىك بۇو ھەر يەكەمان حەزى دەكەد لە پېش ئەھى تىدا
ھەللى بىنى. لى ئەم عادەتەش زۇر زۇر كۈن بۇو و مەتەلە كانى دوا
رۆزەكانى باوکە گیان ھەرگىز ھەلنىھىنران.

10

خراپى كارەكە لەمەدا بۇو كە دلى باوکە گیان ساغ بۇو، لاقە كانى
ئەرزىيان نەدەگرت. مىشىكى باش كارى نەدەكەد. زيانى پەلت بۇو بۇو، و
حەواسى پەرت و پەريشان بۇو. جا دلى لە نىتو ئەم گىروگازەدا وەکو
فەرماندەيىك وابۇو، كە لە مەيدانى شەرىيکى تەھاوا بۇودا بىھسۇدە
نەعەرەتەي دەكىشىا.

يەكەجار كە گوم بۇو، وەکو ھەر شتىيىك كە يەكەم جارى بى، باوکە
گیان بۇ چەند رۆزىيىك، ئازىزۇ خۇشەويست بۇو. چىرەكى گوم بۇونە كە يەمان
بۇ ھەممۇ كەسىيىك گىرایەوە خۇزى لە ھەممۇ كەس زىياتر پىيى پىكەننى.
بەلام لە دووهەمین گوم بۇونىيا كەس تاقەتى پىكەننى نەبۇو. پیاوىتى كە
خۇزى پېرتر ھىيىنائىدە بەر دەرگا وە دەم و زمانىيىكى گلەبى ئامىزەدە دايىدە
دەستمان. پانتۇلە كە تەر بۇو و دەيگۈت دابۇويە ئەو جادەو بانە.

ئىدى لەوددا كەلکەلەدىتىنى جادەوبان بۇو كە ئەھى لە ژىزىر
زەمىنە نىمچە تارىكە كە وە بۇ دەرى بکىش دەكەد. شەھلا ئەدرەسى
مالە كەمانى لەسەر پارچە كاغەزىيىك نۇوسى و خستىيە گىرفانى
چاكەتە كە يەوه.

پوره مهحبوب مندالى نهبو، هندىجار پىيوىستى بە مندالىك دەبۇو. بۇيە يە كىيىك لە ئىمەمانانى لە دايىكم قەرز دەكىر. شەھلا زۆر لەوە گەورەتر بۇو وە كو مندال تەمەشا بىكىرى. پىيدەچوو مندالى خۆى لەلائى پوره مهحبوب كردىيەت. مەھىن زۆر بە نازو نوزو سەركىش بۇو. من لە هەممۇيان لەبارتر بۇوم.

پوره مهحبوب بەر لە هەر كارىك بۇ گەرمادى دەبرەم. دەيختىمە بەينى لاقە سفت و توندە كانيەدەو بە جۆرى سەرى دەشتىم وە كسو ئەھى مادەيە كى نەرمى تىيدا نەبى، بە هەمۇو هيىزۇ قۇوتى خۆيە وە سەرى هەلەدە گلۇفتىم. جل و بەرگە كانى دە گۆرۈم و دەيگوت دايىكت بى سەلىقەو بى سەروبىدە. لە ماوادى چەند سەعاتىيەكدا ئەۋەندە دە گۆرەم، كە نەمدەزانى چى لە خۆمى تازە بىكەم. پورىش ئەمەي دەويىست لە رەفتارە كانى پېشۈم پاك بىمەوه تا بتوانى بە دلى خۆى پەرەرەم شەنگۈل دەيىناند. پورى بە جۆرى هاپۇ قەدىرى دەتەزاندۇ تەرىق دەكىدەوە كە چاوترۇ كانىكا دە گۆرۈپ سور دەبۇوە. كارىكى پىيدەكەد كە ھەمبىشە لۇولەي نىيەگەلە كەم بە دەمەوە دەگرت و تەنانەت بۇ پاشتىوانى و سەلماندىنى قسە كانى پورىش سەرى بەرز نەكىدەوە.

پوره مهحبوب دەيتوانى بۇ ھەممۇ شۇيىنى بروات، دايىكە نەيدەتوانى ئەو كارە بکات و ھەمبىشە بە عەززەتسەو بۇو. گەرانەوەي ئەو دەگەل گەرانەوەي باوکە گىيان لە سەفرى، فەرقى ھەبۇو. باوکە گىيان ھەرچى خاڭ و خۇلۇي جادەوبان ھەبۇ دە گەل خۇى دا دەيەيىنا. لە ناوهندى مىياندارىيە كە بۇ خۆم ھەلگەرم.

دەيگوت: "ئىرە بە مالى خۇت بزاھ."

دەمويىست بە مالى خۆمى بزاھ بەلام نابۇو. مالى من نەبۇو. هاپۇ قەدىر وە كو پىرە دەرگاوانىيەك، ھەمبىشە چاوه نىيە كراوه كانى لە من بۇو، شدوو رۆز نىيەگەلەي دەكىشىۋ تەنيا ئەو كاتە لولەي نىيەگەلە كەم لە دەمى دەردىيەنا كە بىيويستايە قسە كانى پوره مەحبوب بىسىلىيەن يان چاوانىك لە من، كە ھەرگىز باوكانە نەبۇو، دابگىرى. دەتكوت ئەگەر لۇولەي نىيەگەلە كە لە زارى دورى نەخاتەوە، تاتوانى ئەم كارە بکات. هەر هاپۇ قەدىر نەبۇو كە وە كو نۆكەرە خولام گۆيپايمەلى پىزىيە دەكىر، خەلەكانىيەكى زۆر ھەبۇون كە گەوجانە بە قسە كانى پورى پىيدەكەنин و بە خوت و خۆرایى سەريان بۇ دەله قاند.

پورى زۆر كارى دەزانى، لە داروو دەرمانەوە بىيگەرە تا فالۇ دواعاو تەلىسم و جادۇو. لە كاتى خۆيىدا گۆرانى و سەماشى دەزانى. ھاوسييەكاني دەھاتنە دىدەنەن. تەنانەت دايىكەش ئەگەر بۇ چەند سەعاتىيەكىش بۇوە دام و دەزگاي گەرەيە وزارىيە كەم لە بەرددەم ئەودا دە كۆزاندەوە گەنج و شەنگۈل دەيىناند. پورى بە جۆرى هاپۇ قەدىرى دەتەزاندۇ تەرىق دەكىدەوە كە چاوترۇ كانىكا دە گۆرۈپ سور دەبۇوە. كارىكى پىيدەكەد كە ھەمبىشە لۇولەي نىيەگەلە كەم بە دەمەوە دەگرت و تەنانەت بۇ پاشتىوانى و سەلماندىنى قسە كانى پورىش سەرى بەرز نەكىدەوە.

پوره مهحبوب دەيتوانى بۇ ھەممۇ شۇيىنى بروات، دايىكە نەيدەتوانى ئەو كارە بکات و ھەمبىشە بە عەززەتسەو بۇو. گەرانەوەي ئەو دەگەل گەرانەوەي باوکە گىيان لە سەفرى، فەرقى ھەبۇو. باوکە گىيان ھەرچى خاڭ و خۇلۇي جادەوبان ھەبۇ دە گەل خۇى دا دەيەيىنا. لە ناوهندى

12

به ئەمیر دەلیم "من لىرە نارۆم".
 "كە من روپىشتم توش مەجبورى يېئى. جاڭە هاتى ھەنگى دەستى من ماج دەكەي كە لىرەم نەجات داوى".
 دەنگى نەختە بەرزىتەر دەپىتەوە، دەلیي بۆ دە كەس قىسە دەكەت.
 "مانەوەمان لىرە هيچى لى شىن نابى".
 "ھىۋاشتە".
 ئامازە بۆ مەندىلە كان دەكەم.
 به ئەسپايى دەلىت: "لىرە دەمىننەتەوە بۆگەن دەكەي، كەستان ئايىنەتان نابى، نە تۇن نە مەندىلە كان. تى دەكەي؟"
 بۆم دەردەكەويى كە ئەمیر ئەمروق بە نىازە دەگەل ئايىنەدا كارېك بکات.
 "ھەمۇو تەمدەنت بە سەھەر بىھە سەھەر، شوکرى خوا بىكە كە من ئەم دەرفەتەت بۆ دەرەخسىيەنم. دەرفەتى سەھەر كەردن، تاقى كەردنەوە، دنيا دىين، ژيان".
 ئەمیر دېتە پېشىتەوە وە كۆ ئەوهى بخوازى شتىكى نەيىنى بدركىيەن بە ئەسپايى و خۇمانە تر قىسە دەكەت.

ژورەكەدا لىيى دەكەوت و دەيگۈت سەر و سىنگى ئاو پېزىن بىكەين و لاق و لەتەرى بشىلەن، بۇنى ئارەقەي مالەكەي پې دەكەد. دايىكە دەبوا پەرۇ تايىھەتىيە كانى ئوتومبىلە كە و ئەو قاپانە كە دەتگۈت سەگ خواردىنى تىيا خوارد بۇو، بشۇردايد.

پورە مەحوب ھەندى شتى دەگەل دەستى خۆيا دىنَا كە بۇنى عەتريان دەداو بۇنى دنيايان نادىيار. پورە مەحوب بەخشنىدە نەترس بۇو.
 "مەحوب ئازاۋ سەربەستە" دايىكە دەيگۈت: "مەحوب بە دىوارى بەرزا سەرەتكەوت. كورانى گەرەك لىيى دەسلەمینەوە. وەك من تەمەل و تېپالە ئاسا نەبۇو".

يە كەجاڭ كە دەگەل پورى دا بۇ سىنەما چۈرمەنەنەن دەستى دەمەشاڭىد، يەكىكىان راستە و خۇو بە ھەردوو چاولو ئەويتريان بەلا چاولىك. بە تەواوەتى لە هيچىان حالى نەبۇوم. كاتى كە بۆ دايىكە شەھلام گىرپايدە، شەھلا لەو فيلمە كە بە تەواوەتى و بە ھەردوو چاو دېتبۇوم حالى بۇو و دايىكەش لەو فيلمە كە بەلا چاولىك دېتبۇوم. عەسرى ئەو رۆزە پورە مەحوب بۆ يە كەجاڭ ناردەمىيەوە.
 "حەزم لە ھەوالىزۇ دوزىمان نىيە".

دەستى خستە سەر سىنە رەق و تەقە كەم:

"زىنى دەبى فېر بىت ھەمۇو شتىك لىرەدا، ھەلگىرى. حالى بۇو؟"
 حالى بۇ بۇوم.

باشه؟ ولام بددهوه. باشه؟ هيئنده سهرت كرده ته قاوغه كهی خوتهوه، بيرت
 چووه ته وه ڙيانىكى ديكش هديه و ئەمە ڙيان نيه كه توپ تيئادى.".
 ئەمير ئەو رۆژه که باوهري به ڙيانىكى دى پەيدا كرد من لە کوي
 بوم؟
 "مهين که گەوهەرى يەك دانەي دايىكت بولو، بى ئەو هەللى نەدەكىد،
 لە شەقهى بالى داو رۆبى. كەچى تو".
 ئەمير چاك دهزانىت من وابەستەي دايىكم نىم. دەتوانم بە مانگ نەي
 بىنەم و هەر بە خەيالىشىمدا نەيدىت. لى نازانىت كە هەميشە بىر لەو
 دەكەمدوه. نازانىت كە ناتوانم بىر لەو نەكەمدوه. نازانىت كە دايىكم بۇ
 من لە حوكىمى رازو نھيئىبىه كدایه.
 دەلىم: "باسى ۋىتامىن بىكە".
 ئەو پېتە قالەي كە دايىكم دەغۇوات، دەبى ترش بىت و ابەم جىۋە دەم و
 زارى كرۈز دەكتەدە. بە سەرسامى دەلىت:
 "باسى ۋىتامىنى پېتە قال؟"
 "نه، باسى ۋىتامىنە كە باوکە گيان".
 غافلگىرم كردووه. چاك دهزانىت كە نامەوى گويم لە ئەسپى و پشك و
 كېيىزه سەررو هەزارو يەك دەردى بى دەرمانى ديكە بىت، گويم لە باسى
 ئەو ئاواه بى كە لە رىيگەي دوورەو دەيھىن، گويم لە باسى شەوانى
 ساردو ئاگرى كوانوو كە هەلكردنى خىېر بولو.
 دهزانى كە هىچ دەلم بە باسى گەرمائىن پىيس و گەرەكىن قۇپو
 قوراوى و تاك و تەرا تۇرمىتلى سەر شەقامانى ئەوان رۆزاندەو نيه.

"من لەبەر خوتمە. رەنگە بىيىتە ئەدى و ئىتە منت نەوى. لە من جىا
 دەبىتە وەو".

چەقەنەيدەك لىيەدەت "بە دوو ڙيانىكى تردا دەرۈزى".
 ئايىنە لەبەر چاوى ئەمير بە ھەموو شىيەدەك خۆي دەنوپىن.
 "چ شتىك تۆپ لىيە بەستوەتەوە. كام وابەستەي؟ شەھلا".
 ئەمير دەزانى كە ناوى شۆرەتى من و شەھلا يەكىنە و باوکە گيان و
 دايىكە، باوک و دايىكمان. بەلام تەنانەت روالەتىشمان لە يەكتە ناجىيت.
 شەھلا قەلەدە، لوپىكى يەجگار جوانى ھەيە. چاوه كانى فندقىيە،
 خۆپ پەنگ بۇ غەبغەبەي بە تۆ بى نەبکەي نە بخۆي ھەر تەمەشاي
 بىكەي. ھەمووان دەلىن شەھلا چووه تەوە سەر دايىكە، من كەسىكى
 رەقەلەي دالە گۇشتىم، كەپۇوم كە ھەميشە جىيگەي باسە، چووه تەوە سەر
 كەپۇوي بام. ھەق نىيە تەجمىلى بىكەم؟ ئەگەر رۆزى لە رۆزان پارەيە كم
 بىتە دەست تەجمىلى دەكەم. بەلام ئەگەر پارەم بىتە دەست ھەزاركارى
 لەو زەرورىتەم لە پىشە.

شەھلا وەستاو مامۆستاي پېشىيازانە.

"بەر لە تەجمىل باشتە وايە چەند دەستە جلىك بۇ خۆت بىكېت و ئەم
 جلانەت كە يەزى جىللىكى سەرەدمى ساسانىيانە فرى بدەي"
 ئەمير دەلىت:

"ئەم رەفتارانەت وام لىيە كەن پىت بلىم ورچى قوتىي. تۆ لە گۆران
 دەتسىت. لە جولان دەتسىت. وەستاون و مانەدەت پى خوشە. وَا دەزانى
 دنيا بە ھەمان شىيەدە كە تۆ دەتەوى دەمەننەتەوە. باشە ئەم شىيەدەي

دەستم دەگۈرىتىو ھەلەم دەستىيىنى.
"ئەدى بۆز ئەم ورگە ناچىتە ناوهە. ھا؟ حەز دەكەم تۆز لەۋى بە شىۋەو
ھەيىەتىيىكى تازاۋە بىدىنم."

دەستى لە قەدم دەئالىنى و بە پىتىم و سەدايىھى كى ھېيدى و ھىۋاش
دەرەقسى و لە گەمل خۇيىدا بەملاو بەولادا دەمباب دەم ھىنى.
"سەفەر روحانى تازە دەكتەوە. خەلکانى تازە دەبىنин. دۆستانى تازە
پەيدا دەكەين. خۇمان دەگۇزپىن."

ناكىرى بەددەم سەماي دوو قوللىيەوە بىرسىم كە چۈن دەگۇزپىن و بە ج
شىتىك دەگۇزپىن. ئەمير بە كارەخۇ سورىم دەدا. چەند نەرم و نىان و
مېھرەبان بۇوە. چەند دەنگى نەرمە. چاواھى كانى دەنوقىيىنى. من ناتوانم ئەم
كارە بىكەم.

دەبى چاوانى يەكىكمان كراوه بى تا كورسى و دەستكارە كانى شاھىن
كە لەو گۈرەن و فرييا نەكە وتۈوم كۆيان بکەمەو، نەكەينە ژىير دەست و
پىسو. حەسۋىدىم بە دېت كە دەتوانى بە نوقاندى چاواھى كانى چارەنۇسى
خۇزى بىگۈرىتىو وا ويىنا بىكەت لە جىيە كى باشتىدا يە.
دەلىم: "واي بېبورە".
پىم بە پىيىدا ناوه.

"مالاوا. من بىيم نىيە دويىنى چىم خواردووە. دەتسەوى گۆرت بۆز
ھەلەمەوە".

حەز دەكەم پىيى بلىم كە گۆرە كانى دەرونى من كراوهەن، خۆلەم
بەسىرىاندا نەكەدووە. مەرددووە كان راست راڭشاون و چاوانىيان كراودىيە.
دايىكم دەبى قىسە بىكەت. ئەگىنا چۈن بىزام كە بۆچى ئەو شەوە نە
چووە خوارى. بۆچى وە كە مەرددووېك بە چاواھى كراوهە راڭشاو بە سەعاتان
لەو تارىيەكىيەدا بەبى جولە مايەوە.

پورە مەحبوب دەلىت:
"من تەنبا لە خۆشى ماتىك شۇوم بە جەعفتر كرد".

جەعفتر مىردى يە كەمى بۇوە.
"گۇتىيان تا شۇونە كەي بۆت نىيە ماتىك لە لىوت بەدەي".

دايىكم نازانى لە خۆشى چى و لە بەرچى شۇوى بە باوکە گىيان كرد.
"رۆژىك مەنيان دايىھ باوكت. وام بىر كرددوھ كە دەبى باوکى دووەمىم
بىتت و پىتىستە لە ئىستىتا بە دواوه كېشى ئەو بىم. يەكىك سىخورمە يە كى
بە كەلە كەما كېشاو گۇتى: باوكت نىيە. مىردىتە. لەۋە بە دواوه ھەر كاتى
سىخورمە يە كەپىدا دەدرا دەمزانى كە شىتىكى گېرىنگ روویداوه".

ئەمير دەلىت:
"من كە تۆم هىنا ھەر يە كەم رۆژ پىم گۇتىت من رەفيقى پىم
گەرە كە نەك بەردى سەر رى".

بىرم نايەت كە ئەمير باسى رىي كەدىتت.

"پىۋىستم بە يارمەتىيە، بە ورە بەرزىكەندەوە. بە ھاوکارىيە. دەنا دەنبا
پە لەو خەلکانە كە تەنبا خويىندەوە ئايەتى نائومىيە دەزانن".

13

ئەو تەلارە گەورەيەم كە ئەمير نىوھى تەمەنى تىيا بەسەر دەبات، دېتىووه. ھەروھا خەلکە كەشىم دېتىووه. دەمارىيان دەناسىم. ئەخلاقيان دەناسىم. دەزانم كى مندالى ھەيدو كى نىھاتى رختا لە ژنە كەيد، يان لە پىباوهكە. دەزانم كى توركەو كى ئەسەفەھانىيە؟ كى رېذو چىروكەو كى دەستت و دل كراوهو تىيە. كى ئالىززو كى سادھو ساكارو بى فپو فيلە.

ئەمير كە قىسىيەك دەگىرپەتەوە، دەزانم ئەو قىسىيە هي كىيەو لە زارى كى دەرھاتورە. كە نوكتىيەك دەگىرپەتەوە، دەزانم كى گىراپەتەوەو كى لە ھەموو كەس زىاتر پىتى پىنكەنیوھ.

ئەمير دەچىتە بنج و بناوانى خەلکىيەدەو منىش هيىدى هيىدى بە دووى ئەدودا دەرپۇم. ئەمەر بە حوسەينىيەدەو گەرتۈۋىيەتى و حىكاياتىكى تازەي پىتىيە.

"ژنە كەي حوسەينى خيانەتى لىدەكەت."

"مەنېيە؟" قەندە كە دەپەرىتە قورگەم "نا، باوھر ناكەم".

"كە خۆى باوھر دەكەت توقىچ كارەتى باوھر نەكەي؟"

"تۇوشى وەم بۇوه."

"منىش وام پىگەت. دەزانى چى وت؟"

گلۇپە كە دە كۈزىيەتەوە
"ئى، بلى".

"كابرای لەندە ھور سوور بۇوه. تورە بۇو و گۇتى كاشكى تووشى
وەم بوايەم."

ئەمير رووم تىدەكەت:

"بەرای تۆ حوسەينى لە چى كەمە؟"
"چۈن؟"

"ئىيۇھى ژنان دەبى باش يەكتىر بىناسىن، دوو كىيىزى مىنماكى چەپكە
گۈل. مالۇ خانۇوی جوان. حوسەينىش بەستەزمانە ھەممۇ ژيانى خۆى
وەققى مالۇ مندالە كەي كردووه. كەچى بەھو حالەشەوە ئەم ژنە
گەوجە..."

كەمەتكە كىيىز بۇوم. ھىچ شىتىك نالىيم.

دەلىت: "دەزانى بەيانىيان يەكەم كارى چىيە؟ دېيت تەلەفۇن
ھەلەگرىيەت و تەلەفۇن دەكەت. تاكو ئەمەر وامدەزانى بۇ دايەرەيەك، بۇ
شويىنى تەلەفۇن دەكەت. چونكە ھەرچەندە دەققەو جارىيك تەلەفۇنى
دەكردۇھە. ئەمەر كە زانىم ئەو نەگېتە بۇچى دواي ھەر تەلەفۇنىك چەندە
جىڭىرەيەك بەبادا دەدات."

"ئى؟"

"حالى نەبۈويت؟ ئەو بەستەزمانە ھەر تەلەفۇن بۇ مالىھو دەكەت و
ھەر مەشخۇلە."

دەلىم: "ھەر ئەوه؟"

"ئەوه كەمە؟"

"ئاخر مەشغۇل بۇنى تەلەفۇن نابىٰ بە بەلگە". و بىر لە مەنچە دەكەمەوە، كەسىكى كەم دوو و خەمىنە.

"خوسييىنى تەقىيەن دلىيايە، كە ژنه كە خيانەتى لىدەكت".

ئەمېرىغافلە لەوە كە رۆزى سەد كەرەت خيانەتى لىدەكت، كاتىن كە بىجامە كە بە هەمان دەقەوە كە دايىكەندۇوو لە ناوندى ژورە كەدا كەوتتووە. كاتىن كە لە نىيۇ خەلکى دا ئەۋەندە سەرى قالە كە ئاگای لە من نىيە. كاتىن تىپ بۇوە بىرى دەكەويتەوە كە چاوجۇرانى ئىسمەي نەكىدووە. كاتىن من بە سەبەبكارى ناكامىيە كانى خۆي دەزمىرە. كاتىن ژىيەكى دى بە رووى مانا دەدات. كاتىن كە دەتوانى بە تەنبا جەزەت لە هەر شتىك بىيىنى. كاتىن كە بە تەنبا جىم دىلىت، خيانەتى لىدەكت. هەندىيەجار تۇوشى نا ئومىيەتى و نىڭەرانى دەم. سەرى دادەنەوينى تا قامكەكامىن تا پشت ملى بىنەخوارى.

"خىرە؟"

بە روويا هەلدىشاخم "دەفرمۇو، كە جامەلمى ناكەدى دەلى خىرە؟ كە جامەلمى دەكەدى هەر دەلى خىرە، كەرى كى توپىيە؟"

ئاگادار نىيە كە رۆزى سەد جار خيانەتى لىدەكت. رۆزى سەدجار لەم زيانە دەچمە دەرى. بە ترسو لەرزو دوو دەلى ژىيەكەوە كە هەرگىز لە مال دوور نەكەتووتهوە. ھىيىدى و ھىيىمن، كۈركۈپ، بە بىيىدەنگى و بەپەرى نەھىيەنى بۇ شوپىنانى دەرۇم كە ئەمېرى بە خەيالىش پەي پى نابات. ھەنگى بە پەشىمانى ژىيەكى تۆزىه كارەوە، لە تارىكى شەۋىيەكى وەكۈ ئەمشەودا بۇ مالەوە، بۇ لاي ئەمېرى دەگەپىمەوە.

14

شاهين لە حەوشە چىكۈلە كە پىشتەوە زىندايىھە. كاتىن دىتە دەرى دەزانىنى ئەگەر حەزى لە بىجامە كە شى نەبى دەبى ھەر لە پىيى بىكەت و بە رۇوتى لە مالەوە نەسۈرىتەوە.

دۇ دانە سەعات تى پەرييوو شاهين ھېيشتا نەيزانىيە كە شازادە نىيە. كورپى خانەوادىيە كى دەستكۈرتە.

ئەمېرى سەر دەنى بە شوشەي حەوشە چىكۈلە كەوە "بۆچى من حەز دەكەم ھەممۇ رۆزى لە گەل گەردى بەيانى دا ھەستم بۆ ئەو، بۆ ئەو ژىنگە بۆگەنە، بۆ ئەو بۆگەخانە يە بىرۇم. چما پىيم خۇشە گۈپىرايەلى مۇدىرىيەك بە كە ھېيچ شتىك نازانى".

ئەمېرى دىسان بىرى كەوتتووتهوە كە چ شەستانىكى لەم زيانەدا خۇش ناواي. ئەگەر شاهين بىشتۇرى دەتوانى بىت شىيەكەي بخوات، لى ئەھىيىنەرەوە ھاوار دەكت "من ئەو بىجامە يە لەبەر ناكەم".

ئەمېرى بىجامە كە ھەلدىگەرىت و تەمەشاي دەكت.
"درەواه؟ كۆزە يە؟"

شاهين دەلىتتى: "رەنگە كە يەم بە دەنىيە".

شادی بیجامه‌یه کی تری بۆ دیننے.

شاهین هاوار دهکات "مۆدیلە کە بیم بەدل نیه."

ئەمیر ده کیشیت به تەویلی خۆیدا "واى واى".

شاهین بە پیلاوه‌کانی، بە کراسه‌کەمی، بە سەعاتە کەمی، بە قىزى، رازى
نیه.

شادی هەلددەتى "باشه، حەزى لى نیه. خۆ بە زۆر نیه، وازى لى
بىننە."

ئەمیر دەچى بۆ حەوشە چكۆلە کە پشتەوە، شانى شاهین دەگرى و بۆ
ئاسمان بەرزى دەکاتەوە.

بە ئەسپايى دەلىم "وازى لى بىننە"
ئەمیر وازى لى دینى و لەسەر سفرە کە دادەنیشیت. شىوه‌کە سارد
بۇوەتەوە كەس حەزى لى نیه بىخوات.

15

له دواى (شادى)م. له گەراجە کەدا نیه. خۆم بە راپەوە تەنگە کەم
عدمارە کاندا دەکەم. خۆى داوهتە پەنای دەرگای دوا عەمارو له نیسو
تارىكىيە کەدا بە ئەستەم دېيىنرى.

"ئەوە لىرە چ ناما قولىدك دەکەم؟"
دەنگ بەرزا. قامكى دەختە سەر زاري.
"وس ، ئىستا ئايدا دەمدۆزىتەوە".

هاوار دەکەم کە ملى بشكىنى و بروات گوم بى.
"ياللا وەرە دەرى".

چاوه‌کانى کراونەتەوە. دەچىتە دواترەوە. خۆى دەداتە پەنای بارە
شته‌کان. ئامازەت دەرئى دەکەم و دەلىم کە بروات گورى گوم بکات. سەدام
له راپەوە کەدا دەنگدەداتەوە. شادى دەم و لىپى هىنناوەتەوە يەك و چاولە
من ناگوازىتەوە. بىرم چووه کە وەکو دىۋىيىك رىم لىسى گرتۇوە. پىويىستە
برۇاتە دەرى.

شادى کوشتە و شەيداى چاوشاركى و خۆشاردنه‌وەيە. عادەتى وايە
خۆى بخزىنەتە ژىر مۆليلەكان. له پاشت تەختە كانەوە كزكۆلە بکات.

به کپری ده خزی و بدلاما ردت ده بی، به همه مان ده قه و ده ستاو. که
ده چینه سه ره و شادی وینه من ده کیشیت، دو شاخی گهوره بسو
دروست کردووم، دانه کانی له شیوه شفره بدرازدا دروست کردووم. هدر
کاتی هاوراری به سهرا بکم یه کسر ئه وینه ده کیشیت و به کپری
له سه ریگا کدمی داده نی. بو ساتیک خوم له بیر ده کم و بیم ده چیت که
له و کاته روزه اه لموی دانیشتوم.
بنی پییه خاوشه کم میرووله ده کات. هه ستد که میروویه ک له
کونی نه عله که مده چووه ته ژوروه. له جیئی خوم پاده پرم. شادی له
نزيکمه ویده و به قامکی له کونی نه عله که مده و ختوکه پیم ده دا.
دهستی بق ده مم بدرز ده که مده و ماچی ده کم. خوی به شان و ملما
ده دات و ده گری. تایدا له بهر راوه و عدماه که تیمه دا و دستاو و هاور
ده کات!
"شادی خانم! تاقیبیت دوزیمه ته."

بچیته نیو کومه دی نویسه کانه و. ئه و روزه که بارمان کرد له نیو
که لوپه له کاندا ون بلو. گازم کرد.

"له کوئی؟"

هیشتا شاره زای پهناو په سیری ماله که نه بلو بلو.
گوتی: "خویشم نازام".

پیمگوت که لیره بچیته ده ری. بدر له وهی به جوړه جیبانه رابی، به ر
له وهی که بونی ژیزه مینه که به میشکیا بچی و له وینه ده بینی، لیسی
نزيک ده ګډو. شانی ده ګرم. بچی قسه ناکات؟ مه ګه ر له ګډل ئه دوم نیه.
لال بلوه. دنگیکی خده له زاریمه وه دیته ده ری. چاوانی ترسیان لی
نیشتوه. ګریانی بینه نگ باش دناسم. ګریانی بینه نگ واتا که ناتوانی
لیتره بروات. به چیچکانه داده نیشم، سه رم ده خمه نیو هه رو دهستم،
حه ز ناکه کچه که م له من بچیت. بیزارم له وهی که من له دایکه یان
شه هلا بچم. قهت روزه له روزان به ته مای لیکچوون نه بلووم. به لام
خه لکانی دی ئه مه ده دوزنه وه حاززو ئاماډه پیش که شتی ده کهن. نامه وی
شادی هه مان ره فتاری من دو باره بکاته وه.

من ده ترسم له تاریکی، له ژیزه زه مین، له سیبېر، له سیبېر و
تارمايان. له هاپو قه دیرو ته نانه د له دایکه و پوره مه حبویش. بزیه
فزه لیوه نایهت، دنگم ده نایهت. سه د جوړه بیانووم ده دوزیمه وه بق
ئه وهی نه بینیم. هیواش هیواش له چاوی خویشم په نهان بلووم و روزه ک
ناچار بلووم له خوم پېرس کیم. بهم چاوشیکانی و ګومگمکیه وه ګهوره
بloom. ګومگمکیه کی قولی ئه و تو که نه دوزینه وه نه ئومیدی
دوزینه وهی له دوا نه بلو. لی شادی له چ شتیک ده ترسیت؟

16

شاهین له شادی دهات و شادی تفی لیده کات.
"دهه رمومو".
دلهیت: "لاقه ربی رزگاریم، رذیشتنه".
ئەگەر بچیتە ئەویندەرش هەر كۆپلەو رەنجلەری".
ئالاى شەپم ھەلکردووه.
"راست داده نیشیت" دەشیت بەهەرمۇسى بۆچى؟"
"چونكە به كۆپلەبى و رەنجلەری ھاتتیتە دنيا، باوكت كى بۇ؟"
دەبى خراپ له پرسیارە كەم حالتى بوبى بوييە ھاوار دەكت:
"باوکى من كەسيكى زەممەتكىش و ئابرومهند بۇو. بەلام باوکى تو".
دەيدەرى باوکى من بىنېتتە ناو ناوان. خۇم لە قىسە كەم ھەلّدەقورتىنەم
"يانى زەممەتكىش بۇو يان كۆپلە؟" لى وەلام ناداتىدە. ئەم شەتمە
دۆزۈۋەتەدە كە به دووی دا دەگەر، باوکى من.
چاوه روانم دەرەجەي غېرەتم بىتتە كۆل و جوش. ئەميرىش چووه به قىناو
دەزانم تا نەمگەيدىنىتە ئەو خالە دەست بەردار نايىت. ئىدى سەبىم سوا.
ناچار دەم دەست به كارىم.
دەلیم "بام ھەر چىدەك بۇو، مایەي شەرمەزارى نەبۇو".
ھەلۇھەستەيدە كەم تا كارىگەری جەزرەبەي دواترەم زىياتر بىت.
"لە بىرته دەتكوت كاتى باوكت بۇ قوتا بخانە كە تان دەھات لە
شەرمەزارى دا دەبۇوى به قەترەيدەك ئاو".
باودەي نەدەكەد بە شىۋە بى شەرمانەيە ئىعترافە راستگۆپىانە كە
بەدەمەو بە چاوابىا. نازانىت كە ئامادەم سەد جار باوکى چوارشانە و قۆزم

ھىچ لەزەت لە فىنلى كولەرە كە نايىن، چونكە ئەمير مەجبورە لە
ژىرى ھەتاواو لەبەر گەرمادا كار بکات. دواي فرافىن سەر خەۋى ناشكىنەم،
چونكە ئەمير دەرفەتى ئەم كارەتى نەم كارەتى نەم كارەتى نەم كارەتى نەم كارەتى
ئەمير ناتوانى كارى وا بکات. ئەمير كۆپلەيە كە، كە هيپزى
كارى بىست سالى داھاتووشى فرۇشاۋە، ئەمير تا بىست سالى دىكە
قدىزازى بانقە. بانق هيپزى كارى ئەم كارى بىست سالى دىكە
سەرچاۋى ئەمير لە ژىرى ھەتاوا بسووتىتە تاۋەگاز بىت و دەمۇچاۋى من
لە تىئى خەۋى و تىئى خۇراكىدا بېرىقىتەدە. ئەمە كارىكى رەواو دادپەرەرانە
نېيە. ئەمير عەودالى دادپەرەرەيە لە ھىچ شۇينىيەكدا پەيداى ناكات.
مندالە كان دەيکەن بە ھەراو پىكىا ھەلەشاخىن. ئەمير دەلیت بە ئىمەوە،
بەم ژيانەو بەستەواه. تاكەتى ؟ تا كۆتايى تەمەن.
ئەمير پارە دىئى و ئىيمە خەرجى دەكەين. ئىيمە سەرفكەرین. دەلیم
"دەچم كار دە كەم پېشىش كارم كەدەوە. دەتواغم".
"تۆ ئەگەر راست دە كەم و دەتوانى مندالە كانت باش پەرەرەد بکەو
تەرىپىت بەدە".

سالانیکی فره ئوسا بۆم به دیارکەوت کە بەشەر پیویستیان بە هاوار، بە دنگیکی بەرزە تا لە کاتى پیویستدا ناچارى گویگرتن و بیستان بنو دنگە ناسازو بە نازارە کانى دوروبەریان گوم بیت و بروپیتەوە. بۆ ئەوهى بیریان بکدویتەوە خەلکانى دیکەش لە بەرانبەریاندا دانیشتۇوە. هاوار دەکەم، هاوارىکى بەرز، بەمۇ بەجى ئەو ئاھو گریيەیدى کە ئەمیر نیسو ناوه مەکرى ژنانە. دەزانم کە جوجكخۆر خۆى گەياندۇوته پشت دەرگاکەو خانم ھاشى تا ناو قەھدى لە پەنجھەردى سەر حەوشە كەپى پشتەوە ھینتاھە دەرى.

ئەمیر دەلیت: "دنگەت نزم بىك."

نزمى ناكەم. ھەلەستم تا دنگە کە باشتى بلاوبىتەوە.
خۇشحالىم کە خانووه كەمان بىچووكەو ئەو ناتوانى لە دەستى
هاوارە كام ھەلىت.

بە ئەسپايى دەلیت "تەلاقت دەدەم."

وەکو تىرى خەلاسىكە کە زۆر بە ئارامى و خويىنساردى دەيھاوى.
من دەبى بىرم. پیویستە بىرم. راكسىم و لە جىنى خۇم بىرم. راده كشىم
بەلام نامرم.

بە باوکى شپو شەپپىيۇو پەريشانى ئەو بىگۈرمەوە. ئەگەرچى تازە درەنگە.
ناشىت مەردووان ئاللۇڭور بىرىن.

سەرى بادەدا. دەزانم نەفرەت لە سادەبىي و ساكارى خۆى دەكت.
كارىيىكى وام كەردووە کە راستگۆيىھە كەي، وەکو گەوجىتىيە كى دەھا بىتە
پېش چاو.

دەلیت: "باوکى تۆ تەنیا لەيەك شىتا بلىمەت و وەستابۇو، لە¹
خەلەتەندىن و لە پى بەدەركەنلى ژنانى خەلکى دا".
 مليشى سور دېيتەوە.

دەلیم: "ھەرچى فيلمى جان ئەنگىزى دنیا ھەيە لەسەر ئەو بناغە يە
رۇدەنرى و دروست دەكىرىت".

دەزانم کە تەواو كەر بۇوم. دايىنەمۇي شەپو قەرقەشە كەوتۇوته كار.
ھەندىچار خۆيىشت بىكۈزى، فايىدە نىيە، شەرە كە بە پەلە دەچىتە پېشى و
بە هيچ لوۋىيىك و تەگىرىيىك ناتوانى بىردىمە بىگرىت. قىسىيەك لەو
قىسىيەك لە من. ئەو دەلەي سىر من دەلیم پىاز. بەرگرى لە شتىك كە
باودەپ پىتى نەبى، هيچ لەزەتىكى نىيە. ئەمیر ئەمەر كەم بەملىدا دەدا.
رقىم لىتى ھەلەستى. كارىيىكى وەھا دەكت کە ھەست بىكەم پېرەژنىكى
كىرىت و دىزىوم. كەواتە بۆچى كرىت تىر، ناشىرىينتە نەم؟ ئەمیر گورى
بەستۇوته وە وازم لى نايەنى، بە قىسى كانى خۆى جوش دەسەنلى. دەگەينە
ئاستىك كە من دەبى هاوار بىكەم.

دواى سالانىكى زۆر ئەوجا بۆم بە دیار كەوت کە يەك هاوار بەرانبەر
بە سى سەعات تکاون نەرمكىشىيە. بۆم بە دیار كەوت، کە يەك هاوار
لە ھەورە تىرىشقەيەك دەچى، كە بە جارى ھەمۇ شتىك بىسۇتىنى. دواى

که کاتی هاپو قهدير گوله باخه گهوره که دیواره سپیسیه که یدا قوت بونه و په یدا بون. غهرقی ته مهشای جم و جوئلی کپوکپو بینده نگی ٿهوان (سیبه رو تارمايیه کان) بوم.

تارمايی بی نمودو کالی نه فهريک به سه دیواره که ده رؤیی و تارمايیه کی دیکهش که له جیاواز بون، ده رده که وت و له چاوون ده بون. پاشان گهوره بون و له نزیکیه وهستان. سایه گهوره ترہ که یان سه ری نه بون.

دنيا له خدوا بون. تارمايیه کان له سه دیواره که ده ره قسین. به هه لنه به رؤحه ده زانین، ده گلن روحدا تیکه لئم کرد بون. سه رم و بین لیفه که دا ده کرد و پاشان به ئه سپایی لیفه کدم لا دهدا. نیوه ئاخیزیکم بوز ده کرد و ته مهشام ده کردن. بینده نگیه که، له کیشا نه بون. ده ترسام هاوار بکه. سوچیکی لیفه که م به دامن ده گرت و نه مده تواني چاو له دیواره که هه لگرم.

تارمايیه گهوره که، تارمايی یه که می به ته نی خوی دا پوشی، وه کو په لنه هه وریکی سخ و چر که به ته او هتی به ری ئاسمان بگریت. پاشان بوز دواوه رؤیی و تارمايیه بچوکه که لیئی نزیک که تو وه، تارمايیه که ئه بخاره یان سه ری هه بون، و تارمايیه چکوله که له که فله کونیکا وه کو بنیاده میکی زگ زلی لیهات، که سه ریکی به سه رهه روا بی. تارمايیه کان ده جو لان و ئیستا بازو ویه ک له نیو ئاپورا پیکه وه گریخوار دووه که یانه وه هاتبووه دری. تارمايیه کان دریز بونه وه نیو یان سه رکه و تنه سه دیواره که و پاشان کوت و پر وه کو په رده دیه کی رهش و

17

ئه و ژیر زه مینه که له خونه کاندا دیبینم په نجه روی نیه. بهلام ژیر زه مینه که مالی باوکه گیان په نجده روی هه بون، چوار په نجده روی نزم و بچکوله. ژیر زه مینه که مالی پوره مه حبوب ته نیا یه ک په نجده روی هه بون، که له خوش و ده بینرا. ژیر زه مینه که ئیمه گهوره بون، پر بون له شته کونه و بوشکه نه وت و ده بیهی ترشیات.

که له قالدرمه کانه وه داده گه رایت و ده هاتیته خواری له پیش هه ممو شتیکدا چارت به خوزی گوشی ژیر زه مینه که و ئه و سهندوق کانه ده که وت که ده ستداره نانی له واشه یان له سه ده لچنی بون. میچی ژیر زه مینه که نزم بون. له همرو شوییکه وه که سه فهه بوز رابرد و ده که م ده گه مه ئه ژیر زه مینه، ئه و ژیر زه مینه که به دالانی یه ک له ناو یه کدا ده چیته وه سه ر ژیر زه مینه که مالی پوره مه حبوبیش.

باوکه گیان پاش تامپونی لوزیه که، به باقی ده ستایه که می ته کسییه کی کپی و خانه نشین بون، باوکه خانووه که باش نه ده ناسی و که ناچار بون له ماله وه وه میئنی نه یتوانی وه کو ئه وسای که له مال دهور بون، ده ستی پیوه بی و پاریز گاری لیکات. ماله که پر بون له و سیبه رو تارمايیانه که ئه و ده گهل خویدا دیهینان، له و سیبه رو تارمايیانه

تاریک له دیواره که که وته خواری. بسو به گردو لکه یه کو دواى تۆزیک
وه کو خدیال و سیبەرییکی گوزه را مەحو بۇوه.

تارمايى و سیبەرە كان هى هەر كىيەك بۇون، ئىستا هى منن.
خاوهنه کانیان ئاگایان لى نىيە كە تارمايى و سیبەرییکیان ھەبۇوه ئاگایان
لى نىيە كە سیبەرە تارمايىسەن ئەسىر دیوارە كە ھەلگىرتووه
ھەپسەن کردون و دەگەل خۆمدا بۆ ھەممو شوینىيکیان دېبەم. ھەندىجار
بەدەر لە زەمان و زەمين ئالودەو گېزدەي گەمە كەرن دەگەل ئەوانا دەبەم.
ئەمەرەيان بەبى ئەو ترس و واھىمەيە كە ھەممو شتىك تەرە دەكتات. لە
خەيالىدا ھەممو شتىك شەفافە، و بىندەنگىيە كە شەو قۇول و مەندو
ئاسوودەيە.

كشان و راخوشىنى تارمايى كەن بەرەو يە كەرن و خەيال ئەنگىيە،
تەرى و تازەبى سروشت و تەبىعەتى ھەيە، ھەندىجار لېيان بى تاقەت
دەبەم. دەخوازم بۆ خاوهنه کانیان بگەرپىنمەو، لى تازە كار لە كار ترازەو،
ئەو كارە مەحالە، خودانى راستەقىنەيان ناناسم.

18

ئەمير ئاشق بۇوه. ئاشقى ژىيىكى قىز زىرد. بە منى دەناسىنىت
"خوشكمە". ژىيىكى دالله گۈشتى قەلەمېيە، لە گىنە كەندەدابىي بىت.
دەستى بەرەو من دىئنى و بزەيەك دەكتات. مەرزاڭ بۇيى جىا ناكىتىمە
ئىرانييە يان كەندەدابىي. لى غەرېيە. خوشكى نىيە.

دەمەوى ھاوار بىكەم، لى ئەمير تەممەشاي من ناكات. ئاپرى بۆ لاي
ژنه كە داۋەتەوە. كەس ناتوانى بەو جۆرە تەممەشاي خوشكى خۇرى بىكات.
ئىدى خەرىيىكە دلىيا دەبەم. بىنلۇك كامن توند دەنیمە سەرىيەك، چىچ دەكەۋىتە
پۇوم. لە دلى خۇدا دەلىم تەواو. ھەست بە غەمېيىك دەكەم كە لە ھەممو
خەممە كانى تر جىياوازە. گۆيم لە دەنگى ناللۇ گۈريي خۇمە. وە کو دەنگى
دايىكەيە.

بە دەنم بەر بەدەنى دەكەۋى، چاوه كامن نە كەردونەتەوە بەلام لە خەو
ھەستاوم. پىيەچى نزىيىكى بەيانى بىت. ئەمير ھاتۇوەتە ناو جىيگا كەم.
باسكم لە قەدى دەئالىيەم و سەرم دەبەمە ژىير ملى.

ئاشتبۇونەوەيەكى كېپ و بىندەنگ، باشتىرين ئاشتبۇونەوەي سەر رۇوي
زەوېيە. ئەمير دوبىارە لاي منە، ئاگاڭ لەو نىيە لە دەستى كىم
سەندۇوەتەوە.

هنهنگاونیک دهچوومه پاشوه. دایکه شیره‌ی ئاوه‌که‌ی کردوه. گوتى كه خۆم روت بکەمده‌وه. دایكە به‌دهم خوتەو بۆلەو ناللەو زارىيەو جىئىو دادا. نەمدەزانى ئەو جىئىوانە به‌كى دادا، لى فىر بۇو بۇوم لە جۆرى جىئىو كاتا بىزام كە دەگەل كىيەتى و مەبەستى كىيە. سۆندەي ئاوه سارده‌کەي لەسەر لاق و لەتەرم راگرت. لەشم وە كو پىستى مريشك پېھلۆك بۇو و كەوتە لەرزىن. جىئىو كەي دايکە بۆ باوکە گیان بۇو، ئەوسا نۆرە هاتە سەر باوکو دايکى خۆى. پورە مەحبوبيش يېبەش نەكرا.

"بکەوە سەر چىچىكان، دەي."

بەدهم جىئىو وە يە كىيکى بە پىتمدا كىشا. لە زېر ئاوه سارده‌كەدا وە كو قورباقة هەلبەزىعەوە. لەشم لە سەرما وە كو يە كىيک كارهبا گرتىيىتى هەل لەرزى. گريام. دايکە ئازاي سورور كەدمەوه.

"زېرە كوشتووى، چەپەلى بى دەسىلات."

نەمگۈت كە لە هاپقەدیر دەرسام كە من چۈرم بەسەرا هاپقەدیر جانتاكەي پورە مەحبوبي دەپشىنى. لولەي نىرگەلە كەي بە زېر ملى خۆيدا هيتنا كە يانى ئەگدر قىسە بکەم پورە مەحبوب سەرم دەپرىت. بە چاوى خۆم دىتبۇوم كە پورە مەحبوب لىيى دادا. لە تۈرەيى دا سەرى خۆى بە دىوارەكدا دەكىشاو ئەوسا ھېرىشى دەكرد. پىزەكانى فانىلە سېى و كۆنە كەي هاپقەدیر وە كو پەرى كۆتۈرىكى مەدارەوە بۇو بەدهم بايە كەوە سەمائى دەكرد.

جىئىو كانى دايکە بە بەشەران تەواو بۇو بۇون و ئىستا چۈر بۇو كۆكلى دەرو دىواران، جىئىو بە ئەرزو ئاسمان دادا. كۆنە چەرچەفيكى

19

دووه‌جار كە پورە مەحبوب بۆ مالى خۆمانى ناردەمەوه، بۇنى مىزم لىيەدەت. شەۋى مىزم بە خۆدا كردىبوو و پورە مەحبوبيش لېم بىزار بۇو. دايکە پىتى گۆتم كە بچەمە زېر زەمینە كە تا خۆى دېت. خۇشحال بۇوم، كە بۆ مالى خۆمان گەرابۇمەوه. چارەپورە مەحبوب نەدەويىست. لە هاپقەدیر چاوداگىرنە كانى دەرسام. لە خەنۋىدا دەبسو بە كولە حاجىيەك و دارىيەكى بە دەمەوه بۇو بەرەو من دەھات. ئەجاڑەيان هاپقەدیر لە سى حالتا نەي قلىانە كەي (لولەي نىرگەلە كەي) لە دەمى دردىينا. كاتى كە دەيويىست مەرايى پورە مەحبوب بىكت. كاتى كە دەيويىست چاوداگىرىت و كاتى كە دەيويىست من چاي بۆ تىېكەم و ئەو لەو كاتىدا كە چايە كەي بۆ دەبەم مەچە كى دەستم بگرىيت و ھەناسە دوكەلازىيە كە يىم بەسەر رو روودا بىكت.

"هاپقەت خۆش ناوى؟"

"خۆشم دەوى."

چاونىك دادەگرىيت

"ئەدى بۆ ھەلدىيى؟"

"كوا ھەلتايىم."

تیوه پیچام. چووه درهوه من به دنیا يهك ترسهوه له دنيا، بهسهر ناخى خومدا كې كەتبۇومو له خۆما هەتكورپام.

20

ھەينى يانى دەنگو باڭى خوييفرۇش و مىيەفرۇش و دەنگى بلندگۇي ئەو پىكابەي كە شۇوتى پىيە بە شەرتى چەققۇ. ھەينى يانى دەنگى بەرزى تەلەفزىيەن و باويشىكە دوورو درېشە كانى ئەمېر. ھەينى يانى گۈرپىنى واشدرى كۇنى شىرەو چاڭىرىدىنەوەي سىفۇنى تەوالىت. ھەينى يان عەسرانى دوورو درېشە بىيانو گرتەن.

مېچى ژورە كە وەك سوزگىيە كە دەنگى مۆسيقا لە گەچ و خشت و شىلمانە كانىدە دەرېزىتە خوارى. كىزە كە ئاغايى ھاشى خەرىكى سەما كەرنە. بە دەنگى توندى پىيە كانىدا دىارە. ئەمېر بە جۆرى دەرۋانىتە مېچە كە وەك ئەوهى قەرار بى ئوركىستەرىيەكى تەواو له و سەرەوە بىيىنە.

شادى دەلىت: "دایكە منت خوش دەوى يان سەوزە؟"

شاهين دەلىت: "ئەمپۇ تەسجىلىان كېپىو. مۆدىلىتى زۇر تازەيە."
دەلىم: "تۇ."

"ھاشى، داماوه، ئەسى لە باخەلىا سەوزەلى خانم دەلى، ئىستا ھىچ ناكا دەچى تەسجىلى دوا مۆدىل دەكىيەت".

"خال و وشود دیپو رسته."
 شاهین به بیدهنگی دهچیته دری.
 "منت خوش دوی یان ثایدا؟"
 "ثایدا. پیله که سکوتی نه کرد؟"
 "منت خوش دوی یان دایکی ثایدا؟"
 "مهعلومه دایکی ثایدا".

دایکی ثایدا له پشت دهرگایه. ئەمیر به ئەسپایی دەلیت:
 "حەلازادە، بەسەر باسى خۆیدا هات".
 "قوریانی دەستت يەك دوو سەلک پیازتان ھەيە؟"
 چەند پیازىكى دەدەمى و دەركە دادەخم.
 "دەفرمۇو، ئەو ھەمۇو زېپە لەملە. خۆى لە تەل داوهو ھەمۇو
 رۆزى قوریانی دەستت چەند پیازو پەتاتەيەك و کاسەيە رۆز".

شادى دەچیتە ناو حەوشە. ئىبىي ھاتووەتە پشت دەرگائى گەراجە كە.
 مندالان لە حەوشەدا كۆپۈونەتەوە پارەكانیان بۆ دریش دەكەن. ئىبىي
 دراوه كان وەردەگەرىت و بە نۇرە گۈرانىيان بۆ دەلیت، دەنگى بۇقى ئاگر
 كۆزىنەيەك، گۈرانىيەكى گوڭوش، دەنگى ئاثىرى ئوتۇمبىلى پۇلىس.
 قىرى ئىدى درىيە، چاکەتىكى كۆن و دەلىي لەبەردايە و ھەمۇو
 گۈرانىيەكىنى كورتن.
 "بە ئەندازەي پارەكەتان."

مندالە كان چەپلەي بۆ لىيەدەن و پىدەكەدن. پارچە ئەسکەناسىك
 دەكەۋىتە حەوشەوە دەنگى ژىيەك لە قاتى سەرە دى: "رەقسىيەكى
 بەندەرى".

ئەمیر بە شتىكى تازەوە گەرتۈويەتى، بە ناكۆكىيە كانى ژيانى
 خەتكىيەوە گەرتۈويەتى.
 "كىريچىن و بە تاكسى تەلە فۇنى ھاتوچىز دەكەن، ھەميشە خوا
 لەسىر پارە شەرپىانە و بۇنى عەترى گەنابەهايان ھەمۇو قالىدرەمە كانى پى
 كەردوو.".

"دایكە من يان مېرروولە؟"
 دەنگى تەسجىلە كە بەزتر دەلیت. ئىستا دەنگە كە تەنیا لە
 مىچە كەوە نايەت. لە دىوارە كانىشەوە دەنگى مۆسیقاي توندى فەرنگى
 دېت.
 "تۆ".

"روحىشمان بەبەردا بکەن ھەر دىھاتىن و بە ھەمان كەلتۈرۈ
 شارستانىيەتى دىھاتىيەوە. تەنانەت ئەگەر ھەر ھەمۇمان بېھستەنە ناو
 چوار دىوارىيەكەوە، تەنیا بە جەستە لە ژۇورەۋىن، جىنۇو كەنان لە
 پەنجەرە بىلاودە كەينەوە. لە پەنجەرە كون و كەلەپەرە كانىوە دەنگى
 قەرقەشەو شەرپى يە كەر دەزىنەۋىن".

"باوکە، منت خوش دوی یان بەرد؟"
 "بەردى. ئەرى، گەنلىقى يە كەر دەزىنەۋىن، تەنانەت ئارەزۈرۈ
 ناچىزە كانىشمان لە درىزى دىوارە دەزە دەكەن."
 "باوکە، منت خوش گەرە كە يان قەند؟"
 "قەند. دەزانىن تەلە فۇنى كى زەنگ لىيەدا. دەزانىن كى تا نىسوھەر
 دەخەوى و كى تا حەوت نىۋەشە بىيەدارە".

"باوکە، من يان خال؟"

ده گهلم دا دیتوله خوشک نزیکتره لیم. شهلاو مهین هنهندیجار دیار نین
لی ئدم هدسته هیچ کاتی لیم دور نه که تووتهوه. له ئه میر نزیک
دېمدوه سه رم داخمه سه ر سینگی. زور رقه. سه رم توزی دینمه خوارتر.
ئه میر قژه کم نهوازشت ده کات، وا هدست ده کم من همه میشه خه لکی به
هدله دا ده بام، ئه میر به خدیالیش ههست ناکات، که ئه ونده لهو تیرم.

ئه میر ده لیت: "فرقى تو له گهلم ئهوانى دیدا، ئه وەيە ئهوان پاره
ددەن و لەزەت دەیىن و تو بەبى پاره ئەمە دەكەي. تىر نەبوویت؟"
له پشت پەنجھەرە كە لا دەكەوم. بۇ كۆي بىزۇم، بۇ كۆي نەرۇم؟ شوين بۇ
سەرگەردانىش نىيە. ئەگەر له پشت پەنجھەرە كەوە نەوەستىت، تەنبا دوو
جىيى تر ھەيە، ھۆلە كە موبىقە كە، حەوشە كەي پىشىتەوە له خوارى
خوارەوەيە و دیوارە بەرزە كەي لەوسەرى دنیا يە.

ده لیم: "تىر بوم، دەي ئىستا فەرمۇو."
زور درەنگ ئەو قىسىم گوت.

ئه میر ده لیت: "لەچى؟"
"لە ھەممۇ شتىك، لەم ژيانە"

ئىستا كە روم بە خۇم داوه تازە تىيدەگەم، دەزانم كە چقاڭ دلەم
تەنگە. بىتزاپى وە كۈمىزلىدىنىك لە دلما ئاوساوه. روندك لە چاوانم دىنە
خوارى.

"لەم خاتۇوه، لەم ھەينيانە".
"من دەلیم پىۋىستە لىيە بار بىكەيىن، بىزۇن".
"دەممەرى بىلەم "لە توش".

نالىم. وتنى ئەم وشەيە ھەممۇ شتىك دەشىۋىتى، لە ئەنجامى
نەوتىيا، لە ھەممۇ لايەكەوە خۆى دەكىشىت بە دیوارە كانى سەرمدا
"تو، تو، تو".

"تازە خەرىكە دىيىتە سەر قىسىم كەي من".
نازانم ھاتۇومەتە سەر كام قىسىم. لى ئەوەندە لهو تىر بوم ھەست بە
گۇناھ دەكەم. نەحلەت لە باپى ئەو ھەستە كە بۇ ھەر جىيەك دەرۇم

پرسیاری بی مانا میشکت کاس دهکه ن و بی هیچ شهرت و مهرجیک هی منن.

نه میر به خوی را دهگات، و به لینی بخواگه بیشتنی پتریش ده دات.
"وه کو حدمال کار دهکه مو وه کو گهدا ده سوریمه وه".

هموو بیدانیک پریتني ده تاشیت، و به جوئی له ده رکه و ده ده که ده
له تو واشه نه که له ده رکه مال، به لکو له ده رکه ئوتیلیکی فره سی
وه ده ده که ده. بونی قوله نیا که سه عاته رسیه که دروات و به سه عاتان له
ژووره که درناچیت.

با به گیان کاتی له دایکه تیز دبوو فیتامینی دینایه ماله وه.
فیتامین ناویک بوو که باوکه گیان لیبی نابوو. فیتامین گورانی ده گوت و
به پیچه واندی قاقاو پیکه نینه بدرزه که دی، چدقه نمی بچوو کی لیده دا. قژی
رهش و دریز بوو. مهین دیگوت: "ئه گهر ئه م همه مو زیپکه یمه پیوه
نه بواشه ژنیکی جوان بوو". به لام باوکه دهیتوانی زیپه که کان به حال
دانی و شیعر بخوی په دایکه پهنا به ریته به ریزیز زه مینه که،
چونکه ده موقاونیکی سافی بلورینی هه بوو و چ که سیتک نه بوو شیعری بخوی
بلی.

پوره مه حبوب دیگوت "ئه گهر ژن بیهودی له کونی مشکیش دا بی
شیعر بخوی پهیدا ده کات".

قاقا پیده که نی "مشکان ناچار ده کات گورانی بخوی".

پوره مه حبوب له شیعري که م نه بوو. بخوی دهیتوانی روزی سه د
که رهت ته مه شای خوی بکات، یه ک جزره ته مه شا نا، سه د جوئر، نیگا و
ته ماشای در او سیبیه که به زویی دیته زووری، ته مه شای بینگانه یه ک که

21

ئه میر کاتی تیز دهیت، وه کو دیویکی زده لاح به هدنگاوی قورسده وه
به نیو زووره که دا دیت و ده چیت، ده راکان به ته ق و هزیر ده کاته وه
داده خاتمه وه. له حمامدا هه لدہ کاته گورانی و هندیجاريش له پریکا،
بی شهودی چاوه روان بیت، به دنگی به رز هندی شیعري حافیز
ده خوینیته وه.

به یانیان، کاتی رؤییشن بخ سه ر کار، باشتین کراسی له بدر ده کات.
قژی تدواو ریک ده خات و هندیک له پاشاوه بخیه قژه که می منیش، له
سه ری ده دات و سپیه تی قژه که خوی پی ده شاریته وه.

له بدر ئاوینه دا بزه به روی خویدا ده دا.

کاتی له من تیز دهیت سکم ده هول و لاقه کام و شتری و بیبر دینیته وه.
هدنیجاري له بدر چاوی ده بم به نه هدنگ و له دوا ئه خامدا ده بده وه
ورچه قوتیبه که له مه ر خوی.

کاتی که له من تیز دهیت، ده بی به پیاویکی سه لت که به هه له له
مالیکی قهربالغدا میوانه. لم کاتانه دا مندالله کان گیزو حولن،
کوچکاوه لاپه سه نین، له باوکیان ناچن. موز عیج و دهست و پیگین. به

دایکه دیگوت: "حهیف نیه ئینسان ئەم هەموو دەرامەتەی هەبىٽ و
بە دوو دانە فندق ھەل بکات".

مەھىن كە تىير دەبىٽ ، دەبىٽ بە ژنى پياويك كە نايناسىت و بۇ ئەم
سەرى دنيا دەروات.

من دەبىٽ لە هەمووان ھەزارانەترو نابووت تر م كە تىير دەم دەبىٽ
سەر بىنەمە سەر سكى كەسىيەك كە لە هەموو كەس زىياتىلىي تىرمۇ
دەبىٽ گوئى لە قۇرە قۇرى رېخۇلە كانى بىگرمۇ ئەوجا شەرمەزارى ئەم
ھەموو تىرىپىيە بېم.

بە چەند شەقاوى ئەودا رەت دەيىت و چاواي بە و دەكەۋى و ھەندىجار
ئەوەندە بە وردى تەممەشاي خۆى دەكەد كە تەنبا لەپزىشىكىي وردو
دەلسۈز دەھات. بەپەرى ناسكى و وردى ئاماسى ژىير چاوا كانى
دەنیشاندەوە بە ھەمان دەستى نەوازشتكار پىستى مل و گەردنى ساف
دەكەد.

دایكە كە تىير دەبۇو، ھەرچى شت و مەكى ناو مالە كە ھەبۇو لە
ھەوشەدا ھەلىدېرىشت و چەند رۆز بە دەم خوتە و بۆلە و ھەموو شوينىكى
خاۋىن دەكەدەوە. دەرو دىوارو زۇرى و ھەموو شوينىكى خاۋىن دەكەدەوە
دەسپىرى، كون و كەلەپەرى ژۇرە كان و ژىير زەمینە كەھى خاۋىن دەكەدەوە
ھەر شتەي چەند جارىتىك دەشت. لە كاتى مالىپاك كەنەنە وو تەكەنەنە
جىڭگەو باناندا تەنبا رىنگەي شەھلەي دەدا بېچىتە ژىير زەمینە كە.
دەيىگوت:

"ھەموو شوينىك گلاؤ. خەرىكە مردار پاك دەكەمەو".

بە بىيانووی خاۋىن كەنەنە و مالە و، ھاپۇ قەدىرى لە كۆل كەنەنە و
ئىيىدى رېپى نەدا بىتە ژىير زەمینە كە. بەمجۇرە دایكە مالە كەھى ھېيدى ھېيدى
لە سىيېپەر و تارمايان پاك كەنەنە. لە روح و تاپقىيانى خاۋىن كەنەنە.
ھەرۇھا لە شەرىك و مىوان و قىتامىن و ھەموو غەرىپە و بىيگانە كانىش.
پاش تەواو كەنەنە كارە كەھى ئىيىدى ھەموو شوينىك پاك و خاۋىن و كېپ كېپ
بوو و باوکە گىيان مىيانى كەنەنە كەنەنە كەنەنە كەنەنە كەنەنە
لەسەر تەختى ژىير زەمینە كە راڭشا بۇو.

شەھلە كە بىتاقەت دەبىٽ، تىير دەبىٽ، رژىيم دەكەت. تەنبا كاڭلە
فىدق و بادەم و پىستە دەخوات.

مهین گویی نه دایی. همه میشه له دووی مه حالانه.
 دایکه له ناو ده رگای ژیز زمینه که وهستا.
 "هموو ئام ناوه بۆگەن دەکات".
 بهبی خواردنی شووتیش بۆگەنی دەکرد.
 "ئەو ناوه نەھیشتوده، پاکی بکەنەوە". فریا نەکە و تبوو خوی
 بگەیدنیتە تەوالیتە کە، به خویدا میزتبوو.
 لاقە کانی بە عاریدا بکیش دەکدو نەیدەتوانی بە قالدرمه کانا سەر
 بکەوی.
 دایکه دەستی له مردنی باوکه گیان شزردبوو، باوکه گیان ئىدى
 دەببو بزانی کە ئەم کزەکزە خۆ گەياندنه حالى مەرگە هېچ ناگۇرى، ئەو
 دەبوايە به راستى بېرىت.
 ئا ئىستا پیویستە ئەمیر نیگام بکات، بە هەمان وردى کە سالانیك
 لەو پېش نیگائى دەکرم. بە هەمان مىھرو خوشەویستىيە وە کە له
 قولابى چاوه کانیا بwoo. دەتوانى ورده چرچى دەوري چاوى ئىنىك کە دواى
 ساتىيکى دى بۇ هەمیشه له دەست دەچىت بېينى و کەمیك ھاوخەمى
 دەگەلدا بۇيىنى. دەتوانى بىزگانم بىينى، کە چەند مانگە هەموو خەلکو
 خوا دەزانو و تەنیا ئەو نازانى کە ئىدى بىرۇ كەوانىيە کانى جاران نىن.
 بىڭومان دەستم دەگۈيت و ئەگەر بە دەمیش ستايىشى نەکات له ناخى
 دلىا هەست دەکات ئەمە هەمان دەسته کە ئەوي دىنایاه جۇش و خروش.
 "ھىيى، حەواست له كويىيە؟ شىرە کە هەلچۇو".
 بە نائومىيىدى زىيندۇو دەجەو، زۆرم بە زىيى بە خۆدا دېتەوە، بەو
 حاللە دەكەمە شىۋاندى شىرە کە، كەچك بەدەست ئاپى لىيەدەمىسەوە

22

تەنیا مردن دەتوانى ژيان بگىرپىتەوە دۆخى يە كەجارى. ئەگەر له
 پېيىكا دلەم بوهستى و درېزاو درېز لە ناوهندى موبىقە كەدا بکەو، ئەمیر
 ھەنگى دەتوانى من بىينى. نامەوى تامپۇن بكمۇ سەرسىمام بشىيۇي.
 نامەوى سەرەتان و شىرىپەنجە بگرم و زەردو لاواز بىم. سەكتە له هەموو
 مردىنيك پاك و پوختە تەرە. تەختى زەوي دەم. لە گىنە بەو كەوچكەوە کە
 قەرارە شىرە کەي پى بشىيۇينم. رووم له بن مىچە كەيە، چاوانم كەوتورونە
 مۆلەق. هيشتا نەمردۇوم، بەلام ئەمیر ئەمە دېيىنى.
 باوکه گيانىش كە مرد، ئىيەم نەماندەزانى. وامان دەزانى زىندۇوه،
 بەلام ئەو له ژىز زەمینە كەدا مەربىوو، بە تاقى تەنیا. باوکه گيان
 شەيداي ژن و پستە و گۈرانى بwoo. بەلام ئەمانەي نەدەۋىست.
 "كۈره كەم، قازىيىك لەو شتە سوورو ئاودارەم بىدىيە".
 دایكە ئاهى هەلە كېيشا. باوکه گيان دوبارەي كردهوە:
 "كۈرم ئەو شتە سوورو ئاودارە كەت ھىينا؟ تىنۇوە. زۆرم تىنۇوە".
 خۆى دە كوشت و دەپرى ناوى شووتى وەپىر نەدەھاتەوە.
 مەھىن ويسىتى بچىتە درى.
 شەھلا گوتى: "بەم سەرما و بەم شەو؟"

به پهستییه و سهیری ده که م، دانه و یوه ته و ده پهنجه تووته هی پیسی معاینه ده کات که هینده و شکه له پارچه ئیستقانیک ده چیت. بیر ده که مه و بزچی نه و پیاوی که ده توانی به هینی بنیادم گاز بکات، نه مریت؟ بیگومان مهرگ خوش دویستتری ده کات، وه کو چون باوکه گیانی خوش ویست تر کرد. مهین به جوئی باوکه گیانی بومیردی ئائینده و هسفکرد که له تو وايه باسي که سايي تى جانشالجان-ى ده کرد، سه ریژو لیوان لیو له ئابرومه ندی و دروستکاري، دایکه ش خیزی بوز کرد.

به دیاریه و شیون ده که م. سینگی بوز ده کوتم. سه ریوشه که م ده درم و پارچه پارچه ده که م "نه میر بگه ربیوه له دهورت گدریم نه میر بگدریوه". ژنان شانیان گرتووم تا قهنداغم به دمه و بکهن، بهلام من هه ر حوربی لیددهم، فراخ ده که م "نه میر بگریوه. چی له منداله کان بکه م نه میر؟"

نه و ژنانه که توند دهستیام گرتووم نازانن که ده مه وی نه میری ده سال لوه پیش بگه ربیته و. نه و نه میری که کاتی بنیادم دهیروانیه دو برچاواني له دلی خویدا دهیگوت "خودایه چهند جوانه."

نه میر ده لیت "بوجی وه کو شیستان لیم ده نوری؟"

23

له پهنجه ده که مه ته مه شای ده ری ده که م، به نه میر ده لیم "خیرا وهه".
نه میر به بی مه یلی دیته به ر پهنجه ده که، به دوو قولی ده که دهینه ته مه شای نه و پیاوه ته نیایی که عه سران ده ف لیده دات و هه نوکه له قفلی ده رگا که ورو کاوه.
نه میر ده لیت: "باوه رم نه ده کرد نه و نه ده لواز بیست. پیده چی تو هه رو ترزوش بیست".

ده لیم: "به رای من توره نیه هه ستیاره". و ده خوازم بلیم دهسته کانی به هیزن، بهلام زوو قسه که م ده گیرمده و. دیتنی دوو ئیجاییت به یه ک نیگا ههندی موبالله غه ئامیزه، و هه ر جوئه موبالله غدیه ک له لایه ن منه وه، نه میر پهست ده کات، خوم به موبقه که دا ده که م.

نه میر ته مه شاکردن به کاریکی کریت و ناشیرین ده زانی. ده گهمل که سایه تی نه و دا ناگونجیت. بهلام من ئاشقی نه م کاره. بوز نه م کاره پهنجه ده که و کونی سدر ده رگا که زور به کارم دین. بهلام ئیستا نه میر به پهنجه ده که گرتووه و له جی خوی ناجولیت و به دهست په ردہ که داوه ته دواوه.

به هەشتاوار خۆم دەگەيدەنگەرە سەنگەرە هەمیشە بىيە كەم، لايەكەي دېكەي پەرده كە. جو جەخۆر دەستى كردووه بە چەتر بۇ چاوى و دەروانىتە نەوسەرى كۆلانە كە.

ژىيىكى تەرىپۈش و خشکۆكە و خويىندەدە زانىنى ئەو شتەي بە مېشىكى ئەمېدا تى دەپەپى زۆر قورس نىيە. بەلام ئەو هەمېشە من لە توانا هەزىخوانىيە كام دەخاتە گوماندە.

لە كاتىكا كە هيشتىا لە بەر پەنجەركەدا و لە پىشت پەرده كە وەستاوه دەلىت: "نەگبەت".

"كى نەگبەتە؟ جو جە يان جو جە خۆر؟"
وەلامە كەيم بەلاوه گىرىنگ نىيە.

"نەگبەت منم كە خەريكم لەم كونەوە دەپۋانە دنيا".

24

ئەمېر لە خەو را دەيىت و داواي ئەو كاسىتە دەكات كە لە باكى هىينا بۇوي.

دەلىم: "دوايى بۇتى دەدزىزمه وە".
"نا، ئىستا".

"جارى دانىشە، تىشتنە كەت خۇ".
ئەمېر تىشتنى نەگەرە كە. كاسىتە كەي دەوى.
دەپرسىم "چىھە خەوت دىتۇوه؟"

وەلام ناداتەدە مىناكى كەسىك كە وەختىكى كەمى بۇ گەران بە دەستدە بى چە كەمە جە كان را دە كىشى و دادەخاتە وە. كاسىتە كە دەدزىزمه وە
"بەفرمۇو!"

پېمואىيە پېيۈستە بەلای كەمە و نىڭايىھە كى منە تبارانەم بکات، بەلام دەلىيى من هەر وجود نىيە. كاسىتە كە دەخاتە سەر تەسجىلە كەو هەلى دەكات. دەنگى كەماخەيە، لە تەنېشىتىيە دادەنىشەم. ناكرى لېي بېرسىت كە ج شتىكى بىر كە وتۇوهتە وە. مەحالە سەر لەوە دەربكەي كە ئەمېر ئىستا لە كويىيە. بە تەنېيايە يان دەگەل كەسىكى تردايە. لە ھۆلى كۆنسىرت دايە يان لە شەقامە. بەلام لە هەر شوينىكە، منى لى نىم،

من وجودم نیه. حەز دەکەم قاپە کان بەدم بە سەریە کاو ھەرا بنەمەوە.
حەز دەکەم کارهبا بېرىت و دەنگى تەسجىلە کە بېرى. نەيىنىيەك وەکو
حەيوانىيکى چۈلە خۆى بە مالە کەماندا كردووو من نايىناسىم. نازام
چىد. تەنانەت ناتوام دەستىيکى بەسىرا بىتىم.

دەلىم "درەنگ بۇوە، ناچى بۇ كار؟"

گۆيى لېم نابى، دەنگى چەھچەھە مالە کەھى پې كردووە. تەنیا دەنگى
تەير نىيە، مۇسىقا تاقى ئاسمانى هيئاۋەتە سەر زۇي
بە دەنگى بەرزىر دەلىم "دوا كەوتىت".

لە دىيار تەسجىلە کە ھەلەستى. مىناكى مندالىيکى نىمچە بىرسىيە
كە بە تۆبىزى لەسىر سفرە ھەلىانسانىدى، پىلاوه كانى لە پى دەكەت و بە
جورى تەمىدشام دەكەت كە دەلىي خەتاي منه كە لەم ساتە وەختەدا
شىّوھو روخسارى ئەو ژنەم نىيە كە رۆمانسىيانە خۆشى بوي.

دەنۇوسم مەھىنى ئازىز، دوئىنى بەيانى، شادى نامە كەتى لە دەست
يارۆى پۇستەچى وەرگرت و بە ھەلەداوان بۇ مالەوەي هيئا. بەلام لەسىر
ھەلپىچىرىنى زەرفە كە دەگەل شاهىن دا لېيان بۇ بە شەر. گۇتم ھەر
كەسىيەك زەرفە كە ھەلپىچىرى پولە كە ھى ئەوە، شاهىن يەكسىر پاشە كەشى
كەد. شادى زەرفە كە ھەلپىچىرى، ئەمېر گۇتى "يېنە با من
بىيخۇينمەوە".

حەزم نەدەكەد ئەو نامە كە بخويىننەوە، جا چ خويىندنەوەيەك، بە
دەنگى بەرزو پې غەلەت و پەلەت. خۇ رۆژنامە نىيە. نامەيەو ھى يەك
كەسە. وېرائى ئەمەش ھىچ قىسىيە كە نە كەد. بەلام ھەمۇو لەزەتە كە لە
بەين چوو.

مەھىن گىيان دەبى ئەو بلىم، نامە كانى تۆ ھەمېشە ورده شەرە ئازاۋە
لە مالە کەماندا دەنیتەوە. دواي خويىندنەوەي نامە كە ئەمېر دەلىت "چ
رۆژگارىيکى رەش رادەبوېرىن". ئەم قىسىيە ھى عەسرە، كاتى كە دواي
رۆژئىك زىنە كارى دىتەوە مالى لەبەر كولەرە كەدا خاۋ دەيىتەوە و ئاخ
ھەلە كىيىت، نەك ھى بەيانى كە كاتى كارەو ھېشتا كات ھەيە كە
دنيا بىگۈرۈت.

تا له بیم نه چووه با پیت بلیم که شه هلا داوای کردووه بیو بنووست
ئایا شرینقه بز لابردنی چرچ و لوقچی دوری چاو باشه یان نا؟ ئەمیر
دهلیت شه هلا میناکی زۆربەی ژنان کیشە کانی له کوتاییە و چارەسەر
ده کات، به نۆرینی ئەمیر کیشە یەکەمی شه هلا شوو نه
کردنە کە یەتى و چرچ و لوقچە کانی دەمۇچاۋى كىشە دوايەتى.

هاونشىنى شه هلا دايىكە له يەك مالىدا، وەک ئەوسا ئەو جووتهى
میناکى خوشكى جىڭانە لىنە كەد، كە خۇ به زىير زەمینە كەدا بىكەن. بە
سەعاتان پىكىڭە فسکە فسک بىكەن، لە هاتو ھاوارى باوکە نەترسىن و لە
دەركىرىنى يېگانان لە مالەكە ھاوردەست و ھاواكارى يەكتى بىن. ماوەيدە كە
شەھلا له دنيا تۈراوە، دايىكە دەلیت: "ھېشتا زووه، شەھلا گەنجىكى
ساغو سەلامەتەو زۆرى ماوە بۇ له زىكۈھچۈن".

دەلیم "شەھلا تەمبەل بۇوه".

دايىكە ئاهىتكە لە كەپەن كىشىتتى.

"زېرىدەك و زىيەتلىي ھەمووتان مەھىن بۇو بۇ خۇي لىيىداو رۇيىي".

بەلام ئەي كىيە زرنگ و زىيەتلىي دايىكە، كاتى باسى جوانتنىن
خەندەو پىكەنинى دنيا دەكە، پاستت دەويى بەغىلىم نايەت، بەلام حەز
دەكەم كەمەيىك داخى دلەم ھەللىرىتىم. گىرىي دلەم بەكەمەو. تۆ ئەو رۆزآنەت
وەبىر نايەتەوە. ھەمېشە بە جۈرى دەزىيائى و زىنەگىت دەكەد وەك ئەوەي
ژيان ئائىستا دەستى پىكىرىدى. ھەروهە شەھلاش، ئامان لە دەست ئەم
شەھلايە، ھېشتا كەس گۈئى لى نەبۇوه بىرەورىيەك بگىرپىتىدە،
ئافەرتىكى بى يېرەورىيە، ھەمېشە ئامادەيە زاراوه جوانە كانى
دەرۇونناسى دەرخواردى بەرانبەرە كەي بىدات.

كىيىشى، لە نامە كەتدا باسى ئەمەرىكايىك دەكەيت، كە ھەموو كەس
لەويىنەر بە شادى دەزى. ھەموو كەسلىك چۆنی دەويى وا بىر دەكاتەوە،
قسە دەكات و دەزى. باسى ئەو ژنە پېرانە دەكەي كە ھەست دەكەن گەنج و
بە شنگ و تاقەتن، و باسى گەنځە كانيان دەكەي كە خودانى جوانتنىن
پىكەننەن و خەندەدى دنيان، شەھلا دەلیت: مەھىن بۇ ھۆلىيۇد روپىيۇد، نەك
بۇ ئەمەرىكا. كىشەي من ئەمەيە كە ناتوانم ئەو جۆرە دنيا يە لە زەينى
خۇمىشدا وينا بىكەم چ جاي ئەوە كە باوەپى پېپەكەم، دنيا يە كى يەك
دەست، بى ناكۆكى و بى ھېچ رەنچ داخ و حەسرەتىك. بەلام ئەمیر باوەپ
ده کات. چونكە ھەندەران، بە تايىھەتى كەنەدا، تاقە خۆرآفات و ئەفسانەدى
زىيانى ئەوە. ئەو ئەمېرىھى كە تەنائەت ئەگەر شتىك بە چاۋى خۆيىشى
بىدىنې بە ئاسانى باوەپى پېنناكتا كەچى ئىستا لەو رووھە باوەپ بە ھەر
پاست و درۆيەك دەكات.

لەو شە ئەشق لە خودى بەشەردا بىت، وا ھىز دەكەم دەشىت بە
ئەشقەو وەكۇ پەساپۇرت بۇ ھەموو شۇيىنى بروپىت و لە ھەر شۇيىنى
بىتھوى بىزى. پاستت دەويى من ئەم پەساپۇرتم لە بەرگەدا نىيە. دەترسم بىم
بۇ ئەدو ناواندۇ بە گىرفانى بە تالەو ون بىم. ئەوسا دەبىي دەستە و دامىنى
يە كىيە بىم. دەترسم بۇ بەھەشتە كەي تۆ بىم و چاوم بە پاشماھە كانى ئەو
دۆزە خە بکۈيىتەو كە بە لەشەو لىكاون. ھەق بە تۆيە من زات و
جورئەتى سەفەرم نىيە. ھەر بۇ ئاگادارى حەزەدە كەم ئەدەت پىيىتىم كە
ئەمېرىش ھەمان قسە دەكات. كە گەبىيە ئېرەي نامە كەش سلالوو درودى
بۇ ناردىت.

ئاوداره کانی ده بیرقانسەوە. دامن وەکو زۆربىھى كات دەھى زرىكىان و هىچ ئومىيەتىك بە ئايىندەي دانە كامن نەدەكرا. زۆرم حەز دەكەد داد بەرمە بەر كەسىك، بەلام دايىكم خەرىك بۇو بە دەم بۆلە بۆلۇ خوتەوە جلى دەشۇردۇ. باوکە گيان ھىچى لە قىسە كامن ھەلنىدەكپان، تىيم نەدەگەبى. داد گاىىكىرىدىنى بە شەرىيکى بى دەسەلات ھىچ رەونەق و لوتفىكى نىيە. مەيلى ھەقخوازى بە يەكجاري لاي بە شهر كويىر دەكتەرە. هەمان سات بۇو كە باوکە گيان قىسە يەكى دەكەد، كە نەدەبۇوا بىكەت.

"پىستەت ھەيدە؟"

دايىكە ميناڭى مار دەھى فيشكاندو لە سەر تەشتە جلە كە ھەلدىستا.
"ئەم پىياوه دلىشى بودىتى گەدەي ھەر كار دەكتەر."
نيڭايىھى كى باوکەم دەكەد. نازام پىيەدەكەنلىي يان ددانە عەمەلىيە كانى دەنواند.

ئەمېر خەرىك بۇو بە تۈزىيىكى پىر جوش و خۇشىدە نامە كەي دەخويىندەدەوە منىش پى دەكەنلىيەم. دلىيام كە ژنانى خوشخەنلىق فەرەنگى ئەۋى ناتوانىن بە جۇرە پىيەكەن. چونكە ئەسلىن جوان نىيە و پىيەننەن كە لە جىياتى رىزى ددانى سېپى و برىقەدار، چەند روکەشىكى مات و تەلخ دەنۋىنلىي.

ئەمېر خويىندەن كەي نەبېرى. تەنبا دەنگى وەکو چۆن كەسىك لە كاتى نويىزكەندا مىوانىيىكى بىت، بەرزىتر كەددە.

شاھىن و شادى چاويان بېرى بۇو دەمى ئەو دەمى خۇيان كرابۇوهە.

"دەبى لە ساتەدا بىثىت كە تىيىدایت."

وەنەبى ئەم ساتەشى زۆر خۆش بى! ھەميشه لە دەستى ھاركaranى دايىھەي و لە چۈونە سەرتەولىتى دايىكە بە گەلەبى و گازاندەيە. لى من زۆر چاك لە يادمە كە ھەميشه لايەكى دەمۇچاوم دەتاوسا. ھەميشه دانىيىكەم دەيىشى، كىسى دەكەد زارى بۆگەن دەكەد. كاتى بۆلائى دانسازيان دەبرەم، كە دانە كەم تەنبا بە كەلەكى ھەلکىشان دەھات. ئەوەندەم بېرەورى دەگەل دان يەشەو گازى دەستى دەكتۈرى داندا ھەيە، كە ھەندىيچار وا دەزانم دوو ئەوەندە خەلەكى تر دادام ھەبۇوه. ھەلېتە ئېستا نىوهى خەلەكىش نىيە. قىرسىيا لە نەجۇونى باشى خواردن و گەدە ئاوسان، ئەدى چى لە پىيەكەننەن بىكەم؟ وەھەست دەكەم نەك ھەر ددانە كامن، بەلكو پىيەكەننەن كەشىيان خرالپ كەردووم. بۆزىيە كە كاتى گەياندا موعەزەب نىيەم، بەلام لە كاتى پىيەكەننەن دا مەحالە كەسىك كە لە بەرانبىرت دانىشىتىي ئەوەندەي بايەخ بە قىسە كانت دەدا كەمتر لەدە سەرنجى دانە كانت بەدات.

باوکە گيان ھەر كە منى دەيىنى دەيىگوت "كوا ددانە كامن وىدە". كارى لەدە ناخۇشتەر قورسەت نەبۇوه، دەرھېتىانى دانە عەمەلىيە كانى باوکە گيان لە نىيۇ پەرداخە كە پاشان كە ترق لە دەمى دەكەد دەيىستە دەشۇينتى خۆى.

دەيىگوت "دان شتىيىكى باشە".

بە سەرسامى سەيرم دەكەد. نەمەدەزانى مەبەستى لە ددان ددانى راستىيە يان شتىيىكى دېكەيە. تەنانەت بۆم جىا نەدەكرايدە كە پىيەدەكەنلىيە يان دانە كانى بە باشى جىيى خۇيان نەگەرتۇوه تەوە. دانە عەمەلىيە ھېشتا

ئەمیر بە پەلە گوتى "خىرا بۇيى بنووسە. پىوپىستم بە زانىيارى تازە

ھە يە. بنووسە مەھىن بۆمان بىنېرە".

گوتى "خۆت بۇيى بنووسە".

گوتى "تۆ باشتى دەننۇسىت".

رووم گۈز كرد.

دەستى دا بە شانما "دەيى بنووسە حەياتم. لەبەر ئايىنده خۇمان".

26

ئايىنده چىه؟ ئايىنده دەبىي وەكىو ھەمان ئەو پىرەزىنە يېت كە وەكىو
كارتۆنېكى زەرد ھەلگەراوى چىچ و لۇچ بۇو، و ئەمیر لە پاركە كەدا
نىشانى دام. ناتوانىم بىر لە ئايىنده بىكمەوه، نازام لە چى دروست دەكرى.
تا گەيىمە ئەم تەمەنە، دەمتوانى بىر لە ئايىنده بىكمەوه.لى ئىستا
دەبىسەم بە ئەندازەي پىوپىست، لەو شتە ئالقۇزە كە رۆز بە رۆز زىياتىر
ئەفسۇن و راىزى خۇى لە دەست دەداتا، نزىك بۇممەتە وە ئىدى دەخوازم
لىپەدا بۇھىستم.

دەمەوىي بۇھىستم و تەمەشاي خۆم و ژىانم بىكم. لە دوورەوە وەكىو
غەربىيەو نامۆيىك و لە نزىكەوە وەكىو ئاشقىنەك. نامەوى بۇ كەندەدا بېرۇم.
نامەوى نىيەكەي ترى ژيانم بۇ ئەوه تەرخان بىكم كە دەگەل ژيانى
ئەۋىيندرەدا بىگۇنچىم، چونكە تا شوپىنى خۆم دەدۇزمەوه و رادىيم، ئىدى
ھەموو شتىيەك تەواو بۇوه.

باوکە گىان بەر لە مىرىنى تۆزىيەك پارەي بۇ جىازىيە كەم خىستبۇوه لاوه.
شەھلا بىزىارى خۇى لە ھەموو پەيپەندىيەك بە رەگەزى پىاوهوھ راگە ياند
بۇو، مەھىن دەزگىرانى ھەبۇو. نەدەكرا لەمە پىز دوا بىكمۇم. ھەموو
ھەلۇمەرجىيەك بۇ زەماوندو شووكىدى من ئاماھ بۇو. ئەمیر ھاتبۇوه

به ینیانه وه ناچیت.. چندن سالیانک دهبوری. بیری مهرگی تاقه مندالله کدت وه کو قاقنه زقوشییه کی (کولاره) سه رگه دان به حهواوه یه و ئه و دایکه که روزگاری لی دهی به تهوق و بیزاری زووتر له همراه کسینکی دی دهیینی. هنگئی گوی بوسه دای ژنیک ده گریت که هیشتا له سکو زا نه که تو وه دلی بهدنیاوه یه و به ده دوام به گوییدا ده چیتنی "باشه ئه گه ره مندالله کدت بریت چ ده که ؟" ئه مه جگه لوهه ئه و مندالله دایه به ته نیاوه و دروستکردنی هاو وازییه کی چکوله بوسه پشت و پهنا بوسه یه کترو خو تازه کاری تو بوه به شوردنی میزو گوو ئه کارهت هیچ لدهر گران نیه ئیدی بوجچی ئه توانایه نه خهیته خزمه تی مندالاتی زورتره وه، و هه زارو یه ک به لگه دی بوز خوت دیتیته وه. ئوسا به مندالی دووهم حامیله دهیت و به جوړه دهی به دایکی ته او عهیار.

کاتی چاو ده که یه و ده بینی که بوز همراه کوی ده ریت هه والی مندالله کانت ده پرسن و بوز همراه کوییه که ده ریت ناچاری ده گه لخوتیان ببھی و له هه موو حاليکدا ژیان به ستراوه ته وه به ژیانی دوو که سی دیکه وه، روزگاریک دیت که ته نیا به "فیر بونی مه مک مژین" نابریته وه، روزانیکه که هیچ کسیک له هیچ کتیبیکدا دهرباره نه نووسيون.

مهین ده چیته کلاسی زمان و نامهین عاشقانه بوز ده زگیانه نه بیساوه که ده نووستیت. شه هلا گیزدهی قیست و قه رزی خانووه که یه تی که دوو ژووی نووستنی تیدایه و له گه ره کینکی باشد اکریویه تی و جا که مهین-ش ده روات، ده توانی ده گه ل دایکه دا له یه ک مالدا بژی.

خوازگاریم و منیش زور زوو چوومه ریزی خیلی مه زنی ژنانی میرد داره وه.

که شووشت کرد هه موو دنیا بدر له همراه کاریک سه عاتیکی گهوره به دیواری ژووی نووستنی که ته وه هه لدده واسن و بوز ژنده تی یه که مین هموال ده تیقه زمیری ده که ن. پاشان یه کیک شلهی هه لوزهت بوز ده خاتمه سه رو یه کیک نانه قهیسیت بوز ده گریت. یانی همراه که سه و شتیک ده لیت. له پاسدا یه کیک له بہرت هه لدده سیتیت و شوینه کهی خویت ده داتی و له ریگه و باندا هه موو نیگاکان به سه ر سکتدا دینه خواری که هه نووکه خبر بوده به خپیه که یادا دیاره که کوره.

پاشان روزگارت به مه ده گوزه ری که ئاخو عمه لیاتی قهیسه ری باشه یان مندالبوونی ئاسایی و سروشی، و همراه هه موو ان گورانکاریک له سه رواچو اتا دهینن که تو پتر له ناخ و ده رونتدا هه ستی پیتده کهیت. جل بوز مندالله کدت ئاماډه ده کهیت و کاتی بیکاریت دهرباره ناوه کهی ده گه ل میرده که تدا به سه ر ده بیت. پاشان روزگاریک ژان ده تگریت، وه کو یه کیک چاوه روانی بوویت به لام له ناخی خوتا باوهرت نه کرد بیت. ترس به سه ره تا هه ره س دینی. ترسه که له ژان و ئازاره که پتره. ده چیت بوز خهسته خانه و بوز سبیینی بوونه و هریکی نائاشناو زور بچووکت، که چزله که یه کی له ئاو هه لکشاوته و بیبر دینیتیه وه، به سینگکوه ده چه سپیینن و ده یانه وی شیری بدھیت و لوهه ده مه به دواوه ئیدی ده بیت به دایک.

لهمه ره خسته خانه که بپیار دده ده که ئیدی ئه م یه که به سه نازانی که بپیارو کرده وه کو ژن و پیاویک و همان، که به یه ک دنیا بسی مه یلیبیه و له ته نیشتی یه که وه و هستاون و وا ده نوین که موو به

شاهین دهليت: "دایکه، با شادی بهرين له بازار بیفروشين، و له کوئل خۆمانى بکەينهوه".
 شادى قامكى دەخوات.
 "بىبەر بکە به قامكىياو ئەم دەرگايە داخە".
 شاهين شەوانە له نىيۇ نويىنە كەدى دادەنىشىت و بە دەنگى بەرز دەگرى.
 "ئەگەر گوشارم بەرز بىتەوە چ بکەم؟ نە ترومېيلى نە تەكسى تەلەفۇنى".
 مندالاھ کان دەبىي گەورە بن.
 شاهين، شادى خستۇرۇتە گىريان و سزا دەدرى.
 "لىت دا لىيت دا. چ قەيدىيە. مندالا بە لىدان گەورە دەبىي. ئەمە خەفهتى ناوى".
 لە دلى خۆدا دەلىم:
 با دەيدۇيى، مندالا بە كوتەك و لىدان گەورە نايىت، مندالا بە حەقارەت و بىزراندن گەورە نايىت. بالا دەكەت بەلام ھەرگىز گەورە نايىت.
 شاهين دهليت: "دایكە، تۆ شادىت لە من خۇشتەر گەرە كە".
 بەفر دەبارى. ورچە قوتىبىه كە لە ژىير لىفەكەدا نۇوستۇر، ورچە قوتىبىه كە چىرۆك و حىكايەت بۆ مندالاھ کان دەگىپەتتەوە.
 نىسکيان بۆ دەكۈتىنى و عەسران بۆيان دەباتە بەر دەرگا تا لە كۆلاتدا كايە بکەن.
 ورچە قوتىبىه كە تاقەتى دەچىت، لە چاودىرى بەر دەۋامى مندالاھ کان ماندوو دەبىت. لە دىوارەكان كە تۆكىيان ھەلداوه. لە بۆيلەرە سەقەتە كە، لەو سىسىركانەي كە بە ھىچ زەھرىيەك نامىن. لەو رۇزە درىزانەي كە

ئەمير كۆلەپشتىيە كە ئاماذه دەكەت كە پەنا بەرىتە بەر چىا. لە دەستى ئەم ژيانە پىرقۇ جىقەي مندالا. دەلى ئەم ژيانە تا رادەي مەردن بىتاقەتى دەكەت. دەتۈرىم، روو گۈز دەكم، مندالا كە خەرىكە شىر دەخوا. دەلىت خۇ بۇ مەردن ناروات. بە پىئىنج رۆزىيەك دەچىتە سەر شاخ و دەگەپەتتەوە. گوايىھ بىر لە ئىمە دەكتەوە بۆيە دەچىتە ئەم سەفەرە كورتە، دەنا ئىستا لە بنارى چىا ئىقىرىست دا دېبۇو. ئەمير وەك بالىندەيە كى كۆچەرى دەچىت كە ئىستا لە قەفەزىيان ناواه. دلى كەلکەلەي فېرىنى كەرددووه.
 دەلىت: "لى تۆ ورچى قوتىبىت. تۆ ئەم ژيانەت پى خۆشە. ئەم مندالاڭ تۆ ھىناتتە دنیا. خۇ خەجە خان نەبەار دونەتە دنیا".
 بەفر دەبارى. دەبىي شەلمەنلى دەرخواردى شادى بەدەيت چونكە رەوانە و تايىھ كەمىشى هەيە. شاهين لىكىدا لىكىدا دەكۆكى. ئەم مندالاڭ دەبىي گەورەبن. بالىندە كۆچەرىيە كە ئەمچارەيان بەردو دەماوند لە شەقەدى بالى داوه.
 دايىكە لاي تۈزىيە.
 "ئەوەندە خۇت سەغلىت مەكە. با ھاوسىيەكانت ھاتۇچۇت بکەن.
 بەشهر لىرە دلى دەگىرىت. ھىشتا مالە كەي پېشىۋاتان باشتى بۇو."
 مندالاھ کان دەبىي گەورە بن.
 "بە دىياريانەو دۆش دامەمىنە. يە كى نەزانى پىيى وايە خوا نە كەران نەخۇشىن".
 ئەم مندالاڭ پېۋىستە گەورە بن.
 دەبىي دەرزىيەك لە شادى بەدەي. شادى بەر دەۋام دەزرىيەكىنەي.

پاک بکه‌مه‌وه. باوه‌شیئنی مه‌قه‌لی بۆ بکه‌م. ره‌ژووی بۆ بیئن. نینوکه‌کانی
بکه‌م يان گۆرەویسەکانی بۆ دابکه‌نم، منداڵ بۆ ئەو وەکو نەخش و نیگارى
سەر نیزگە لە کەمی بسوو. هەمیشە نیزگە لەو قلیانى نەخشدارى پى
پەسندتر بسوو لە ھى بى نەخش و نیگار.

مەھىن پەنچەرەکان دەكتەوه. دنيا گەرم و ھەتاوه.

"من لەلای ئەم فيسقە گولانەم تو برو بۆ خوت بگەرى، بۆ خوت
ھەوايە بگۈرە، با خەيالىت ئاسوودە بىت، بچۇ دۆندرەمە يەك بىنۇ. كارى
بکە با لەم حالە درېچى، ئەۋەندەش خوت نارەحەت مەكە. بچۇ لە
ئاوىنەدا سەيرى خوت بکە".

ھەز ناكەم لە ئاوىنەدا سەيرى خۆم بکەم.

درەنگ دەبن به شدو، لەو شدواھى كە پېن لە گريان. ورچە قوتىي، به
خۆرایى ھاوار بەسەر مندالە كاندا دەكات.

شەھلا دەلىت "تو دايىك بىت".

پىيا ھەلەشاخم "نەخىر نىم. دايىك نىم. گام، ورچم".

دايىك دەلىت: "ئىستا بۇوا شىت بسوو. ئىسمە گوناحمان چىيە كە
مېرەدە كەت لېيداوه و روپىشتۇوه".

شەھلا دەلىت: "وەللا بەم رەفتارەتەوه، ئەو داماوه نەھەقى نىم
بپوات".

ھاوار دەكەم.

"بەللى، من ناتوانم مېرەدە كەم راپگرم."

دايىك ھەلەستى، مندالە كان قۇلى دەگرن.

"مەرۋۇ".

دايىك زویرە "نا، دەرقم. يەك تۆزى تىرىپىنىنەوە دايىكت جوابان
دەكات".

شاھين نازانى جوابىكىن ماناي چىيە؟ بەلام دەزانى كە خەتاکە خەتاي
مندە. خەتاکانغان ئىستا يەك و دووان نىيە. بەسەر يەكتىدا كەلە كە بسوون و
وەکو لېقىدە كى تەر ئەۋەندە قورسە كە دەمدەۋى لە ژىيرىا بىئىن. من نە
دايىك، نە ژۇم و نە كىژم. هىچ نىم. دەرەقەتى هىچ يە كىك لەو نەخش و
رۇلاتەنە كە پىييان داوم، نايىم. بە مندالىش هىچ بسووم. بسوونم هىچ
مانايىدە كى نەبورو. دايىك بە نىيازى كور منى ھىنبا بسوو و كچ دەرچوو بسووم.
بۆ باوکە گىان شاگىرىدىكى چكۆلە بسووم لە مالەوه. منى تەنبا لەو
كاتانەدا دەبىنى كە پىپىستى بەوە بوايە كرىيە سەرى سەر چاکەتە كەمى

به گومانه و نیگام ده کات. نازانم گومانی له من کردووه يان له خوی.

دليت: "جا ئهشق كوا."

"وه كونه مير قسه ده كدي. ئه مير باوره و ايده ئهشق بدهاران رزگار ده کات، بدلام ليره كمس ناتوانى كهس رزگار بکات. خدلکاني نه گېت و بدېخت په یوندى ده گەل يه کدا ده گرن و ناوي دنهن ئهشق. لى ئەمه زياتر هرزه ييه تا ئهشق و خوشويستى بى".

ئەجا نوره مەنيجە يه كه سور بىتەوه.

"هرزه بى نيه".

حەز دەكەم بزانم ئەدى چىه؟

دەخوازم له جياتى چا، قاوهى بۇ دەم بەدم. بدلام دەمىدۇي جارى رووى بکرىتەوه.

بۇ وەي بىھىنەمە قسان دەلىم "له وىيە هاردىلى بى، لە و وردە هاودلىانەي كە وە كو سەفرانى كورتە".

دەكەم بىرى سەفرە خەيالىيە كانى خۆم "ناشىت ناوي سەفرىيان لى" بنەي، چۈونە تا تۈزىك هيۋە پاركە كە.

ئاهىيەك هەلە كىشىت "نازانم".

ئىستا نورهى منه كە گومان بکەم. لەو يە مەنيجە ئەو شتەي نەبى كە من وا وېينا دەكەم وە كو جەواھىر قايىي كردووه. تەنبا مىردىكى نەخوشى دلپشى خانە گومانى هە يە.

كەواتە با قاوه كە بۇ دروست بکەم. بە دەم ئەم كارهە، گۆرانى دەلىم و بەپى خاوسى بە موبەقە كەدا دىم و دەچم، مەنيجە

27

ئەو ژنەي كە خيانەت دەکات دەشىت هەر جۆرە روو و رووخسارىيکى هەبى تەنبا ئەو رووخسارە نەبى كە مەنيجە هەبەتى. ئەو ژنەي كە خيانەت دەکات ناتوانى وە كو مەنيجە بە خەمىي هەموو كەسىكەوه بى. ئەو ژنەي كە خيانەت دەکات ناتوانى مىناكى مەنيجە بۇنى قىزى كىزەكەي بکات و ماچى بکات.

دەلىت "بۆچى بە خوت راناكە؟" بۆچى لەم مالە نايىتە دەرەوه؟ بۆچى نايىتى بۇ مالى ئىتمە؟ شەقامىي، جادەبىي، پاركى؟" بە دەم پىكەننەوه قاپە كىيکە كە لەسەر مىزە كە دادەنەم. "قەل بە قەل دەلى روت رەش بى".

خۇى لە گىلى دەدا كە گوايە گۆيى لىنەبووه. "بەجۇرە زۇر بىتاقەت و دل مەردوو دەبىت." دەلىم "دەزانم، لى مەردوو بە چۈونە پارك ناشىتەوه. بە ئارايىشت-ش زىندۇو نايىتەوه".

لە دەمم دەرەچىت "پەنگە بە ئاشق بۇون بىزىتەوه". بە ئاستەم سور دەبەوه.

پیشدهستیه که‌ی بهرده‌می هه‌لگرتووهو تا نزیکی ده‌موچاوی هینتاویه‌تی و
چاوی برپیوه‌ته گوله‌کانی. مندالله‌کان به ده‌م هه‌راو زهناوه گه‌مان ده‌کهن.

ده‌لیت: "نه پیشدهستیه نه‌و عیکه".

له مدهستی تیناگه‌م، ده‌روانه ده‌ریه چکوله‌که‌ی ده‌ستی.

پیشده‌که‌نی.

"نه و ده‌روات. ده‌زانی که ده‌روات. تو زووتر سه‌م کاره ده‌که‌ی، به‌ر
له‌وهی که به ته‌نیا هینتیه‌وهو بدزیریت".

به پیشدهستیه که خوی باوهشین ده‌کات.

ده‌ستده‌که‌م که نابی هیچ قسه‌یه‌ک بکه‌م. متمانه که‌مه. له‌وهیه
بتسبیت و میناکی کیسه‌ل سدر به‌ریته قاوغه‌که‌ی خوی. سه‌ریک ده‌له‌قینم
و وا ده‌نوینم که لیتی ده‌گدم، به‌لام له راستیا لیتی تی نه‌گه‌ییوم. بزیه
دوای چهند ده‌قیقه‌یه‌ک ده‌لیم "به مال گورپین نایت، له ماله‌که‌ی تریش،
همان کیشه و ئاریشهت ههن".

"تو له کوی ده‌زانی؟"

راست ده‌کات. من له کوی ده‌زانم؟ مه‌گدر چهند جار مالم گورپیوه. له
کوی ده‌زانم له ژیانیکی تردا چون ده‌هم؟

28

شادی مه‌شق ده‌نورسیتیه‌وه "دایکه تو که گه‌وره بیوی، ده‌تسوی بیی
به چی؟"

ده‌لیم "قه‌له‌مه که‌ت مه‌خو".

قه‌له‌مه که له زاری ده‌دینی "ده‌ی، بلی".
"من گه‌وره بیوم".

ئیستا قه‌له‌مه که‌ی خستووه‌ته به‌ینی نه‌نگوستانی پیی.
"بیوم به ودی که ده‌مویست".

شادی قه‌له‌مه که به به‌ینی قامکی دا رهت ده‌کات.
"دایکه...".

پورچه‌مه که‌ی له‌سهر هه‌نیه‌ی لا ده‌دات.
"قسه‌ی خوپایی مه که".

بیر ده‌که‌مه‌وه "ئی.. ده‌مه‌وهی، ده‌مه‌وهی..."

له پر له ده‌مم ده‌ردچیت "بیم به سه‌ماکار".

نه‌میر سه‌ری له‌سهر روزنامه‌که‌ی هه‌لذه‌بپی و ته‌مه‌شام ده‌کات.
قسه‌که‌م دووباره ده‌که‌مه‌وهو ده‌لیم با شاهین کاسیتیک بخاته سه‌ر

تەسجىلە كە، تا لە ئىيىستاۋە مەشق بىكم. هەلّدەستم و دەكەمە سەما.
ھەوەلچار لاسايى مەھىن دەكەمەو. مەنداالە كان پىيىدەكەن. چەپلە لىيەددەن،
شادى وە كۈمە يەمۇن دەكۈيىتە هەلّبەز دابىز. مەنداالە كان داواى
سەمايەكى دى دەكەن "پورە ئەشرەف".

مېزەكە رادە كىيىشىمە لازە تا شويىنىكى زىياترم ھەبى. مەنداالە كان وازىيان
لە درس و مەشقە كانىيان ھيتاوارە. مالەكە پېرىدىت لە ھەراو زەنا.

ئەمېر دەلىت: "ئەگەر بىتكۈتا يېبۈك، باشتىر بۇو."

ئىيىستا واز لە لاسايىكىردنەو دىئىم و ميناڭى چەند سالىيەكى پىيىشىسى
خۆم سەما دەكەم. بە جۈزى ھاتۇومەتە سەر شەوق و زەوق لە تۆۋايىلە
جييەكى غەربىپ تايىھەتدا سەما دەكەم، بۇ چەند ساتىيەك لە بىرم دەچىيت
كە لە كۆيىم. بە جۈزى گۈرمى بەستۇوهتەو دەكۈتۈمىتە سۇرۇ بادان كە
كەس بە تۆزى پىيىما ناگات.

لە پېرىيکا دەۋەستم "يائى من بۈوم بەھەدى كە دەمۈيىست؟"

بە دەستە والاكانمەو دەنگىز شىيەو بىچىمى بوكەلەيە كم وەرگەرتۇوە كە لە
پېرىيکا كۆكە كەي تەھاوا بوبىي.

شاھين ھاوار دەكەت "دەبى دايىكە سەما بىكتا."

مەنداالە كان دەيىكەن بە ھەراو ھەنگامە. دەنگىيان داوهتە تەسجىلە كە،
دادەنەوە دەكۈمە كاتانە كە لە گەرمىاو دېيمە دەرى قىشم بە پاش و
بە پېيشا تە كان دەدەم. سەر لە نوی دەست پىيىدەكەمەو دە جاران تونىدتر
سەما دەكەم.

29

"دايىكە، ئەمېر دەپروات".

"بالىندەكەي روپىيەو. خۆيىشى ناتوانى بىيىنېتەو. دەبى دواى بالىندەكەي
بىكەوى، لىنگىرپى با بىروات".

دايىكە دەلىت ھەر كەس دەنەيە كى ھەيد. ئەگەر بەقىيەت و بىروات
لە ھەر جىيەك بىنىتىتەو، خاۋەنەكەشى بە دۇرى خۆيىدا بىكىش دەكەت.
بالىندەكەي ئەمېر لە شارى باكۆيە. لە پېيش خۆيىدە روپىيەو چاۋەنۇرپى
ئەوە. باكۆ، ئېقىست نىيە. نزىكىرە. بە تۈرمىبىل چەند سەعاتە رىيە كە.

"نامەتان بۇ دەنۇوسم. تەلە فونتان بۇ دەكەم. مانگى جارىيەكىش
دىيەمەو بۇ لاتان".

"مەرۆ ئەمېر. من ناتوانم، مەنداالە كان بچوو كەن."

"بىر لە ئايىندا يان بىكەوە. دنيا ھەر ئەمەرۆ نىيە. سېبەيىن ئېمە
دەرەقەتى سادەترين پىويىستيان نايىه يىن. ئىدى ئەم دەرفەتانەمان دەست
ناكەوى. روپىشتن تاقە رىيگە رىزگارىيە".
"لىيە كار بىكە. شەوان وەرە مالەوە".

ئەمیر، بەبى قىسە لە باوهشىم دەگرىيت. بېپيارى خۆزى داوه. دەزانم كە بالىنده كەى بەر لە خۆزى رۆزىشتوھو لە بەر مىتىزكەى باكىدا چاوهروانىيەتى، دەخوازى هەلەقى. شويىنانى تازە بىدىنى. ژيانىكى دى تاقى بىكانەوه. "تۇش بىزى. ئەۋەندە وابەستەدى من مەبە. پارەتان بۇ دەنیزىمەوه، ئاگات لە مەندالە كانىش بىت".

30

شەھلا رىيىتم دەكەت. زەلاتەمى بى ساس و سەورزى لە گەل شويىدا بۇ دىئىم.
باسى نەخشەى خانووه كەى ئىيمە دەكەت.
"تەوالىتەكى دوور لە چاولو لە پال حەمامە كەدا دروستكراوه.
شىتىكى باشه."

ھەوالىي ھاوكارانى دايىرە كەى دەپرسىم، لى شەھلا سۈورە لە سەر ئەوهى باسى تەوالىت و دەستشۇريه كە بکەت. باسى سىفۇنە كەى و ماقيولىيەتى شويىنە كەى دەكەت.
نابى پىش شەھلا بىكەوى. دەبى سەبر بىكەيت و پى بە پىيى ئە و بېرىت.
"دەتونانى تەوالىتىكى فەرەنگىش دابنەي".

شەھلا بۇ ھەر شىتىكى رىيورەسمى خۆزى ھە يە. داب و نەرىتىكى تايىھەتى ھە يە. دەبى ئەنجامى بىدات و پاشان بەمەبەستى خۆزى بگات. گۆيىم قۇلاغ كردووه تەوه تا سەر لەم رىيورەسمە تازەيەي دەرىكەم، ھەمىشە ياساو رىياسو رىيورەسمى خۆزى ھە يە. دايىك دەلىت:

"كە مەندالىش بسو قاپى تايىھەتى خۆزى ھە بىو مالە باجىنە كانى ئەۋەندەي تەشرىفات و رىيورەسم ھە بىو كە مەندالە كان ماندۇ دەبۈون و

جانتاكەى دادەخات و بەفيكە گۆرانىيە كە دەلىت. گۆرانىيە كە، بۇ من نىيە. ئەمیر دەتونانى چاپۇشى لە من بکات، بەلام بۇچى من ناتوانم كارى وا بىكم. ناتوانم. لە ئىستاوه دامارى عەسرانى دوورو درىيى بى ئەويم. "ئايىنە تارىكە، زۆر تارىكە. تاقە رىيگاى رىزگارى، كارى منه. ئەوיש تا گەنم ھىزىز شىنگەم تىيايە، وزۇ تاقە تم تىيايە. ھىچ رىيگە يە كى دىكە نىيە. دەبى بېرمۇم".

بالىنده كەى ئەمیر بەر لە خۆزى بۇ باكۇ رۆزىشتوھو چاوهنۇپى خاوهنە كە يەتى.

هاتووهته پیشی، بتوانم دهباره‌ی ئەو بابه‌ته دەگەل شەھلادا قىسە بىكەم و باسىكى ئەميرىش بىكەين. بابه‌ته كەش ئەوهىدە كە هيشتا نەمتوانىيە بە رۆيىشتىنى ئەمير قايىل بىم. كەندا وە كۆ باكۆ نىيە كە هەر كاتى وىستى بتوانى بىتتەوە. كەندا لەپەرى دىنايىه، و دىنما تەنبا بۇ پارەداران بىچۈوك بۇوهتەوە. بۇ ئېمەمانان هيشتا گەورەيە، زۆر گەورەيە. خەرىكىم دەچىمە ورد كارى بابه‌ته كەوە كە شەھلا بەرخەبەسى وەردە چەرخىنى و بەرەو لای تەوالىتتە كە دەروات. بەرخەبەسى شەھلا زىيادە گۇشتىكى بى كە لىك نىيە كە بە ژىز چەناگەيەوە شۇرۇ بۇويتتەوە.

جولەيەكى ناسكى بەرخەبەسى دەتوانى ئەۋەت تىبىگەيەنى كە خاوهنەكەي تاقەتى ئەوهى نىيە گۈئى لە حىكايەتىن سۆزدارى و پىر ئاھونالە بىگرىت و بىيارى بەرۇ دواي ئەمەيە كە باسى دەستشۇرۇ تەوالىتتە بىكەت.

شەھلا كارى بە هىچ شتىكى جىهاندەو نىيە. هەستى خەلکانى دىكەشى ئەوهندە بەلارە گىرينگە بشى بىكى بە نۇونەو كلىشە خەياتىيەكەي. شەھلا نۇونۇ رىساو ئەتە كىتتە بەرنامەو مىتتۇدو لۇزىكى هەيە.

ئەگەر خۇشكايىتى شەھلات گەرەك بى، دەبى لە پىشەو ياساو رىسا كانى ئەوت قىبۇل بى. سەرددەمانى باودەدارىكى دوو ئاتەشە بىو و سەرددەمانى لايەنگىرىكى دلگەرمى هەر جۇرە هەلبىزاردەنلىكى ئازادو سەرددەمانى گىيا خۇر بۇو. لە دواي مەدرگى باوکە گىان دەستبەدارى هەموو خۇوخدەو رىبۈرەسمە كان بۇو، نەبۇو بە مورىدى هىچ پىرييەك، ماواهىيەكى زۆر وە كەسىكى ئاسايى، بى هىچ تايىەتمەندىيەك، مايەوە.

ناچار دەبۇو لە كۆتاىيى يارىيە كەدا خۇي پىشوازى لە خۇي بىكەت. لە كاتى خەودا سەد كەرەت جىڭاكەي دەگۈرى.

تا ئىستاش بەرزى و نزمى سەرىنە كەي بەقەد مەرگ و ژيان بەلارە گىينگە. ئەگەر چەرچەفو سەر ئەندازى تايىبەت بە خۇي نەبىت زۆر بە ئاسانى دەتوانى چاپۇشى لەو سەفەرە بىكەت كە هەموو شتىكى سازو ئامادەيە.

"كە لە مالەوەم دەتوانم بخوينىمەوە. فرييائ حىساب و كىتابى خۆم بىكەوم، گۈئى لە نوچەوە والان بىگرم، بە مەرجى لەو كاتەدا دايىكم لە تەوالىتتە دەرى و چەند قەترە ئاۋىتك بە پاپۇزىيەوە بىتت. دەبى وشىكى وشك بىت".

مۇرەيەكى لىيەدە كەم. دەلىت:

"پاپۇز دەلىيە. پاپۇزى تەرە ناپەحەتم دەكەت. دەزانى ئەو چەند قەترە يە چىم بەسەر دىئىن؟ تو نازانى كاتى ناپەحەت دەم چىم بەسەر دىت".

دەزانم كاتى كە ناپەحەت و نىيگەران دەبى بە جۇرۇ بەر دەبىتتە زىپىكەو جوانە زووه كانى دەمۇچاوى كە زىپىكە كان ژىيوان دەبنەوە لەسەر دەمۇچاوى ئەو دەرھاتتون. لەبەر ئاۋىنەدا دادەنىشىتتە بە جۇرۇ ژىز بىر بىر كانى ھەلە گۈرىت كە رەنگى لە باقى دەمۇچاوى رۆشىنتر دەبىت. نىنۇكە كانى ئەوهندە لە بېبەند دەدات كە وە كۆ پاندانىيەكى بى مەرە كەب دەچن.

سەرى كون و كەلەپەرى مالە كە دەدات و دىسان دەكەۋىتتەوە باسى دەست شۇرۇ تەوالىتتە كە. ئومىيىدى پەيدا دەكەم، چونكە بابەتىك

"پىرى شتىكى خراپە، حەزدەكەم تەنیا ئەو كاتە بىزىم كە ساغۇ سەلامەتمۇ كۆنترۆلى ھەموو ئازام لە دەستى خۆمدايەو بەۋېرى خاوينى لە تەوالىت بىيەمە درى".

شەھلا دەركەدى تەوالىتە كە دەكتەرەو بە چاوى كېيارى سەيرى ناوهەدى دەكات.

"دېقەتت داوه سۆندەت تەوالىتە كە لە كوي قايىم كراوهە بە كارھىنانى چقاس ئاسانە. تەنانەت مندالىكىش دەتوانى خۆى بە ئاسانى پاك بىكتەرەو بىشوات جى جائى خەلتكى گەورە".

سەرى بۇ دەلەقىئىم، وا ھەست دەكەم بە عەمراتم بىرم لە سۆندەت تەوالىتە كە نە كردووهتەوە.

شەھلا دەلىت كە دەرگاى تەوالىتە كە ئىيەمە وە كو ھى تەوالىتە كە ئەوان نىيە كە دەرگاکەدى ھەر چەند جوانە لى بەرادرىدەك بارىكە كە بە هەزار زەحەت لىيۆھى دەچنە ژورى و دىئنە دەرى.

دەموچاواو بەرخەبەدى بۇ لاي من وەرەگىرىت و دەلىت "لەوهى پتر تەحەمول ناكەم. دايىكەش حالى بۇوه. چىتەر ھەلتاكەم".

بەلام ئەمەش لەسەر دەستى ئەوا بۇ بە جۆرە كارىكى قورس. بۇ نزىك بۇونەوە لەو ھەبوونى ھەر جۆرە خەسلەت و تايىھەندىيەك، عەيپو نىرادىكى لە تەحەمول بەدەر بۇو.

"ناتوام تەمىشاي تەلەفزيون بىكەم. ھەموو حەواسىم لەلای ئەو بەلە كە تەرەيدە. ناتوام ئارايشت بىكەم بۇنىكى خوش لە ژورە كە بەو ھەموو عەترو سابونەوە، نايەت. ھەندىيەجار بە من بىت ھەرچى شت لە ژورەوە ھەيە تۈرى بىدەمە دەرەوە".

شەھلا ژىير زەمینە كەيى والىكىرد، رۆزىك دەللى ھىنماو ھەموو شتە كانى ناوا ژىير زەمینە كەي توردايدە دەرەوە. سەندوقە كانى وېرى دادو بىددادى دايىكە، دا بە كۆنە فرۇشە كەي گەرەك و لە جىياتى سەندوقە كان رەفەي ئاسانى كېرى و لەسەرۇي تەختە كەي باوکە گىيان كە ئىستا گۆيىزراپووه بۇ ژىير زەمینە كە، دايىنا. دەرمانە كانى باوکە گىيان لەسەر رىز كرد. ژىير زەمینە كە لە خەستەخانە يە كى سەفرە دەچوو كە لە نىيۇ سەنگدرىيەكى ناوهندى مەيدانى شەردا دروست كرا بىت. پاشان بۇن بېرىدە كى كېي كە ھەموو رۆزى وە كو نۇرسىيىنى دروشىيەكى تۈسناك بە پەلە لە دەرگاى ژىير زەمینە كەي دەدا.

"تەوالىتە كە ئىيەمە لەبەر چاوه، رىيڭ لە پال موبەقە كەيە".

وە كو ئەوهەي. مالە كەيم نەدىتىيى.

"تەلەفزيونە كە لە شوينىكە رىيڭ بەرانبەر بە تەوالىتە كە، ھەر كەسىك لە تەوالىتە كە بىتە دەرى تۆ دەي بىنى، ناكى ئەي بىنى".
وە كو ئەوهەي دلى لە شتىكى تىڭ ھەللىي، مۇچور كەيە كى پىدا هات.

دایکه پهستو و دردز بسو بسو.
 "ئاواي هديه. تاريک نيه".
 گوم "پارك؟"
 دوباره کردهه "پارك، پارك".
 گوتى جاريکى دى دوباره بكمده
 "نا، نه ئامه نيه. ئاوه دانىه".
 دایکه كىشاي به سەرينە كيدا
 "راكشى".
 باوکه گيان به ترسهه روانىه دایکه تووندتر دەستى مەينى گرت.
 "من دەبى بىرم".
 دایکه هاوارى كرد.
 "بىر، بىر رزگارمان بکە. دەبىر. ياللا ھەستە، بىر، دەبىر بە
 جەھەنم".

باوکه گيان نىگاي يەك بە يەكمانى كرد. بە شىۋىيە كى سەرەفه
 سەرەفه بى ئەوهى بە باشى عان ناسىت. زارى نىمچە كراوه بسو، و دانە
 عەمەلىيە كانى بە دەرهە بسوون. چاوه كانى بىچۈوك بۇونسەوه. ھەموو
 تەممەشامان كرد. خەرىك بسو دەگرىيا.

31

دایکه گوتى: "ئىدى ناتوانم".
 لەگەل باوکه گياندا نايىكري.
 باوکه گيان لە ژىير زەمینە كەدا بەند نەدەبسو. دەيوىست بروات.
 "دەخوازم بېرم لەو شتە رەشە درىزانە بىر".
 مەين گوتى: "من نوشابەت بۆ دەكىم".
 "نا، دەبى بىچم بۆ ئەويىندر".
 "ئەويىندر كويىه؟"
 ناواي ئەو شويىنى كە دەيوىست بىرى بچى، بىر نەدەكەوتەوه، گوتى
 يارمەتى بەدين تا بىرى بکەويتەوه. ناوه كە وە كو شتىيکى تىئى لەسەر نوڭى
 زمانى بسو. زمانى دەتكوت دەكىزىتەوه كەوتبووه لالە پەته.
 پىئى نايه سەرتاكىيەك لە پىئلاوه كانى و چاکەتە كەي بەشانىادا.
 "دەبى بۆ ئەويىندر بېرم".
 "ئەوىچ گورىيەك؟"
 دەستى مەينى گرت
 "بېبه".
 "ئاخر بۆ كام گورپستانت بەرى؟"

32

"تۆ لەزگەمی، لەزگە".

من چاودرۇان دەکم. كە ئەمیر دىيىتەوە دەم بەلەزگە و لېيى نابەوە.

"مەرۆ، لېرە و مىيىنە، من بە تەنبا ھەئىناڭم".

ئەمیر، چالاك و لەزگىن و پىر وزۇر تاقھەت و رووخۇش و پىر ورىيە، خىرا خىرا و توند دەمۇچاوم ماج دەكات.

"رۆزىيىك دى ئىيەش دەبەم".

"نا ئىستا بانبە".

دەپارىيەوە. ئەمیر تورە دەبىت.

"ئەوەندە بە منهەو مەچەسپە. بە دىيار تۆرە دانىشىم چ بکەم؟ لە برسا بىرىن؟ نابىنى بەرەو كۆي دەرۈزىن؟ كۆيىر بۇوى؟ رۆزىانىيىكى ترسناكمان لە پىشە. رۆزىانىيىكى ترسناڭو تارىيە".

لە مال دەچمە دەرى. ئەگەر لەو پىز لە مالەوە بېيىنم لە خۆم، لە ئەو، لە مالە كەو تونانەت لە مندالە كانيىش بىزار دەم. شىيو خواردنى مندالە كان دادەنەم و بە ئەمیريان دەسپىترم. دەبىي بجولىم، دنيا خەرىيىكە تارىيەك دەبىت.

مندالە لەزگە كام بە نىگا دوايم دەكەن. ئەمیر دەبىي بىان خافلىيىن تا من لە دەرگا و دەرىكەم. لى شادى پىيەدەزانى و دەزرىيىكىنى.

لە دوى شەوهە لە يە كېيىنە بە فەر دەبارى، دنيا تارىيە بىوە. بە چەند كۆلاتىيىكا تى دەپەرم و دەگەمە سەرقامە سەرە كېيىه كە. شەقامە كە رۇواناكە، و گلۇپى قەيسەرى مەيدانە كە لە دوورەوە دىيارە. بە گۆشەي شالە كەم دەمم دادەپېشىم و بەرەو دەنگ و رۇناكىيە كە دەرۆم. كە رى دەكەم نىگەرائىيە كەم كەم دەبىتەوە. چەند خۇشە ئىنسان لە مندالە كانى دلىنىا بىيت و بۇ خۇي پىياسە بىكەت، ئەگەر لەم كەشە ساردو لەم بە فەرەش دا بۇوە كە زۇر دەتۈرىتەوە دەبىي بە قوراوا. لە مىيىزە بە تەنبا لە مال نەھاتۇرەمەتە دەرى. لېرەو بىگەرېيەو باشتىرىيە ؟ نا، ناگەرېيەوە.

من لەزگەم. دايىكم لەزگە نىيە. باوکە گىيان پىتى دەگوت "جوانە، بەلام نەچەسپە".

قەت بە شىيىكەوە نەچەسپىيە، نە بە باوکە گىيانەوە نە بە مالەوە، نە بە مندالە كانىيەوە. كاتى كە لە تەنېشىتىيە دادەنىشتىن، بىي تاقھەت دەبۇو.

"خۇت بەسىر مانا مەددە، بچۇ ئەلۋادە"

حەزى دەكەد لە شەقامدا بە تەنلىي رى بىكەت. لە گەرماؤدا ئىيىمە لە سەر سە كۆي گەرماؤە كە دادەنىشاندو بە حەمامچىيە كە دەسپاردىن. خۇي دەچۈوه ژۇورەوو پاشان يەك يەك بانگى دەكەدىن. كە باوکە گىيان لە مال نەبۇوايە، نوبىنە كانى خۇي كەمى دۇر لە ئىيىمە راەخىست و كاتى لە مالە كەو تونانەت لە مندالە كانىش بىزار دەم. شىيو خواردنى مندالە كان دادەنەم و بە ئەمیريان دەسپىترم. دەبىي بجولىم، دنيا خەرىيىكە تارىيەك دەبىت.

گەمەو يارى مندالان. دەبى ياريە ورده كانى جيا بکەمەوە. لەۋە يە شادى
بىياخاتە دەمى و قوتىيان بىات.

لە قەيسەرييە كە دېيمە دەرى. درەنگ بۇوە. بەفر ھېشتا نەرم تەرم
دەبارى، پىاوىيك چەونەر دەفرۇشىت. هەلەم لە چەونەرە سۈورە كان
ھەلەدەستى. دوروپەرى مەيان پىرە لە پىكاب. پىكايىن تەڭى لە
لالەنگى و لىيەمى شىرىن و پېتەقال. بە دەوري مەيانە كەدا دەسۈرەيە وە
خۇم بە كۆلانە كەدا دەكەم. دەنگە كان دۇر كەوتۇنەتەوە ناو كۆلانە كە
بىيەنگو تارىيە. تەنبا سېپىتى بەفرە كە و رۇشنايى چەند گلۇپىك دىيارە.
ورىام، بەلام پىئەم دەخزى و دەكەم. ھىچ كەسىك لە كۆلانە كەدا نىيە. دەبى
ھەستەمەوە. پاشتم ئازارى پى گەيىو. چىنگ لە بەفرە كان گىر دەكەم و
فرمیيەك لە چاوم دىيت. ئەو ھەمۇ رۇناسىكى و رەنگو سەدايەش
نەيتوانىيە ئەو شتە لە دەلم دەربىيەنى، كە ھەنۇوكە خەرىيەم وە كو
خواردىيەكى ھەرس نەبوو ھەلى دېيىمەوە. ئىيىستا دەزانم بىچى بەمە
درەنگەشەوە ھاتوومەتە دەرى. ھاتووم تا تەنبا بىم و لە تەنبايدا گوينم لە
دەنگى خۇم بى، گوئىم لە سوئىنە بى كە دەجخۇم، سوئىنە دەخۇم كە چىتىر
چەسپ نەم، قىروزفت نەم، لەزگە نەم. سوئىنە دەخۇم كە ھەرگىز ژىيىكى
چەسپى، چەسپ ئاسا نەم. ھەلەدەستەمەوە بەرە و مال نشىئۇ دەمەوە.

ئىيىستا لە ناو مەيدانە كەدا. وە كو ھەميشه قەرد بالغ نىيە. چەند
ژىيىكى مىكاج كەدوو لەبىرەم جاخانىيە كەدا وەستاون. قىسە دەكەن و
پىيە كەن. ناو قەيسەرييە كە گەرمە، دوكان و موغازارە كان پى روناكىن. بە
پلىكانە كارهابايىھە كەدا سەر دەكەم و لە پلە كانى پىشتەدە دادەبەزم. بە نىيۇ
قەرەبالغىيە كەدا رىيە كەم و ناچار دەم بە ئەسپاپى رې بىكەم. ترسىم لە
دەرىيى قەيسەرييە كە بەجيھىيەشتووە.

ھەمۇوان زندۇون. رىيە كەن، قىسە كە دەن و پىيە كەن. ھىچ كەسىك
گۈي بە من نادات. خۇم بە موغازارە كەدا دەكەم سەواى كلاۋ
قۇچكەيە كى مندالانە دەكەم. دەمۇچاوم گەرم دا ھاتۇرە، ھەمۇوان
دەشىن، ھەمۇ ھەر زندۇون. تەنبا من مردۇوم. چونكە ھىچ شويىنەك شك
نابىم بۇي بچىم، ناچارم لە چوار دىوارى ئەو مالەدا بە تەنلى بېتىمەوە،
لە گەل مندالانىيە كە ئاكىيان لە ھىچ شتىك نىيە. تەنبا شىريان دەۋى.
خواردىيەن دەۋى. جىلکى خاۋىنیيان دەۋى. گەمە و يارىيان دەۋى.

لە خەيالى خۇمدا ئەمېر لە مالە كە دۇر دەخەمەوە. ئەو پىيۇيىستە
بېرات، لەبەر ئايىنە. خۇم لە چەقى مالە كەدا دەدانەم. بەلام من دەبى
بېتىمەوە. ناگىرى بە دوو مندالى بچووكەوە بچى بۇ غەرىيى و ئاوارەبىي.
كەۋاتە چارم ھەر مانە وەيە.

لى شەو درەنگ دى و رۆز ھەر نابىيەتەوە. ئەمېر بە دوو ئايىنەدا
دەرۋات. ھىچ گەرتىيە كىش نىيە. لە گىينە ئايىنە دە گەل خۇيدا بىيىن و
لەدەشە لە ھېتنانى ژىيان بېتىتەوە. راپردوو وېرانەو ھىچى لى چاوهپاران
ناكىرى، ھىچ كۆمە كىيىكى لى چاوهپاران ناكىرىت. مالە كە، مالە ھەزارەو
بۇنى حەبى تا رەۋىن و شىرى مندالى لىيەت. سەر فەرشە كە پىر لە

به ده ما خه و توروه، شان و ملي دهشيلم. ئەمير عەسران به مندالە كان دەلىت ئەگدر شان و ملي بشىلەن پارەيان دەداتى و بو پاركىيان دەبات. چاوانى نوقاون. فايىدى نىيە. خه و توروه.

لە دلى خۆدا يېرددە كە مەوه چەند گەوجم كە وا ويئنا دە كەم ئاگام لە هەموو شتىكى ئەمېرىد. كە دەمارى دەناسم، كە وە كۇ ناو لەپى دەستم دەيناسم. كە ژيانى ئەو شتىكى تىا نىيە كە سەرى لى دەر نە كەم. سەرو سىماي ئەم پىياوه گۈزۈ مۇنۇ ماندوروه ھېنىدەي دى نا ئاشناتەر دەبىت. دەقاوەدق وە كۇ ئەو كاتىسى كە باوکە گىيان دواي شەوو رۆزىك دەھاتەوە و ئىدى ئەو پىياوه نەبۇو كە لە مال چوچ بورە دەر. بەھىچ جۆزى نەدەتوانرا ئەوە بىزانرى كە لەو شەوو رۆزەدا چى بەسەر ھاتۇوە. چۈن رۆزى لى بەسەر چووهو بە درېتىي ئەو شەوو رۆزە ج بەشەرىك بورە. ئەمير بابايه كە غەوارەو غايىب. هەر چۈنى سەر دىنى و سەر دەبىي ناتوانى تەسەورى ئەوە بکەيت ئەمۇرۇكە مەۋۇچىكى بەختەوەر بسوبي. ئەگر بەختەوەر بوايىه پېيشكىيڭى كە ئىمەش دەكەوت. باوکە گىيانىش كاتى دەگىيەوە مال وە كو بازىرگانىك كە لەو دەمەدا ھەوالى نابۇوتى خۆي زانىيى، مات و خەمبار لە نېيو چوار چىيەدە دەرگاكىدا دەرەدەكەوت. لە پال ئەمیرا رادەكشىم. ئىيىستا من بۇ ئەمير نەژم، نە دايىك، نە خوشك. ھىچ پەيۇندىيە كمان بە يە كە وە نىيە. روناکى سارادو سپى تەلەفزىونە كە وە كو بلاجكتورىك لە ھىلى دەمىنەوە كە و توروتە سەرمان و عەودالى شناسايى ئىيمەيە كە وە كو دوو غەوارە لەسەر مافورە كە لىيى كە و توروين. خۇم بە ئەميرەو دەچەسپىئەن و تونىد شانە كانى دەگرم. وەر دەسزېرىت و بە دەم خەودو لە ھەمېتىم دەگرىت. ئەمېستا نە ئەو مېرددو

33

دۇو رۆزە كە ھە كېدە كە ئەمير بە تالىق. نە وارىقات و رووداۋىكى تىايىھ نە ھەوالىك. شىۋەكەي دەخوات و زەق زەق چاود بېرىتە شاشەي تەلەفزىونە كە. قىسە دە كە ئەمير ئەنگەيت. پېرسىيار دە كەيت و دلامت ناداتەوە. رۆزى سىيىھم لەسەر بىانوویە كى چكۈلە لە شادى دەدات و بەسەر مندا دەپولىنى كە بەم گرانىيە زىيادە مەسىرف دە كەم. نۆرەي منە. كە ھەستم و بلىم كام پارە؟ كام مەسىرف؟ و بلىم چەندىن مانگە بەم جله كۇنانەوە رادەبۈيىم و ورتم لېنایەت.

"پىم بلى بىزام ج كەرەسەيە كى مىكاج و ئارايىشتىم كېرىۋە؟ كامە جانتام كېرىۋە؟ ج شتىكىم بو مندالە كان كېرىۋە؟"

نۆرەي منە، بەلام نۆرەكەي خۆم دەدەمە ئەو تا قىسە بىكەت. تا دىسان بېپولىنى. ھاوار بىكەت. لەۋەيە لە بەينى قىسە كانىا بۆم بە دىيار بکەۋى ج شتىك رۇويداوە. بەلام ئەو قىسە ناكات. چۈن بتسوام سەرىيەك بکىشىمە دەنیا ئەو؟ ئامازە بو مندالە كان دە كەم كە بىيەنگى بىن. دەبىي جەۋە كە ھېپەر بکەمەوە. دەبىي كارىتكى وەها بکرى ئەمير بەخۆي بېتە قىسە. جىيىگە كان رادەخەم. بە مندالە كان دەلىم بە بىيەنگى بىچنە سەر جىيى خۇيان. دەنگى تەلەفزىونە كە كىزە كەم و بە دىيار سەرىي ئەميرەوە دادەنېشىم.

نه من هاوسره. نه ئەو پیاوهو نه من ژن. دوو بنیادمین به پال يە كەوهو
پەناھەندى يەكتى.

34

شەھلا، مەھىن و دايىكە گەرەكىانە بېرىن. دواي نىيورىز ھاتۇنون و ئىستا
شدوه. ھەدەللى شدوه، تۆزىك دواي رۆزىاوا. شاهين خۆى به بازووى مەھىنەوە
ھەلۋاسىيە "منىش بەرە".

شادى قامىكى دەخوات. دايىكەم بەدەنە قورسەكەي ھەلېرىيەوە
كراسەكەي چاك دەكات "ئەگەر دەترسى لېرىوە دەمىنەمەوە".
"نا، نا ناترسىم".

مەھىن بە شاهين دەلىت: "بېرۇ جىلە كانت بىگۈرە، وەرە با بېرىن".
شەھلا لەبەر دەرگا ئەم پىّو و ئەو پىّ دەكات و پىئلاۋەكانى دەسلىت.
پەلەيەتى. دەبى فريای كارەكانى بىكەوى.
دەلىت "نابى، بىرى دايىكى دەكات، بىانومان پىيەدەگرىت. ناتوانىن
نىيۇ شەو بىھىيەننەوە".

مەھىن دەلىت "شاهين مندال نىيە. پياونىكە"
دەلىم "مەھىن گىان پىيويست ناكات. بىردى و ھىنانەوە زەحمدەتە".
شاهين دەگرى.
دايىكەم دەلى
"ئاخىر ئەگەر تو بىھىن، دايىكت بە تەنبا دەبى".

شاهین ده گری. دایکم پاره له جانتاکه‌ی ده دنی. شاهین پاره که سور ددات.

دایکم ده لیت "زور باشه، برو جله کانت بگوژه و وره".

شاهین چه کمه‌جھی جله کانی هد لرستووه.

"دایکه کوا گوژه‌ویسیه کانم؟"

تاکی له گوژه‌ویسیه کانی به نیووه چلی له پی کرد ووهو تاکه که تری به دهسته‌ویه، نیگای من ناکات. شه رمه‌زاری ئوه‌یه که دروات. دیته هولله که وه. وام به خه‌یالدا دیت سه قفی ژووه زیاده که بدرزه رو ناکیه کمی کده‌مه.

سیبه‌رین ئاویزه که که تووه‌ته سه دیواره کان. شیره‌ی موبه‌قه که تکه ده کات. شادی توند دهستی منی گرتووه.

ده لیم "شاهین گیان، سبه‌ینی خوم ده تابه‌مه ده دوه.

شاهین ژووه کان ده گه‌ری، هه‌روه‌ها تدواالته که. له راپه‌ی قالدرمه کانه‌وه تهمه‌شا ده کات، هیچ که سیک دیار نیه. له په‌نجه‌ره که وه تهمه‌شا ده کات، بالای ناگات که دانه‌ویته‌وه بئی کولانه که بدیئنی. برو ژووه‌که ده گه‌ریته‌وه. به له قه ده کیشیت به ده رگا داخراوه که داو هاوار ده کات "بی شه‌ه فینه".

هه‌ست به بومه‌له‌رزه کانی ئه‌م ژیانه ده کم. بئونی جودایی ده کم.
ژیان ده گوژیت. لوه‌یه هدرچیه‌ک بکه‌ین نه‌توانین هه‌موومان به کومه‌ل
وه کو ئیستا له ده‌وری يه کدی خه بیسنه‌وه. ئاش لیده‌نم، ئاشه که ئه‌میر
ده‌خاته بیزی دایکی. ئه‌و دایکه‌ی که له دوو وشه‌دا بدرجه‌سته ده‌بوو،
فیداکارو زه‌حمده تکیش. لئی دایکی من له هه‌زار وشه‌ش دا جیئی نایتی‌وه،
نایه‌ته پیتساشه کردن. هیلکه‌وه رۆن و ماکه‌رۆنی برو شاهین و شادی دروست
ده کم.

ده بی هه‌مووان تیزو رازی له‌سهر سفره که هه‌ستن. ده بی هه‌مویان
له‌زدت له خواردنه که بیسنه. مه‌گه‌ر هه‌موو هه‌ول و کوششی خه‌لکی برو
ئه‌و شته نیه که ئیممه هه‌مانه، خواردنی ته‌واوو پیکله بون.

له مائی ئیمده‌دا جه‌ژنیکه که ته‌نیا من لیئی ئاگادارم. جه‌ژن برو
پاراستنی ئه‌م ساته. ساتیک که له گینه سبه‌ینی دووباره نه‌بیت‌وه، له ژیز
پیسیه کامدا هه‌ست به بومه‌له‌رزه‌یه که ده کم. بئونی جودایی ده کم.

به حه‌وسه‌له‌وه گوئی له نوکته بی تامه کانی شاهین ده گرم. شادیش
نایه‌وی له و که‌متر بیت "کوریک له‌سهر دهسته کانی ده‌رۆبی. يه کیک پیسی

35

گوت بۆچى لەسەر دەستە کانت دەرۆيت. گوتى ئاخىر باوكم گۇتۇيەتى
بۆت نىيە پىّ بنەيتە سەر شەقام".
شاھين دەلىت "قاقا پىكەنیم!".

بەلام من قاقا پىنده كەم. ئەم ژن و پياوه چكۈلە يە كە تۆزىيەكى مادە
بىكەونە وىزەيى يە كىرى مەنيان نۇقۇمى لەزىت كەدووە ئەمېر نازانى بۆچى
حەزىدە كات نوكەتىيەك بىگىرەتتەو كە بەراستى پىكەننیاوى و خوش نىيە و
نازانىيەت بۆچى سەر دەكتە سەر مەندالە كان. نازانى بۆچى دەگەل شاھين
دەست تىيکەل دەكتاتا بۆر بە شادى بىدات. من دەبى ئىستا رۆللى
ھەمېشە يىم بىيىنم و يارمەتى شادى بىدەم و بلىم ئەۋەندە ناجىن مەبن.
ئەمېرو شاھين عىينادى دەكتەن و دەبن بە دىيى راستەقىنە و بەدەنگى
بەرزىر پىنده كەنن. ئەمېرو شاھين و شادى نازانى لە جەڭن و ئاهەنگىكدا
بەشداريان كەدووە كە من رېيکم خستووە. ئەمە جەڭن و ئاهەنگى زيانە و
تەننیا من كە لەسەر سفرە كە دۆش دامامۇم ھەست بە تىپەربۇونى سات بە
ساتى دەكتە.

ئەمېر لە نامە كائىيا باسى خەلتكى ئازىربايچان دەكتات، باسى باكۆ،
بلوارەكانى و مىتىزىكەى، باسى موزەخانەو كىتىبخانە كانى دەكتات. لە
وەلامى نامە كائىيا باسى ئاپور ھەۋاي بۆ دەنۇوسم، باسى ھەوالى
رۆزىنامە كان و ئەو ئۆتۈبانانە كە شارەوانى خەرىيکى دروست كەننەن بۆ
دەنۇوسم، باسى ئەو فۇشكىيەي كە تازە كراوەتتەو، باسى لولە كېشى
غازو باسى مەيدانى تەرەبارى بۆ دەنۇوسم.
رۆزىتىك لەو بەينەدا دەگەل مەندالە كاندا بۆ مەيانى تەرەبارە كە دەرۆزىن.
چۈون بۆ ئەويىنەر بۆ خۆى سەفەرىيکە. چۈونە بازار بۆ خۆى سەفەرىيکە.
چۈون بۆ مالى شەھلا كە لەو سەرى شارە بۆ خۆى سەفەرىيکە. جانتاكەم
پېر دەكتە كە تىيشوو، شەربەتى ليمۇ، مىيە، نوقلۇ چىكلىت. مەندالە كان
دەتوانىن تا دەگەينە مەزلى سەد جۈزە پرسىيار بکەن. دەتوانىن بە كەيىنى
دىلى خۆيان چەنەبازى بکەن. دەتوانىن يە كەن راوبىنەن و تەنانەت بەردىش
كۆ بکەنەوە. دەتوانىن داواي گەنمە شامى يان مۇتاۋ دۆندرەمە بکەن.
شادى نىيگار بۆ ئەمېر دەكىشىت. شاھين چەند دىرىيەك دەنۇوسىتەت و من
دواي سەلام و ئەحوالپرسى، پەيامى خاونە خانووە كەمانى بۆ دەنۇوسم.

دەپپىست هېيدى هېيدى رې بکات. هەلبەزىتەوە. تەمەشا بکات. پشتى چاکەتكەى باوکە گیان تاقە نىشانەي من بۇ. دەترسام ئەگەر چاۋى لى بگوازىمەوە ون بىم.

لى ئەمېرى مىناكى ئەو نىيە. حەز لە رېتكۈدنى تەننیايى ناكات. حەزدەكەت شان بە شانى بىم تا له يەك كاتدا دوو كار ئەنجام بىدات. ئەمېرى ھەمىشە بە تىرىتىك نىشانە لە سەد نىشان دەگۈرىتەوە، يەك تىر بۇ يەك نىشان حەيفە. كاتى كە نان دەخوات تەمەشائى تەلە فزىيۇنىش دەكەت. كە دەچى بۇ مالى كەسوکارى له سەر رېگاۋە چەند كارىيکى دىكەش دەكەت.

ئاخۇ ئىستا چى دەكەت؟

مازو خىيەتكەم سەرى كردوو، بىيانووى دەست كە وتۇرۇو كە وتۇرۇتە چەھچەھە، ئەمېرى ئىستا شان بە شانى ژىنلەك لە شۇستە كانى باكۇدا، كە دەلىت پان و خاوىنە، پىاسە دەكەت. سەبرەد كەم تا ئازارى توندى ھەسسىدە و بەغىلى وە كۆتسۈرى كارەبا بە سەرانسىدە لەشمدا تى پېپرىت. سەر لە نوى ئەو وېئەيدى كە دروستى كردوو و ئىستا ئەوهندە رۇون و رۇشىنە كە لە راستى دەچىت، تەمەشا دەكەمەوە. ھەتاوى باڭ روناڭ و زۇرە، دارو درەختىن كەنار شەقامە كانى زۇر بەرزنە.

لەمە زىياتر نارقۇم. ئەو دىيەنە لە ھەمان شۇينىدا راھەگرم تا تۆلە خۆم بىتىئىنم و پەنا دەبەمە بەر باوترىن جۈزى تۆلە. بەخەيال پىاۋىك لە تەننېشە خۆمەوە دەخولقىئىنم و باسى ئەو خانوو و مالانەي بۇ دەكەم كە دىسۈومن. ئەو نۇرسىنگانەي كە سەرم داون. كۆمەللىك كارتى رەنگاۋ رەنگ لە گىرفانم دەردېئىنم و نىشانى دەدەم.

"ئەمانە ھەمۇو كارتى نازانىس و بنكەيىن سوکنەيە".

"گۈرىپەستە كە تازە ناكەينەوە. خۆمان پىوپەستمان بە خانوو كە يە، دەبى تا سەرى مانگ چۈلى بىدەن".

دواي پازدە رۆزى دى ئەم خانوو ئىتە خانوو نىيە، عەمارىكە تەزى كارتنانى پىرى لەسەر يەك ھەلچىراو. پە لە شەتمە كى لۆك. فايىدەي نىيە. ژيان وەستاوه. دەبى بە دووی خانوودا بگەرپىم. دەبى لىرە باربەكەين. ئەمېرى ناتوانى واز لە كارەكەي بىيىنە و بىتىھەوە. مندالەكان دەبى بىننەپىوە.

"دايىكە ماندوو بۇوم."

رېتكۈدن باشە. ھەمىشە ھەر باش بۇوە. ھەمىشە ھەر بە كەلگە. كاتى كە ھەزارىت و كىرىپى تاكسى گرانە. كاتى كە دەولەمەندى و چەورى لە شت بەرېتكۈدن دەتۈرىتەوە، ئەگەر بىتىھە بىر بکەيەوە دەتسانى رې بکەي. ئەگەر بىتىھە خۆز لە بىر كەندە و بىزىتەوە، پىوپەستە رې بکەي.

بۇ ئەوهى لە قەربالىغى جادەو شەقامە كاندا ھەست بە ژيان بکەي دەبى رې بکەي و بۇ لە بىبرىدى ئازارو بى مىھەرى خەلکىش، ھەر دەبى رې بکەي. كاتى گەنجى. كاتى پىرى. كاتى مندالىت. ھەر وەستان و ھەلۇھەستىدەك يانى شىتىكى خۆش، و بۇ وەستان و ھەلۇھەستى دواتر دەبى رې بکەي.

مندالەكان لە پىش منهو رېيدە كەن. كە ماندوو دەبن، دوا دەكەون. كاتى ھەر سىكمان خۆشحالىن دەست دەنیو دەستى يە كەن رېيدە كەين.

باوکە گیان ھەمىشە لە پىشەوە دەرۋىيى. دايىكەن دەگەن مندالەكاندا دوا دەكەوت. شەھلا منى پەلکىش دەكردو مەھىن دوور لە ھەمۇمان

چهند رۆژیک بوریوو من هیشتا جىگەی دلخوازى خۆم لە ھەوارى تازدا نەدۆزىيەتەوە، ھەمیشە ئەم كاره يەك دوو رۆژىيەك دەبرد. جارىك لە يەكم ساتدا دۆزىيەوە. لىٰ ھەنوركە چەند رۆژیک تىپەرپەريوو هيچ سوچىكى مالە كەم لا ئاشنا نىيە، هيچ سوچىكى مىھەبان نىيە. لەم زۇورەوە دەچمە ئەو زۇور. شتىك دەگوازمەوە، جىگە كەم دەگۆرم وام دىتە بەرچاو خانۇوەكە لە جىي خۆيدا نىيە.

زۇوري نۇوستنە كە رېكىو پېنكە، تەختو ئاۋىنەو كۆمەدى، دەمەوى پشت بە بالىفە كەوە بدەم. ئەم كاره دەكەم، بەلام ھەست دەكەم كە ناتوانى بىر لە ئەمير بىكەمەوە. لە باڭو، لە ئايىنە. ناتوانى بىر لە هيچ شتىك بىكەمەوە. ھەندىجار ئەم كاره، بىٰ چەندو چۈون خەتاي موبەقە كە يە كە بچۇوكەو ھەندى كاتىش خەتاي زۇورە كە يە كە شوينىكى بە تالى تىا نىيە پشت بە دىوارە كانييەوە بدەي. ھەندىجار خەتاي تەوالىتە كە يە، كە دەنگى ھەواكىشە كە تىرسناكە. ھەر ھەمۇو تاقى دەكەمەوە. سوچ و قۇزىنانى مالە كە تاقى دەكەمەوە. دەبىٰ شتىك بگۇردى.

شاھىن ناتوانى ئەو ھەۋەلىن نامەيە كە ئەمير بۇي ناردۇوە، بخويىنىتەوە. نامە بە دەست دوای من كەوتوووو من دەبىٰ خويىندەوە كەم بۇ راست بىكەمەوە.

"ئارىغان نىيە. ئارماڭە".

شاھىن وشەيەك دەخويىنەتەوەو من وشەيەك.
"ئاماڭىچ".

بە شاھىن دەلىم ھەلىگەرىت بۇ دوايى.
"سەرپەرزى".

كىرى خانۇو فەرپەيە، هيچ بە دەلم نىيە، چقاڭس گرانە. ئەمە جىگە لەھەي كە دەبىٰ بۇ خانۇویەك بىگەرپەن لە قاتى خوارەوە بىٰ تا مندالە كان بتوانن راڭەراك بکەن.

چەنەم گەرم بۇوەو تازە بۇم دەركەوتۇوو كە دەكىيت دەربارە شتىكى سواو ئەو ھەمۇو چەنەبازىيە بىكەي. دەپۋانە دەرپەرەي خۆم، مندالە كان دوا كەتوون. هيچ ھەوالىيەك لە كابراي خەيالى نىيە.

نائومىدانە بە خۆم دەلىم ئەگەر ئەمە لەمە شەقامە نزىكى مىتەزىكەداو دەگەل ژىنەكدا چەند ساتىكى شادى بگۈزەرىنى هيچ ھېتىكى لە دىندا ناتوانى ئەو ساتەيلى بىشىپىنى. مىشكەم كە سوزگەكى ليھاتۇوە كە كونە كانى شاش بۇون و ھىزرو خەيالات بە تۆپەل لىسوەي دەردىن و ھېرىش بۇ زەينم دېتىن. ناتوانى بە رىز بىر لە يەك شت بىكەمەوە. لە يەك كاتدا دەرۇم و نارقۇم. دەبورم و تۆلە دەستىتىن. رىيە كەم و دەۋەستىم. لە ئەنجامدا خەيالىيەك لە ھەمۇو ئەۋانى تر زالىترو سەر سەخت ترە، خەيالى ژۇن پىياوېكى ئاشق.

بەلام من فىرى ئەو بۇوم چۈن دەرەقەتى خەيال بىتىم كە وە كەپپۇولە بە دەرپەرەما دەسۈرپەتەوە بە بالى رەنگىنەوە كە ھەر ساتەي بە رەنگى دەنۇرىنى بە بەرچاومەوە دەخولىتەوە. بىٰ جولە دەۋەستىم تا لىيم نزىك دەبىتەوە. سەبىدە كەم تا نزىك و نزىكتە بىتەوە. پاشان بە چاوانىكەوە كە تا نزىكى تىغەي كە پۇوم غل بۇونەتەوە لە بەدەنى كۈولە ئاساى ورد دەپەوە.

گەرانە كەم ئەنجامى دەبىت، لە مالى تازەداين.

و شه کانی ئەو وە کو بەردیکە کە لە پشتەوە بەر سەرم بکەوى.
"ھەولۇ كۆشش".

سەرم قورس بۇوە. لەسەر عاردە كەو لە ناوهندى ژۇرى دانىشتىدا
پادەكشىم. هەستىدە كەم لە ناو چەرخ و فەلە كىيىكىدا و دەسۋۇرىمەوە.
ھەستىدە كەم خەونە كەى من عەيدىارە. وە کو ئەو بلۇرە درز بىردوویە کە
ھە يفم دى فېرىتى بىدەمە تەنە كەى خۆلە كەوە، بەلام دەزانم کە چىتە بە
كەلەك نايەت. ئەو چەرخ و فەلە كەى كە تىيايدام ناتوانى بۇ شوينىكى
دۈورم بەرىت. دەسۋۇرىمەوە دەسۋۇرىمەوە ھەر لە شوينى يە كەجارمە.
"چىتە دايىكە؟"

دەلىم "ھىچ، با كەمىيەك ئىسراحت بىكەم ھەلدىستم".
بەلام پىر بە دل حەزىدە كەم بلىم "رەزاي ئەم خانووه بىرىت".

37

ئام ھەيءە. قەرار بۇ دايىكم بىيىت كەچى نەھاتووە. لاقى خрап
داويانەتە ڙان. شەھلا چەندە جارىيەك تەلەفۇن دەكات و دەلىت كە
پىيىستە بچم بۇ لاي دكتور. دەلىت نەدەبۇو بەھىلىم ئەمېرى بىروات و لە¹
باڭۇدا بۇ خۆى بسوپىتەوە و من لىرە بە ديار دوو مندالەوە بىيىنم. مىچ
نالىيم.

لە ئاخىر و ئۆخىرى شەودا تايە كەم زىياد دەكات، بە دەنم گىر دەگرىت.
دايىكم نەھاتووە. دەنگى تەلەفۇن بىراوە. دەنگى زەنگى تەلەفۇن نايەت.
شاھىن و شادى بەديارمەوە دانىشتۇرون. دەلىم ناتوانم ھەستىم دەبى خۆيان
بىرۇن لە يەخچالە كە شىتىك دەرىيىن و بىخۇن. چاوانم دەنوقىيەم. كە چاوم
دەكەمەوە ھەموو شوينىكى رىيىخراوە. مندالىكە كان، مالە كەيان
كۆزكەرەتەوە رىيىخستوو. شاھىن خاولىيە كى تەرى ھىنماوە دەيياتە سەر
تەھوپىلەم. شادى خەريكە بە زۆر گۆرەوېيە كام دادە كەننى. شاھىن داواى
لىيەدەكەت واز لە گۆرەوېيە كان بىيىنى و پەرداخى ئاوا بىيىنى. دەستە
چكۈلە كانى ئەوان بەسەر بەدەنمەوە دەجۇلىيەن: زۆر بە ئەسپاپى قىسە
دەگەل يەكدا دەكەن و خەمى ئەۋەيانە بىيدار نەبەوە. دەلەرزم.

چووم بۆ سەر ئەستیلیک کە ئاواي تیا نیه. دەلیم من بۆ مەله هاتووم ئەدى کوا ئاو، بۆ ئاو نیه. کۆمەلی زنی قەلەو بە توپی مایورو له چوار دەوري مەله گە کە دانیشتوون و ولام نادەنەوە مەرايى و دەله چەبى بۆ يەكتە دەكەن و فەريي دەدەنە ئەستیلە كەوە، بنى ئەستیلە كە له مەرايىدا لىنج بودە. دنيا گەرمە. رىگەيە كى زۆرم بېرىۋەو ھاتوروم گوايە لم ئەستیلەدا مەله بىكم، دەمەوى لەشم تەپ بىكم، ئاو بە خۆمدا بىكم، يەك دلۇپە ئاو نیه. زنە قەلەوە كان سەريان كىز كردووە بە يېنەنگى مەرايى يەكتە دەكەن. ھاوار دەكەم ئاو. لىپەكامىن وشك بۇون. چاوان هەلدىئىم. مندالە كان چەند لېفەيە كيان پىّدا داوم و له خوار پىّمىھە خەوبىان لېكەوتتووە.

38

ئەمير دەليت "زىز قەلەو بۇويت، بۇويت بە بوفالو (گاكىيى) حەزم لەو كىيىزە قەلەمەيانە يە كە بارىك و زراف بەشەقامە كاندا دەرۇن". پىنەدە كەم. دەست بە سەر پىستى بازوم دا دىئىم. ناسك و نەرمە. بە گەتن نەرم و ناسكە. كاتى دەستم لادەبەم ھەستىدە كەم پىستى كەرگەدەنم ھەيە. پىستى ئەستورى كەرگەدەنيك كە جەززەبە بە نەوازشت دەزانى. پىنەدە كەم.

ھاوسەرى ئەگەر بەردەواام بىت، پىستى زن دەست بە ئەستور بۇون دەكەت. بە روالەت ھەستىيارو ناسكە بەلام ئەستورە. ئەم زنە نەدەبورىتەوە نە لە هوش دەچىت. نە شەwoo روژ خەفت دەخوات. نە چىنگ بە زەويىدا دەكەت، نە شەوان بە بىرسىتى دەخەوى و نە دەيىھە خويىنى كىزانى قەلەمى بىرېتت. پىنەدە كەم.

پىكەنینە كەم پىكەنینى تۈردىيى نیه. پىكەنینى خوشحالىيە. خوشحالى شىيىكە كە ھەر ژىنلەك دەولەمەند دەكەت، متمانە بە خۇ بۇون.

بىندەنگىيە كەم پەزاتى وەبەر دەخات، بەلام پىستى ئەستۇورى ئەوپىش
ناسكىت بۇوه. بەرادەيدەك كە قاقاى شادمانى من پىستى بەدەنى دەبرى و
دەگاتە دلى.

"بەچى پىدە كەنى گاھۇل؟"

39

رەنگە ورگە لە ئىستا گۈرەتىرى بىي. لە گىنە بىگەمە تەمەنی مەھىن لە¹
ئىستا گۈرەتىرى بىي. لەوەيە رۆژى بى كە لە ئاوىنەدا خۆمان بىيىن
دلىمان بە خۆمان بسووتى. لەوەيە رۆژى لە رۆزان مەھىن ئىدى نەتوانى
چالاڭ و لەزگىن بېرەقسى و لەوەيە رۆژى لە رۆزان لە ئىستا بى تاقەت تىر
بىم و بە چارەنۇوس بائىم من تەسلىم بۇوم و ھەر كارىكتىپ خوشە بىكە.
لەبىر ئەۋە شەھلا ھام دەدات، ناچارم دەكت بەشدارى
پىادەرۆزىيە كانى مەھىن بىكەم، چونكە لە گىنە ھەموو ئەم بەلایانەمان
بەسەردا بىت. لە ميانەي پىادەرۆزىيە ناو بەناوە كانەو بۆم دەردە كەۋى كە
رىيىرىدىنى شان بە شانى يەكتىرەنەن لە بنىادەم دەرەوينىتەوە. دەلىم
"لە گۆپى بابى تەمەن و ورگ..." بە دەنگى بەرز بىر دەكەمەوە "رۆzman
پىويسىتى بە ھەوايە".

مەھىن بەرپەرچم دەداتەوە "بەلام نەك ھەواي تىرە كە پىسە. ئالۇدەيدە،
پې لە دەنگە دەنگ. دەزانى من حەزم لە چىيە؟"

مەھىن حەزە كانى بە وتن نالىت، جىيە جىيان دەكت. ئىستا دەستى
ئاواڭىرىدۇوەتەوە.
"ھەواي پاك"

"لی به بۆچوونی من بزدیک ده کات و ده لیت "عه زینم بۆ شیو چیمان
هه یه ؟ ئەم دنگەی کە دەبىستى دەنگى دلی دلدارەکەی نىيە. کە مىك
نۇمىزە، ھیواشتەر، بە يارمەتىت، دەنگى رېغۇلە بە تالە كاپىيەتى".

دواى شیوکەن، پىلۇكەن دلدار (Darling) قورس دەبىت و
باۋىشكىيەكى گەورە، بە ئەندازەي ئەو وېتانەي کە لە عىادەي دكتۆرىكى
دانسازادا ھەلۋاسراون، دەدات. بىرى دەخەمەوە کە باشى ئەم كارە ئەوهەيە
بىت دەخاتەوە کە دلدار (Darling) دانىيەكى كلۇرى ھەيە کە دەبى
خەرجىيەكى لە موچەي ھەوەلى مانگ دەربىكە.

مەھىن دەلیت: داماو، تو گویت لە دەنگى باۋىشك دەبى و من لە
سدادى مۆسىقاي خوش و ئارامى پاش شىو".

"بىلەن قاپەكان، قاپەكان ئازىزم، قاپەكان".
مەھىن دەلیت: "دەمت داخە، بەدفرى حەسۈد. شا بە تاقەتى ئەمیر.
خوا بە دادى ئەمیرا بگات. ھەممۇ شىتىك لە تام دەردەكەي".

دەلیم "دەلم پىت دەسۈوتى، حەزناكەم لە سەر لافىتەي مەرگەكەت
بنووسن جوانە مەرگى نامراد".

پى ھەلەدەگەرىت "منىش دەلم بە تو دەسۈوتىت کە ژيان لەم سەنۇورەدا
دەبىنى و ھەر ئەوندەشت پى دەپرېت نەك زىاتر".

لە جۆرە سەمايدىك دەچىت. دەستى لە زەوي نزىك دەبىتەوە.
"زەوي پاك و باراناوى".

بازووە كانى بۇ پېشەوە دەكشىن.
"و پاسكىيلەك".

ئىستا خەربىكە پاسكىيل سوارى دەکات. منىش دواكەوتۇرم. كە
مندالىش بۇ لەوە زىتەلتۇ چەلەنگەر گورج و گۆلتەر بۇ كە بەردەستى
ھەر كەس و ناكەسيك بکەوي. فيزمالىكى دەدايدو بۇي دەردەچۈر.

"خانمۇ و ھەر زىشكار، ئەدى من؟"
"تۆم بۆچىيە؟ من دلدارىكىم پېتىيستە".

پىاوىتكى تۆكمەو زەلام بەلاماندا پەت دەبىت. بە ئەسپاپىي دەلیم "وەرە
ئەمەش دلدار".

مەھىن دەلیت من ژىنېكىم كە ھىچ خەنېنېكىم نىيە و لەم روووه بەزەبى
پېتمە دەيتەوە. زۆرم بۇ بە داخە.

لى من دەست هەلگەرنىم "ئەدى كامە؟"
و دەپوانە سەرۇ سىماي يەك بە يەكى پىاوانى ناو پاركە كە. لى
دلدارەكەي مەھىن لە ھىچ يە كىتىك لەم بىنیادەمانە ناچىت. دلدارەكەي ئەو
نە قىرقىنە لىدەدا، نەخزى دەخورىيەن، نە زەق زەق تەماشا دەکات و نە
جىنيو دەدات. تەنبا شان بە شانى ئەو پاسكىيل سوارى دەکات. سەبرەكەم
تا دلدار (Darling) لە پاسكىلەكەي دابەزىت. خۇ ئەم پاسكىلانە
ھەر دەبى لە شوينىڭ بوهستان.

مەھىن دەلیت "ئىستا بزدیه كم بە روودا دەدات و دەپرسىت ئازىزە كەم
ماندوو بولۇت؟"

کاتی فراییندا هر بیم لای ئەوویه که مراکی ماسته که لەسەر سفرە کە دانەن. بىرنج بىلەنە کەندوو. پەرداخە کان توند بە دەستىيانە و بىگرن. دايىكم دەلىت: "مندالله کان بىنۇيىنە، با چاۋى گۈرم بىكەين". سەرىيىن دېنىي و بە مندالله کان دەلىت بىيىدەنگ بن دەنا پىياوېيك لەم خوارەویه کە دېت دەرزىيان لىىدەدا. مندالله کان خەويان لى ناكەوى. دىيانەسى رىيگە بىكەن. شادى دەچىتە ئىپەر موبىيلە کەوە. شاهىن بى تاقەت بسووه نووکە نووک دەكەت.

ھەنۇوکە لە مالەوەم. بە خۆم دەلىم تا مندالله کان گەورە دەبن هەر لىرە دەمىئىمە و بۇ ھىچ شۇتىنى بار ناكەم. لەنىي ئەم چوار دىواردا دەمىيەتە و. بە سى قۇلى. ئىيىزى يە كەم جارمە كە رووبەرروو واقىعى زيانى خۆم دەبەمە و. دەلىي تەننیا ئەمىشىو تونانى ئەوەم پەيدا كردوو كە زاراوه يېھودى مىناكى زيانى ھابېش و كوانگى گەرمى مالا و دەردو قوزەلقرۇت و زەھرى مار تور بىدەم و زاراوه چەمكى تايىھتى خۆم دابېيىن. ئەمە زيانى منەو ئەم دوو مندالله تەننیا ھى منن. ھەنۇوکە تەننیا خۆم بەرپىرسم لەوەي كە چۈن درىزە بە زيان بىدەم. دواي گوشاري ئازارىيى قورس، فرمىيىسکە كام دەسپ. ھەست دەكەم بە ھىز بىووم. ورۇم بەر زۇ بۇوهتە و.

40

مندالله کان دەخويىنم. پشت بە دىوارە كەوە دەددەم و لاقە كام را دەكىش. دەلىي نەك لە مالى شەھلا، بەلكو لە سەفرىيىكى دوورو درېش كەرماشەتە و. پاشتم دەيەشىت و مىشكەم جەنجالە. ھىچ كارىكىم لە دەست نايىت جىڭ لە گەرانەوە و زيانى دووبارە لە گەل ئەواندا.

پەرۇ كانى شادى دەگۈرم. شەھلا چاۋى لە دەستىمە تا بىزانى كە ئاخز ئاوهچۈرم كردوون. بە دواي شاهىندا دەپرات و رېزاو پىزاوى سەر فەرسە كە بە دەست كۆدە كاتتە و.

مندالله کان لەلای خۆمە و دادەشىيىن تاسەر مىزۇ تەپلە كە كان لە كەدار نە كەن. بەناو لەپ لە دەركە نەدەن. دەست لە تەلەفۇنە كە نەدەن. بە چەقۇو قاپ و ئامانە كان تەق و ھۆر نە كەن. شادى حىزىزە كات بەسەر موبىيلە كاندا رى بىكەت و ھەموو جارى پەرە كانى سەريان لا دەدات. عەردى ساف و لۇسى موبەقە كە، شاهىن دېنىيە سەر زەوق و دەيدۈي خۆي لەسەرە بىغىزىنى.

دەمەدىي لە دروستكىدنى خواردىدا يارمەتى دايىكم و شەھلا بىدەم. دەلىيىن باشتىر اىيە ئاگام لە مندالله کام بىيت كە خەرپاپكارى نە كەن. لە

دایکم دهليت "شوکور پاره‌شى هەيە".
 شەھلا پىيده‌كەنئى "دامناوه بۇ رۆزى تەنگانە".
 مەھىن كەپووى كىرۋى دەكات.
 "رۆزى تەنگانە چ رۆزىكە".
 "رۆزىكى ناخوشى هەورە. لەۋىيە لەم رۆزەدا كەسىك بېرىت"
 دايىكە لە بن لىيوانەوە دەلىت "خەرجى كىن و دەنى خۆمەنە دايىه"
 مەھىن دەنگى ھەلەدېرىن "ئەگەر كەسىك لەو رۆزەدا بېرىت، ئەوە
 ناكاتە رۆزى تەنگانە. دەكاتە رۆزى تازىيەو پرسە. دەشىت پىمان
 بېدرەمۇرى لە رۆزى تازىيەدا پارە چ سوودىكى دەبى؟"
 "لەوە رۆزىكى بىت، كە تەننیا پارە بى لە پىشەتايىك بىگرىت. نازام،
 دەبى رۆزىكى بىت كە من بىتۇام چاپىۋىشى لە پاشە كەوتە كەم بىكەم.
 چونكە ئىدى سېبەينىيەكى بە دوادا نايىت كە نىڭەرانى بىم".
 شاهىن، داواكەي گۈرپىوه.
 "تەھنەنگ ناوى. بەلەمىتىكى بايەوانىم دەوى".
 مەھىن، بە شىۋاژى خۆى بىرۆكانى وېك دىيىتەوە كارىتكە دەكات كە
 دەمۇزارى بچىكۈلە جوان بىي.
 "ئەدى تو گولەخانم؟"
 شادى دەپوانىتە شاهىن. شاهىن پىيده‌كەنئى. دەزانى كە شادى نازانى
 بەلەمى بايەوانى (باڭاژۇ) چىيە.. شادى پەنجە كەلەپى لە زارى دەردىيىن و
 پىيده‌كەنئى
 "مېزىلدان".
 ھەموو پىيده‌كەنن. مەھىن تەمەشاي من دەكات.

مەھىن، شادى بە سىنگى خۆيەوە دەچەسپىيىنى و قىيىزەلى
 ھەلەستىتىنى. ئەوسا ھەلەستى و گەمەيان لەگەل دەكات. شەھلا
 پىيده‌كەنئى "ورچە زل".

دايىكە دەپوانىتە مەھىن و چاوه‌كاني تەڭى رونىك دەبن. مەھىن، چەند
 رۆزىكە گۈرانى دەلى. شت دەكىيت. بە يېنگلىزى قىسان دەكات. نامە
 دەنۇسىت. لىستى ئەو شتانە ئامادە دەكات كە پىويسىتە لەگەل خۆبى
 بەرىت، ھەنۇوكە رووي كردووەتە مەندالە كان.

"ئەم فيپنە گولانە چىان گەرە كە پورى لە ھەندەرانەوە بۆيان بىنېرى؟"
 شاهىن دەلىت "تەھنەنگ".

شادى دەلىت "منىش تەھنەنگ".
 شاهىن بە پەلە دەلىت "لاسايى كردنەوە كارى مەيمونە، مەيمونىش
 ھەبىوانە".

مەھىن، سەر دەخاتە سەر شەھلا.
 "خىپرا بلى، شامپۇ، سابون. كەرىم، دەرمانى دان، عەترو...".

"پىويسىت ناكا، خۆم دەكىم. ئېرائىيەكاني باشتىن."
 مەھىن دەلىت "خۆ تو دلت نايە پارە خەرج بىكە گەداخانم".

دەلیم "ھیچ".

"زۆر بە جددى گرتۇرۇتە. دە شتى بلى".

شاھین خۇي بە ملما ھەلەدواسى "دايىكە شتىك بلى".

سەرم داخستۇوە. بىر دە كەمەدە چ شتىكىم گەرەكە. نازام. دەخوازم
شتىك بلىم. حەزىدە كەم پى بکەنم. سەرم بەرز دە كەمەدە "نامە". لىيۇم
دەگەزم. دەزانم سەرى كەپۈرم سوور بۇوهتەوە. مەھىن دىتە نزىكىتە. مىن و
شاھين پىكەوە لە ھەمىز دەگەرىت و لە ھۇرۇنى گرىيان دەدا.

42

نامە يە كى ئاشقانى رۆمانسى لە ئەمېدەدە ھاتۇوە. نۇرسىيويەتى
كاتى بنيادەم لە مال و حالى خۇي دورى دە كەۋىتەدە ھەنگى قەدرى ئەد
شنانە دەزانى كە ھەيدەتى.

نۇرسىيويەتى تازە خەرىكە قەدرى من دەزانى و بىرى مال و مندالە كان
دە كات و ئەمە كەدووپەتى كارىك نەتوانى و كو رۆزانى ھەۋەل كار
بکات و كە زىستانىش بىت، ئىدى كار سوودى نىيە.

نۇرسىيويەتى زۆربەي كات بە تەنبايىه. ھارسىكە يان ھەندىتىجار
دەعوهتى دە كات بۇ مالەدە -خەلکانىكى يەجگار مىوانپەرەن-
كىيە كەپىانۇي بۇ لىتەداو ئەۋىش لەو كاتانەدا مىن بىر دە كەۋىتەوە.
شەھلا دەلیت "چاوانى ئەمېر دوورىيىن. تەنبا لە دوورەدە دېيىن، كە
دىتە نزىكەوە..."

دەلیم "ھەموو شتىك تارىكە."

"ندىخىر ھەموو شتىك روون و روناکە. بەلام ئەمېر كويىرە".

شەھلا چاوهەپانە پشتىوانى لىبىكەم. ناچار دەم زاكىيە خايىم بە
ديوارەكەدا بىكىشىم. پىيويستە ھەموو شتىك و بېر خۆم بىئىنەوە. ئەد
ھەموو رەنجە، ئەد ھەموو قارو تۈرانە، ئەد ھەموو نەفرەتە لە كويىيە؟

لی زاکیهم کاری سیحربازان ده کات. هه مسو ئهوانه غهیب بسوون و من
خه جاله‌تی ئهودم، که ئارهزوو ده کەم شەھلا هەرچى زووتره بپوات تا من
نامە کە بخوینمه‌وو بخوینمه‌وو.

43

باسى ئوتۆبان و ئەپارتمانه تازە روستکراوه کە بۆ ئەمیر نانووسم. باسى
ئەو سۆپەرمارکىتتەی بۆز نانووسم، کە لە سەرتاوه، مشتەرىيە كانى خۇى
تاراندووه. باسى خۆم و دنياى دەرۈبەرى خۆمى بۆز دەنۈوسىم. باسى هەمۇو
كۇن و قۇزىنىيکى مالە تازە كەمانى بۆز دەنۈوسىم. باسى خاوهن خانووه كەى
بۆز دەنۈوسىم و باسى شاهين و شادى بۆز دەنۈوسىم كە گەورەترو خۆشتەر دېبن.
دەنگى شادى لە هەمۇو شويىنىيکى خانووه كەوه دېيت. قىسە دەکات،
شىعىر دەخويىنى، چىرۇك دەلىت. كە بۆ تەوالىتىش دەرۋات، دەنگى گۇرانى
دېيت.. بەدەم دەست شۇرۇنەوە گۇرانى دەلىت.

شاهىن دەلىت کە ئەو پىاوى مالۇو دەبىي هەمۈوان بە قىسەى بىكەن.
كلاوه زستانىيە كەى ئەمیر لەسەر دەنى، قەمسەلە كەى ئەو لەبەر دەکات و
بە ژۇرە كەدا دى و دەرۋات. شادى حىلىكە حىلىك پىنده كەنى.

"دەستور دەدەم".

روو دەکاتە من و نازانى ج دەستورىيەك بىدات. قامكى بە حەواوه
پاڭرتووه.
"دەستور دەدەم كە".

شادیش هاو دنگی ده کات و ئەویش دەستور دەدات. كۆمەلیک
دەستورى نادیار بەسەر سەرمەدە لەمۇلەق وەستانوں. شاھین هاوار
دەکات. ئەنجام دەستورە كەی دەدۇزىتەوە.
"دەستور دەدم پېپكەنی".

44

دايىكى شەھلا دەلىت: "پياو نابىٰ زن و مىنالله چۈكۈلە كانى بە تەننى
بەجى بىللە و بپوات".

لىٰ دايىكى من دەلىت: "پياو تا دوور تر بىٰ، زن ئىسراحت ترە."
دايىكى شەھلا دەلىت: "زىيىك كە موچە يان دەرامەتىكى ھەبى
پىۋىستى بە مىردد نىيە".

لىٰ دايىكى من دەلىت: "زن ھىچى نەبىٰ، بەلام ناوى مىردى بە
سەرەوە بىٰ".

مەھىن بۇمان دەنوسىت ئىمەيان لە جىاتى ئەو كورانە كە نەھاتنە
دنيا گەورە كەدو لە نىيۇ ئىممەدا شەھلا لە ھەموو زىاتر بسوو قوربانى.
نەبوو بە زن و نە بتو بە پياو. بتو بە نىرەمۇك.

دايىكى شەھلا تىشت ناخوات.

"ئىشتىام نىيە".

وڭ يە كىيىك قەناعەت بە خۇى بکات دەلىت:
"تىشتى تىرۇ تەسەل بۇ من باش نىيە".

لىٰ دايىكى من پاش رۇيىشتى ھەمووان، ھەوەلچار خوتەخوتە كەى،
دەقاو دەق وەكۇ رادىيويەك كە لە پېيىكۈزۈننەوە، دەپرىت. ئەوجا سفرە
پادەخات. چاي دەم دەدات. بىرى لانى ئەوهىيە كە خوش رەنگ و بەتام بىت، و

ناكىرى دەستورىك كە بەم ھەموو زەجمەتسە دراوە، لە عاردى بىرى.
پىشە كەنم، پاشان بۇ جىيەجىنكردنى دەستورىكى دى ھەلدىستم و يەكتەر راوا
دەنەين و يارى دەكەين. شەو لە فريشته يەك دەچىم كە وەزىزە
ئەمە كدارە كام لە ھەردۇو لامدۇھ خەوتۇون.
درېشە بەنامە كەم دەدم، دەنۋوسم حالىمان باشەو واچاکە ئەویش وەكو
مندالان بىانوو نەگرىت، خۇى نەدۇزىتەوە. تا كۆتاىيى زستان بىيىنەتەوە
كارە كەي بىگە يەنېتە سەر.

تامى ئاوى حەمام نەدات. مەرباۋ كاكله گۈيۈپ پەنیر لە قاپى جىاجىا دەكەت و بە دەم تەمەشاڭرىنى چۆلە كەپشتىپ بەنچەرە كەوە تېيشتە كەپ دەخوات.

45

دەنۇوسم مەھىن گىان، دايىكە نەخۇشە. قەرارە شەھلا سبەينى ئەنجامى فەحسە كانى واربىگىتىتەوە. بە ھەر حال پىسى وايدە ھەقە دايىكە پارىز بىات، كىيىشى خۆى دابىزىيەن.

دايىكە بە ئەسپاپىي دەلىت: "دەيھوئى لە بىرسا بىكۈزىت".

دايىكە بۇ چەند رۆزىكى دىئىمە مالىي خۆم. دراوىستىكان دىئىنە دىيدەنلى. ئەمېر جواب دەنېرى "پىسى ئەم دراوىسيانە بۇ ئەم خانووە مەكەنەوە". دايىكە دەلىت "كۈرى وەزىرىش بە ئەندازەي مېردىكەي تو بە فيزو دەعىيە نىيە".

دايىكە دەگرى، دەنالىيەن و دەستى دەخاتە سەر سىنگى. "ئېرەم دېشىت. زۆرىش دېشىت".

پورە مەحبووم بىرە كەۋىتىتەوە. ئەدوىش دەستى دەخستە سەر دەلى و دەيگۈت دېشىت. چاڭ لە بىرمە كە دەستى لەۋىندر نەدەھاتە خوارى، دەستى لەۋىۋە بىرە مىيدالە كە دەرۋىيى و لە چالى سىنە يىدا جىيگىرى دەكەد. دەستىتىكى بە مiliدا دىيىناو دەپرسى "تۆ دەزانى چۈن ئەم ورده خالانە لادەبرىن؟"

ئەو تايىبە تەندييە كى ھەبۇ كە دايىكە نىيەتى. دايىكە لە مەعەدەنلى ئەو نىيە.

دايىكى شەھلا ژىنېكى بى ئەقلە، گەيىوهتە ئەم تەمەنە و تاقە پولىيکى پاشە كەوت نە كەرددوو. دايىكى من پاشە كەوتىكى ئەوتۆي ھەيدە كە ھېچ كەسىنگى نازانى بېرە كە چەندە، ھەندىجىار كە كەس دىيار نەبى، ھەندى عەسران كە دەلى دەگىيەت دەرى دېنى، چەندىن جار دەيان ژمېرىتىت و دەيان ژمېرىتىدەوە ھەر بەستەيە كىيان بە كىشە كىكى ئەستور دەبەستى.

دايىكى شەھلا ژىنېكى پېرە بېر لە دەنە دەكەتەوە، لى دايىكى من تازە كەلگەلە ئەم دەنە ئەتكەنە كەوتۇۋەتە سەر.

دايىكى شەھلا ژىنېكە كە ھەموو جۆرە بەدبەختى و نەگبەتىيە كى تەھەمۈل كەرددوو و تاسەر وەفادارى مېردىكەي بسو، لى دايىكى من ئەوەندەي وەفادارى خۆى بسو، وەفادارى كەسى تەنەبۇو.

كاتى شەھلا باسى دايىك دەكەت من بە بىيەنگى گۈي دەگرم. ئەو ژنە كە شەھلا باسى دەكەت تەنە دايىكى خۆيەتى.

دەستى بە بەر چاوانم دا دەجولىيەن و چەقەنە يىدك لىيەدا.

"لە كۆيى؟"

دەلىم: "لای مەھىن. بىرى دەكەم".

نالىم كە چور بۇمە لای مەھىن و خەرىك بۇم باسى ئەو دايىكەم بۇ دەكەد كە دەمناسى.

کرد. و ډالامی نه دایه وه. ده مويست بچمه خوارده لی زاتم نه ده کرد، پیم وا
بوو خه یاليکه و ته او ده بیت. خدویکه و له بير ده چیته وه. هه مو شتیک
ته او ده بیت. هه رئیستا ته او ده بیت. لی ته او نه بوو.

شانی دایکه م راته کاند، پشتی تیکردم و نالاتدی. ده ترسام شهلا
خده بر بکه مده. ئه گدر تیر خه و نه بواي، خدوی بزپايه تا چهند روژیک
مجیزی ده شیو او نه ده هاته وه تایم. له نیو جینگه که مدا رؤنیشتم.

ده زانی مهین، چهندین ساله، له توله ئه و شهودا، هه مو شهويک
به خه یال سهرينه که م تور ددهم. به تاقی ته نیا بوزیر زه مینه که ده رقام.
گلوبه که هه لدہ که م و له لای باوکه گیان داده نیشم.

لهو ساوه تا ئیستاشی پیوه بی نه متوانیوه راکشیم و سه رم بخه مه زیر
بالیفه که م. ئه مه وینه يه که لهو دهیان وینانه که به هیچ جوری ناتوانم
خۆمم تیای خوش بوی، وهک بلیی ناکری بھبی خوشەویستی له شتیک
پېړیتەوه. من لهو بهري وینه کان ماومە ته وه. لهو بهري تارماي و
سیبېره کان و خاونی هه مو شیانم. چون ده کری بهم باره قورسەوه بوز
شوینیک برؤیت.

باوکه گیان هه مان شه و مرد. به تاقی ته نیا میناکی مندالیکی بی
پهنا.

ناتوانم دریزه به نووسینه که م بدهم. نامه که قه دو نوشت ده که م و
ده بخه مه زیر ته خته که م.

ده لیت: "ناکا دلم وه کو مه حبوب بوهستی".
له فکران را ده چیت.

نازام بیر له مردنی پوره مه حبوب ده کاته وه، یان له مه رگی خوی.
"فاییده چیه ئه گهر وه کو قد دیر بیم".
دراویسیکان تا حوت نیوه شه و گوییان له دنگی گریان و ناله دی هاپو
قد دیر ده بوو، که مه حبوبی گاز ده کرد.
"یان وه کو ئه و ره جمه تیه".

ده پرسم ره جمهت بوز کام یدک له مردووه کان دنییری.
"مه حبوب. خوشکه بینچاره که م. وختی مردنی نه بوو".
لهو یه ره جمهتی دووه میش بنییری. دنگ ناکات. هیچ که سیک لیره
نیه تا خوی بنوینی. ته نیا من و ئه وین. وه کو ئه و شه وه که من و دایکه
بیدار بووین. تو له مال نه بوویت. شهلا نووستبوو.

له بهر تریفهی مانگه که دا ده مبینی که ئه و بیداره و گویم له دنگیک
ده بوو. دنگی باوکه گیان له زیر زه مینه که وه ده هات. فریادی کومه ک
نه بوو لی دنگی بنیاده میک بوو که ده پاراید و داوای شتیکی ده کرد و له
کپی و بیدهنگی شه وه که دا باش ده بیسترا. چه نیک به و ده قه وه مامه وه،
نازام. پر به دل حزم ده کرد دنگی ناله و زاریه که نه میینی، ببری. سه رم
خسته زیر لیفه که مه وه، لی دنگی ناله که هه ده هات. سه برم کرد تا
دایکه هه ستی، لی به و ده قه وه راکشا بوو و گویی ده گرت.

دهنگه که، دنگی گریان بوو. دنگی پارانه وه کپرانه وه بوو. دنگی
درو ده نازار بوو. نیوه ئاخیزیکم کردو له دایکم نزیک که و ته وه. چاوانی
نوقا بوون. لی من ده مزانی به خه بهره. پرشنگی چاوانیم بینی بوو. گازم

47

دایکم دلیت: "سویند بخز که به هیچ کهس نه لیتی."
 شهلا خه ریکه که مپوتی بُو هه لَدَه پچری.
 "دهخوازم کاتی که قسه ده که مه مووتان ته ماشای ده موچارم
 بکهن."
 پیده که نم "ته ماشای که پوت".
 به دم نالیسنه و دلیت "ئدری، به لام ندک ته ماشای سینگم"
 چاو ده برمه ده موچاری تا سه یری سینگی نه که م، ده مو چاوی پیر بوروه.
 بی شانسی منه که دکتوره که خراپ عمه لیاتی کردووه، سینگ
 ده بی ساف و لوس بی. ته نانه ته گهر مه مکیشی پیوه نه بیت. ئدم ورده
 چرج و لوجه عه زام ده دات. ده بی ساف و لوس بی. وکو پیویستی له شی
 ئینسان".
 بیسی پییه کامن ده خوری. هه رو ها سه ری په بخه کامن.
 شهلا بُو شت کرین ده رواته ده ری.
 "به لام ساف نیه. ههندیجار له که لله ده دا ئوتویه کی گه رمی پیدا
 بیسیمو سافی بکه م."
 ده نالیتی.
 "ئازارت هه یه؟"
 چاوه روانم شوینی ئازاره که م نیشان بدات. ئاماژه بُو سینگی ده که م.
 دلیت "نه".

46

شوینی دلخوازی خوم له مالله که دا دوزیوه ته و. له هه مان شوین
 دانیشتوم و خه ریکم بدرپه رین کتیبیک هه لَدَه دمه و. هه مه جاری
 ده گه ریمه و سه ری دیپو سه ری نوی رسنه که ده خوینمه و. چاوانم و کو
 مو گناتیسیکی لیهاتوه که وزه کیشکردنی خوی له ده ست دایت،
 به بی ئه وهی تو انای کیشکردنی و شه کانیان هه بی به سه ر کاغذه که دا
 ده خزین. سه رم ده نیمه سه ره کتیبیه که و کاتی سه ر هه لَدَه برم ئه میر
 هاتووه ته و، بی هیچ خه به رو ئاگاداریه ک. ناسینه وهی زه جمه ته. که میک
 رهش هه لَكَه راوه، که میک لاواز بوروه، که میک غه ریبه.
 مندالله کان ماج ده کات و دلیت بُون له حه وشے یاری بکهن. ده لیم
 "نا، با نه بُون. له حه وشے ده نگه ده گه ن.".

ئه مجوره ته نیاییه هیچ جو ره لیکچوونیکی ده گه لئه وهی له فیلماندا
 رهو ده دات نیه. نه ده نگی نه ئاهه نگی. و کو ژن و پیاویکمان لیهاتوه که
 له جاده دا تووشی یدک بووین و قه راره بیلمان بکه ویته وه که نزیکی و
 په یوهندییه کمان ده گه لیه کدا هه یه. به لام ته نیا بیر که وتنمه وه زاکیه
 بهس نیه. شتیکی دیکه شی ده وی که له گینه ئه و شته کاری دل بی.
 ئه میر لیم نزیک ده بیته وه با سکم ده گریت.

ده لیم "با بِرْم چایه کت بُو بیت.".
 تا موبه قه که به دوومدا دیت. ده ستم بهر نادات "ئیتر بُو باکو
 ناگه ریمه وه. لیزه ده مینمه وه."

دەستى بە حەوادا بۆ شویىنى ئازارە كە دەگىپى. نازانى بە تەواوەتى لە كويىدaiيە. لەوەشە هەر لە بنى ئازارى ندبى. وەك بىلىٰى هىزرم بخويىنەتىو، بە دەنگى بەرز دەنالىنى. ئەم نالەو زاريە دەناسىم. وە كو پىرە دايەنىك دەگەلەيا راھاتووم. كۆند. لە كۆنى دا، ساف نىيە. گىراوو گە.

لى درۆيە. دەگەل ئەم دەنگەدا راپەھاتووم. خۇوم پىسوھ نەگرتۇوە. حەزناكەم دايىم بىنالىنى. ناراپازىم. دەزانم تەۋىلىم پېرە لە چىچ و لوق، كىرە، و بەھىچ جۈزى لە پەرسەتارانى خۆشەفتارو رووخۇش و لېپەخەنندە ناچم. دايىكەش ناراپازىيە. نەخۆشى، ھىچ ئارامى و ئاسوسەدىيە كى بەسىر و سىماي نەبەخشىوە.

"ئەگەر مەھىن لېرە بوايە تەگبىرىنىكى دەكرەم."

نازام مەھىن دەيتوانى ج تەگبىرىنىكى بکات كە من و شەھلا ناتوانىن بىكەين. نەخىشى گرييانىكى كال نىشتۇوتە سەر رووى. شىرى بۆ دىئىم و دەرورىھەرلىك دەنەمەدە. دەرمانەكانى بۇ لە قاپىنگىدا هەلەچنم و بۇ چەنەمەن جار چۈنەتى خواردنى دەرمانەكانى بىر دەخەمەدە. هەر ھەممو ئەمانەم لەبەر ئەۋەيە كە ھىچ كارىكى ترم لە دەست نايەت بۇي بكم. كارىك كە ھەممو نەخوشىك پىسەتى پىيەتى، دەنگى بەرز دەيتىدە "تۆ نازانى دۆزىنەدەي.... لە پاشت كارگاوه يانى چى؟ نازانى دىتنى كىشىكى سيازدە سالەي ئالىدەو ھەممە كارە ج كارىك لە ئىنسان دەكات."

ئەمیر تەنيا پەلەپىتكەيە كى گەرەكە تا ھەممو قسە كانى ھەلپىزىت. بە كېرى و بى ھىچ قسەيەك بۇ حەوشە چىكۈلە كەپاشتەوە دەرۇم. دەنگى دەفە كە، ئەگەرچى درەنگ، بەلام دەستى پىكىردووە.

48

ناتوانىم دلى ئەمېرىش بەدەمەدە، مجامەلەي بىكم.

"ھەرچەندە نەيتوانى خويىندەن تەواو بکات، بەلام ژيانى گۆرە. تو بىرى لېبکەوە، ئەگەر لېرە جمايە ژىنەكى عەواامى بى سىواتى مىناكى ھەزار ژنى دىكە دەردەچوو. بەلام ئىستا...".

ئەمېرى كەوتۇوەتە يادى دۆسەتە كانى و دەگەل ھەر پەستەيە كى دا نىگاى من دەكات. چاودەرانە من شتىك بلىم تا بە جوش و خرۇش و دلگەرمىيە كى زىاتەوە باسى ئەو جىهانە بکات. ئەوندەدە بەسى بلىم، مېرىدە كەپەخۇش كەوت، دلتكەنگ و خەمبار بوبو.

ھەنگى زۆر بە ئارامى و بە شىپۇيە كى قەناعەت بە خش دەست پىيەتكەت" دەزانم، ئەوانىش كېشەو گرفتى خويان ھەيدە، بەلام نىگەرانى و ترس و دلەرەو كىي ئەوان دەگەل ھى ئىمەدا جىاوازە." ئەوسا بەرە دەنگى بەرز دەيتىدە "تۆ نازانى دۆزىنەدەي.... لە پاشت كارگاوه يانى چى؟ نازانى دىتنى كىشىكى سيازدە سالەي ئالىدەو ھەممە كارە ج كارىك لە ئىنسان دەكات."

ئەمیر تەنيا پەلەپىتكەيە كى گەرەكە تا ھەممو قسە كانى ھەلپىزىت. بە كېرى و بى ھىچ قسەيەك بۇ حەوشە چىكۈلە كەپاشتەوە دەرۇم. دەنگى دەفە كە، ئەگەرچى درەنگ، بەلام دەستى پىكىردووە.

گوتوروه، خدوی لیتکه و توروه. په تويه کي پييда ددهم و بدوا سواسه يه کي تازه و ده رگاو په نجه ره که جووت ده که م. دنيا فينکه و تاك و ته را په نجه ره ماله کانی به رانبه رمان رونا کن. فلچه هی دانه کدی ئه مير له جيی خوی داده ندم. ليفهی منداله کان له سهريان رېک ددهم. ته ماشایه کی دیکه موبهقه که ده که م. همه مو شتيك له جيی خویه تی، رېک و پېک. را ده کشیم و هه ستده که م که بینایده يه. قه پاتکردنی ده رگاو په نجه ره کان فایده هی نیه. نا ئارامی و نیگه رانی و کو پشيله یه کی چه په لخوی به ماله کددا کردووه و ده زام ئه گهر چاوانیش بنه مه سه ر یه ک، ده نگی پرخه پرخی شومی له خویشدا ده ژنوم.

ده لیت "ئه و ده گایه داخله. ئه مشدو، ته نیا ئه مشدو گوی له ثور کسته ری سه مفونی مه گره. وره دانیشه".

"له لایه و داده یشم و ده پرسم "خیزه، هیچ هه یه؟"

ده زام شنه یه ک له دیوه و، بدروه ئه م دنیایه هه لیکردووه، وه کو دوکه لی که باخانه یه ک که له مه دایه کی دوروه بیت و په په که پو بله رزینی.

"گهر کته چی بیی؟"

بازووه کانی و کو دهسته کیک، به هیمنی ده خاته سه ر چاوانی "تۆ له ماله وهیت و ئاگات لده نیه چی له ده روه ده گوزه ری و ئه گهر بتزانيا ئه م قسانه ت نده کرد".

نا زام ج قسے یه لیکم کردووه.

"تۆ ئاما دهی ئه گهر سد جاري دی زندو بیته و له هه مان ژینگه بوجگن و پیس بژی، نا؟"

ده مه او هاوار بکه م، بـهـلـامـ حـالـهـ تـىـ تـاوـابـارـيـكـ هـهـيـهـ کـهـ ئـيـعـتـافـكـرـدـنـ،ـ يـانـ نـهـ كـرـدـنـيـ هـيـچـ کـارـيـكـ لـهـ حـوكـمـ مـهـرـگـهـ کـهـ نـاـکـاتـ.

"باش بیری لی بکه و، تۆ بیر لسه و بکه و، منداله کان ده فه تی خویندنی باشیان هه بی. ده فه تی ئه و دیان هه بی سود له به هرو تو نای خو و در بگرن. له لایه هیچ که سیکه وه سو کایه تیان پی نه کری".

ئه گهر بازووی له سه ر چاوانی لا ببات ئه و نده له که سیک ناچیت که که و تبیته ژیز دارو په ردو ووه.

هه لـدـهـسـتـمـ وـقـاـپـهـ کـانـیـ شـیـیـوـیـ ژـیـوـارـهـ دـهـشـوـمـ.ـ پـیـشـکـهـ کـانـ لـهـ ژـوـورـهـ کـهـ دـهـتـارـیـتـمـ.ـ پـهـنـجـهـ رـهـ کـانـ دـادـهـخـمـ.ـ ئـهـ مـيـرـ بـهـ دـهـمـ ئـهـ وـ چـيـزـکـهـ وـهـ کـهـ بـوـ خـوـیـ

هاوار ده کم.

"الله ماللدا من هه قى ئەوەم نىيە شتىكى تايىەتىم بۇ خۆ ھەبىت؟"

ئەمير بىددنگە. پىشت ملى سوور بۇۋەتەوە ئەمەم نىشانە خەرپىسە.

دووبارە دەيكەم بە دادو بىناداد. ئەمير ئەبو نامە يەئ خويىندەتەوە كە بۇ

مەھىنم نۇرسىيە، و ئىستا وە كسو شايەدىك كە ھىشتا قازى داواى نەكربىي، حازرو ئاماھە دانىشتۇوه.

بۇ ئەوەي بېھىنەمە قسان وە كو نىشتهرىك كە لە دومەلىكى نزىك بىكەنەوە، بەسىریا دەقىۋىيەم.

دەلىت "ئىستا دەزاغم بۇچى ھىچ كاتىك خوشىم بە دايكتا نەچووە".

نازانم ھەوەلچار لەسەر نامە كە بە شەر بىيم يان لەسەر بوجۇونى

ئەمير دەربارە دايكم. دەلىم "ھەقى ئەودەت نەبۇ نامە كەم بىخۇيىتەوە".

"با ھەق ھەبۇو. ھەر شتىك لەم ماللەدا پەيوندى بە تىۋە ھەبىت، پەيوندى بە منىشەوە ھە يە."

ئەو لاينگرى گشتىھەتى ھەممو شتىكە، مىشكى خۆم دەگوشىم تا بىرم بىكەنەتەوە كە چىم لە نامە كەدا نۇرسىيۇوە.

"خەرىكە باجى تاوانى خۆى دەدات"

بە سەرسامى سەيرى دەكەم

"باجى چى و تاوانى چى؟"

"باج و تاوانى بى رەجمى خۆى، بى سۈزى خۆى. جا بىزانە چۈن چۈنى دەمرىت. سەد جار خراتر لەو پىاوه".

دەچىت بەلای يەخچالە كەوە دەلىت: "بىچارە".

ديسان ئەمير وشەيە كى بى داك و بابى فرى داوهو من دېبى خاوهەنە كەي بىزىزەوە. لە دلى خۆمدا دووبارە دەكەمەو بىچارە خۆت دايىكە، بىچارە خۆت ئەمير، بىچارە خۆت باوکە گيان. وشە كە وە كو كراسىنگ بە بەرى يەك بە يە كى ئەو كەسانە دەگرم و تاقى دەكەمەو. تىما مومن كە ئەو كالاچى لە بالاى كامىيان زىياتر دىت. لە پىر چاۋ دەپرەم بەرانبەرم "ناكا كالاچى بالاى خۆم بىـ".

تا سه ر شه قامه که به پیاده بروین ئەو جا تەكسىمان دەست بکەوی، به نیو تاریکىيە کەدا دەكەوینە رې و من دەست بە كارى خۆم دەكەم، وە كو جالىڭىكە يەك خىرا خىرا چوار دورى خۆم دەتەنەو لە نیو ئەو جولاتەنە يەدا رې دەكەم، ئەم تەون و داوه لە هەموو شىتىك قايىتە. ئەمیر دەست بە قسان دەكات و منىش خەرىكىم خىراو گورج وە كو ژىتىك كە بە چاوى نوقاوايشەوە دەتوانى ئىليلە كىيڭى بچىنى، درېشە بە كارى خۆ دەدمو لە دلى خۆم دا دەلىم.

"ئىستا ئەگەر دەتوانى سەرۇ دلەم بىگە".

50

شەھلا باسى بىتاقەتى دايىكە دەكات و زۇرى دەۋى تا دەگاتە باسى نەخوشىيە كەدى. بېيىدەنگى گۈي دەگرم و يەجڭار مژۇم. بۇ ھەر شوينى دەرۇم دەست لە كار كەرنەن ھەلتاكىم. تەنانەت ئەو كاتەش كە چەرچەف و سەرجىيە كەدى دايىكە دەگۈرم. يان ئەو كاتەمى شادى بۇ قوتاچانە دەبەم و دىنەمەوە.

يان كاتى چارانى خويىنگى تۈرى حوسەينى دەيىنم. ئەمیر لاقى دەخاتە سەر لاقە كەدى ترى و دووبارە شوينە كائىيان دەگۈرىت. ھىچ كىشە يەكى دەگەل لاقە كائىدا نىيە. كىشە دەگەل بېيىدەنگى دايىكە. دەست بە قسە كەرنى دەكات. ھىچ گۈيىك قسە كانى ناگىرىت. قسە كان ئاوساون و ژۇرە كە پې دەكەن.

دەچمە ئەو ژۇرە كە مەنيجە لىيى دانىشتۇرۇ. حالەتى رېسوارىيەكى هەيدە كە بلىتە كەدى گوم كەرىت. دەگەل خۆدا بۇ ئەو ژۇرە دېيىم كە ئەمېر حوسەينى لىيى دانىشتۇرۇن.

ئەمېر بە نىگا ئاماڭىم بۇ دەكات قسە يەك بکەم، لى من لەوە گىل تر بۇوم كە لە ئاماڭە كەدى بگەم. ناچار دەپەت پەيامىنى ئاشكرا تەن بۇ بىتىرىت.

"سەبركە بىزانە چۆن سەرۇ دلەت دەگرم."

كە سەرۇ دلى بىيادەم بىگىرىت، ئاشت بۇونەوە زۇر زەممەتە.

ئەمېر دەكەۋىتە رې. مەنيجە لە پەنجەرە كەوە تەممەشام دەكات. دەستىكى بۇ بەرز دەكەمەوە ئەمېر وا خۆى دەنۋىتى كە نەمە دىتۇرۇ. دەبى

لی مهین چرای زورتری ههیه. چراکانی ئدو هه میشه له حالى
هه لبۇون و كۈزانە وەدان. ئەگەر چەند چرايىھى کى خاموش بن گرینگ نىه.
چونكە هيشتا چەند دانە يە كى ترى روناکە.

له دورى ئدو بەستانەي کە مهین ناردونى، خەبىنەوە. من
نامە كەدى دەكەمە وو شەھلا بە چەقۇ تىپى كارتۇنە كە دەبېت.

مهین نووسىيويەتى هەنۇو كە دەگەل گەنجىكى ئەمەريكا يى خىش
مەحشىر و مەشەرە فدا دەزى. وينە كەدى لە بەينى بەستەي جله كاندایە. هىچ
كىشە يە كىيان نىه، تەنەيا هەندىيچار لە زمانى يە كەدى حالى نابن. مهین
هىچ شىتكى دەربارەي مىردد ئېرانييە كەدى نەنووسىيە. چىدەچى تەنەيا
چەند هەيچىك پىشكە قىباڭ. باسى ئە و كرىيەم و بۆزدەنەي كە ناردونى، بۇ
نووسىيەن. چەند دېرىيەك دەخويىتمە وو چاوم لە دايىكمە شەھلا يە كە
بەستە كانىيان هەلپەشتو وو هەنۇو كە لە بەستە يەك، كە پىدەچى تايىھەتى
بىي و روکاون.

مهین نووسىيويەتى باشتىن مەمكdanە كە دەستى كە وتووە.
نووسىيويەتى تۈزىيەك بچووكن و بۇ مەمكى دايىكە نابىت كە ئەۋەندە
گەورەن بى ترس پىالە چايان لە سەر دابنى.
دايىكە جىنۇيى رۆمانسىيەنە پىنەدەتات.

شەھلا دەلىت "ئەم درىز داھولى لە كوى دۆزۈزۈۋە؟".
وينە كەدى لە دەست وەردە گرم و سەيرى دەكەم. درىز داھول پىنەتى.
لە دوو رەگ دەچىت، و مەھىنى و كە جووجەلە گرتۇۋەتە زېر بالى خۇى.
وينە كە دەستاۋ دەست دەكتات. بەستە تايىھەتى كە دەستاۋ دەست دەكتات.
نامە كە دەستاۋ دەست دەكتات.

51

شەھلا بە دەستى پەوهە دېتەوە.

"بۇچى بە تارىكى دانىشتوون؟"

ھىچ نالىين. گلۇپە كە هەلەكتات و دايىكە خىرا خىرا چاو دەتروكىنى.
پىسمايدە دايىكە تەنەيا يەك (چرا) اى هەيە هەركە كۈزا يەوە، هەممو شوپىنى
تارىك دەبېت. شەھلا لە چرايدەك زىياترى هەيە. بۇيە تەنانەت كاتى كە
عەزادارو شىن و زارى دەكتات دەتوانىت لە نېوان پۇندىك و ھاوارىيىشەوە بە
كچولە يەك كە بە پىوهە يە بلېت فلان خام چاى لە بەرددەم نىه، يان
كلىنيكس بىنە و با شەكردانە كان پې بن.

ئەمېرىش چرای زۆرە. كاتى چرای مالەوە كۈزا وە دەتوانى چراكانى
دەرەوە هەلبەكتات. بۇيە كاتى كە لە من دەتۆزى دەكارىيت بۇ حەزو
ئەستىلان بروات. بەيانى سەرپىي بخوات. خۆى دەعوەتى شەربەتىكى
فينىكى مىيە بکات و دەگەل ھاپرىيكانىيا باداتە دەشت و كىوان.

منىش مىناكى دايىكە هەر يەك چرام هەيە. كاتى دەكۈزۈتەوە دەرۇنم
دەبى بە تارىكىستانى موتالق. كاتى كە لە هەممو دنیا دەتۆرىم، لە
ھەممو كەس زىاتر لە خۆم تۆزۈم.

وينه که ديسان دينه و لاي من. به دوو قامكم به دنی دريئر داهؤل
داده پوشم. جاريکى ترسه يرى مهين ده كه مهده، قشى بثرو رهش كردووه،
باسكى رووته و پانزوله كه ته سكه. وينه که دينمه پيشى و ده بهمه دواوه.
دایكە به سەر سامى تەماشام دەكت "خوشكە كەت ناناسىتە وە؟"

52

حەزم لە زىير زەمينە كەيە. هەندىيار حەزدە كەم بۆ ئەويىندر
بگەريمەوه. هەندىيار تاقە جىگايدە كە بشىت بۇي بىزى. لە مىزە بۆم بە¹⁵⁹
ديار كەوتۇوه كە هەميشه زىير زەمينىيىكم لە گەل خۇدا ھەلگىترووه،
لە دتاي ئەمەدە كەشە كەردووه، كە ئەويىندر شوينى يە كەمىنى منە، زۇر
سەرى ئەدى دەدەم. ئەم چەلە زاتم پەيدا كەردووه كە تىادا رې بکەم و بە
وردى تەمەشاي دىوارە كانى بکەم. تەنانەت لېپارام گلۈپىك بە بن مىچە
نزمە كەيەوه ھەلۋاسم. زىير زەمينە كە ئىستانا نامتسىينى. دەمەوى بۇ
ئەويىندر بېرۇم. ئەجىارەيان بە چاوانى كراوه و بەبى ترس.

سى و پىئىنج دانە سال كريچى ئەم شوينە بۇوم و ئىستا ھەست دەكەم
من خاوهنىم. دەمەوى لە كون و كەلەبەر دالاتە كانى بە ئاگا بىم. دەمەوى
قالىدرەمە كانى بە باشى بىيىنم. رىنگاكانى دەرەوه ناوهوهى بناسم و لە
نزيكەوه تەمەشاي خەلتكە كانى بکەم. هەميشه بە تارىكى تەمەشام
كەردووه تەنيا تاپۇو تارمايىانم تىدا دىتۇوه. ئاخىر چۈن دەمتowanى، لە
كاتىنكا كە ترس چاوانى كۆپىر دەكەم و بىزازى ھەناسە لەبەر دەپرىم،
جىگە لە تاپۇو تارمايىان شتىكى دىكە بدىنم.

هەنۇوكە دەمەوى لەبەر رۆشنايى چرادا ھەر ھەموو كۈنج و
كەلەبەرە كانى بىدينمۇ بناسم. مىنالله كان گازم دەكەن. زەنگى تەلەفۇنە كە
لىيەدا. شادى قەلەمەتەراشىكەم (قەلەمدادەر) دەخاتە ناو دەست و بە
زەحمەت لەويىدە دېمە سەرى. تە كانى دەدەمە خۇ. ھىچ پەلەيدە كەم نىيە،
خەرىكەم داواكارى مىنالله كان جىبەجى دەكەم. دەزانم ھەر كاتى مەيلم
لىبى، دەتوانم بۇ ئەوينىندر بگەرىيەمە، وە كۆ رىيوارىك كە بۇ زاگەمى
خۇى دەگەرىيەتەوە.

53

ژنە دەچىيەتە ژۇورى نۇوستىنە كەدەپ پىياوه كە دواى عوزرخوايى لە
سەرروى شانى ژنە كەدە تەممەشاي ناو ژۇورە كە دەكەت. بۇ تەممەشاي
حمدامامە كە عوزرخوايى كى دېكە دەكەت. كابراى دەلائىن چاۋىيك لە ئەمېر
دادةگىرىت. دەنگى دەفە كە بەرز دەبىتەوە. ژن و پىياوه كە تەممەشاي يەكدى
دەكەن. كابراى دەلائىن دەلىت "ئەمە چىيە؟"
لە دواى ژن و پىياوه كەدە وەدرەدە كەوى. ئەمېر دووى كابراى دەلائىن
دەكەوى و دواى چەند دەقىقە يەك دەزفېرىيەوە.

مىنالله كان نىگايىدە كى ئەو دەكەن و نىگايىدە كى من كە ئامادەي
رۆيىشتەن دەبم. ئەمېر لەبەر موبىقە كەدا وەستاواو لە جەنگاۋەرېك دەچىيەت
كە باوەر ناکات حەريفە كە بىبى دەنگ ملى رىيگا بىگى و مەيدان چۆن
بەكتات.

لە دەرگا دەچەمە دەرى. ھىشتا لە نىسو حەوشە كەدام كە شادى لە
شوشەپەنځەرە كە دەدات. بە جولەي لىچ و لىيۇيدا تىيەگەم كە چەند
جارېك دەلىت پەھك "كۈلىچە".

بە پىيان دەرۈم. لە چوار رىانە كە رەت دەبم و بە كۈلەتىكى چۈلدا
تىيەپەرم. ئەم كۈلەتە لە كۈلەتە كانى ترى ئەم شەقامە ناچىت. دارو

درهختی ههیه و بونیکی خوشی لیدی. بونی یاس، بونی گوله باخ، بونی
برنجی تازه دم کیشاو. پنهجه رهی ماله کان گدوره ن و ئاویزه کانیان له پشت
پرده توڑییه کانهوه دیاره.

"کەسیک کە بالنده کەی له شوینى بفرېت و بروات، زەحمەتە بتوانى
له هەمان شوین وەمینى. له ماله کەی خوشیا ھەست بە غوربەت
دەکات".

ئایا منیش بالندييە کم ههیه؟ بالنده خۆم، چما دەشیت کە سیک
ھەبى بالنده خۆی نەبیت. ئەم جەعفەر ئەشقىيەش، کە بە عەينە کە
ئەستورە کە يەودو بە کاكۇلە لۈولە کە يەودو له سەر شەقامە کە وەستارە،
بالنده ھەیە. ئەوەتا خەرىيکە له بن لىوانە وە فيكە لىدەدا، يېڭىمان بىز
بالنده کە يەتنى.

تىپىنى:

له رۆزى 29/5/2011، سەعات دوانزى نىسەرلە سەلیمانى،
گەرەکى رزگارى له پاچھى ئەم رۆمانە بۇممەدە كە لەم سەرچاۋىدە وە
كراوه بە كوردى:
پىندە من / فريباوە - تەھران : نشر مركز، چاپ چەھارم
(2004)1383

کوردا شانازی پیوه دهکات و منهت به سه رکتسدا ناکات، چونکه باهه پیوه که روله میله تی مهزلوم مه حکومه به پیشمه رگایه تی.

- له ههشتاكانده تا 2010/8/20 راسته و خو سه رپه رشتی و سه روز کایه تی لقی که رکوکی یه کیتی نووسه رانی کوردی کرد ووه.
- زور به رهم و کتیبی چاپ و بلاو کردو وه ته وه، لی زور بده هه ره زوریان، به تایبیه تی ئهوانه له چیادا چاپ بعون به نو سخه هیینده کم بلاو بونه ته وه، له نرخی نه بون دان و هه ره ئه وند ویه که له فه و تان رزگار بعون. ههندیک لهوانه:

تیپۆز، کۆ چیروک، چاپی یه که م 1979	-1
کۆچی سور، رۆمان، چاپی یه که م 1988، چاپی سیپیم 2007	-2
بهیداخ، چیروک، چاپی یه که م 1988	-3
داره تی کۆچه ریسان، کۆ چیروک، چاپی دوووم 2005	-4
له خۆ بیگانه بون، کۆمەلە چیزک، چاپی یه که م (1999) ده زگای گولان	-5
کوچ سرخ، کۆ چیروک، به فارسی، ورگیران چاپی یه که م 1987 شاخ	-6
نینا، رۆمان، سابت رەحمان، چاپی یه که م، شاخ 1985، چاپی سیپیم 2005	-7
نامو، رۆمان، ئەلبیر کامو، چاپی یه که م، شاخ 1987 چاپی چواردم 2009 وەشاخانه سایه سلیمانی	-8

حەمە كەريم عارف

* كەركوکييە و لە سالى 1951دا لەدایك بوروه.

- لە سالى 1975 كۆلىزى ئەدەبیاتى بەغداي تەواو كردووه.
- يە كەم بەرھەمى شىعىري كە بەناوى (هەلبەستىكى ھەتيو كەوتۇو) كە لە ژماره (170) رۆزنامەي هاوكارى لە 8/6/1973 بلاوبووه ته وه.
- لە سالى 1975 دوه بە بەرددوامى نووسىن و بەرھەمى ئەدەبى بلاو دەكتەوه.

* سەرنووسەر يان بەرىۋە بەرەي نووسىن يان سكىرتىرى نووسىن يان ئەندامى دەستەي نووسەرانى ئەم گۆشار و بلاو كراوانە بوروه: گۆشارى گۈنگى نووسەرانى كەركوک، نووسەرى كوردستان، كەلتۈرۈن نووسەرى كورد، گولانى عەرەبى، ئالاي ئازادى تا ژماره 222، گۆشارى نووشەفەق.

* جگە لە ناوى خۆى، بە تایبەتى لە گۆشارى گۈنگى نووسەرانى كەركوک، نووسەرى كوردستان، كەلتۈرۈن، رۆزنامە ئالاي ئازادى تا ژ: 222 بەناوى گوشه ند، زنار، سېپان، پاڭزاد، مەممەدى حاجى، سېپان عەلى، دىدار ھەممە وندى، ھېڭىز، ح.ع، ھامون زېيارى، با زەوان عەبدولكەريم بەرھەمى بلاو كردووه ته وه.

* لە سالى 1974 – 1975دا پىشىمەرگەي شۇرۇشى كوردستان بوروه، لە ههشتاكاندا بۇ ماوەي نۆ سال، بى وابەستەگى حىزبى پىشىمەرگە بوروه و وەكۆ بەشدارىيە كى مەيدانى و ويژدانى لە خەباتى رەوابى نەتسەوەي

- 1- چیزکستان، کۆمەلێک دهقورهخنەی جیهانی ج 21
2005، نووسەرانی کەرکوک
- 2- دیدارو دهق و رەخنە، چ 1، 2005
3- دیداری چیزکفانی، چ 1، 2005
- 4- ئەو بەرخەی کە بۇ به گورگ بچ 2008، 1 نووسەرانی کەرکوک
5- میوان، چیزک، ئەلبیر کامۆ
-
- 6- مەسەلەی کورد لە عىراقدا، عەزىز شەريف، چاپی دووهەم 2005
7- میشۇوی رەگ و رەچەلەکى کورد، ئیحسان نورى پاشاج 1، 1998
8- کورد گەلی لە خشتەبراوى غەدر لېکراو، د. کوینتەر دېشىھەر، چاپی سیيەم 2004
9- لە مەھابادى خویناپىدە بۆ کەنارىن ئاراس، نەجەف قولى پسیيان، چاپی يەكەم 2006
10- کورد لە سەددە نۆزدەپىستەمدا، كريس كۆچرا، چاپی چوارەم 2007
11- کورد لە ئىنسىكلۇپېدىيای ئىسلاممدا، چاپی يەكەم 1998
12- چىنى كۆن، چ 1 (دەزگاي موکريانى)
13- دلىرىي خۇراغىتن، ئەشەرفى دەھقانى
14- خەباتى چەكدارى ھەم تاكىتكە ھەم ستراتىش، مەسعودى ئەحمد زادە
- 15- رېبەر، رۆمان، مەھدى حسین، چاپی يەكەم (شاخ) 1983، چاپی دووهەم، 2007
16- شىكست، رۆمان، ئەلكساندەر فەدائىف، چاپی شاخ (راه كارگر)، چاپی دووهەم، 2009 خانەي وەركىپان.
17- هاومالەكان، رۆمان، ئەحمد مەحمود، چاپی دووهەم 2000 دەزگاي گولان
18- بىئاسنامەكان، رۆمان، عەزىز نەسىن، چاپى سىيەم 2006
19- قوربانى، رۆمان، هىربى مىدىز، چاپى يەكەم 2004 دەزگاي شەفق
20- دوورە ولات، رۆمان ع. ۋاسمۇف، چاپى يەكەم 2000 دەزگاي گولان
21- ئازادى يە مەركى، رۆمان، كازانتزاکىس، چاپى يەكەم 2003 كىتىپخانەي سوران، چاپى دووهەم: 2008
22- چىزكە كانى سەممەدى بىھەرنگى، چاپى دووهەم، 2004 كىتىپخانەي سوران ھەولىر
23- ئامانجى ئەدەپيات. م. گۈركى، چاپى شاخ 1985
24- ئەو رۆژى كە ونبۇوم (كۆمەلە چىزكى بىيانى) چاپى يەكەم 2006
25- جى پى (كۆمەلە چىزكى فارسى) چاپى يەكەم 2006، نووسەرانى کەرکوک
26- زنده خەون، كۆمەلە چىزك، چىخۇف، چ 1 دەزگاي موکريانى

- 51- گوشه‌ند و زنار (فهره‌نگی فارسی – کوردی) حممه که‌ریم عارف، ج 1 (2006-2008) ده‌گای موکریانی
- 52- چونیه‌تی فیربونی زمانی فارسی، ج 1، 2001
-
- 53- چریشفسکی، فهیله‌سوف و زنانی گه‌زده میلله‌تی روس
- 54- چایکۆ فسکی، ژیان و بدره‌می.
- 55- ئیدگار ئالین پۇز، ژیان و بدره‌می.
- 56- جاک لەندەن، ژیان و بدره‌می
- 57- گوگول، نووسەری ریالیست
- 58- یەلماز گونای، ژیان و بدره‌می
- 59- سادقی هیدایت، ژیان و بدره‌می
- 60- خافروغ لە شیعر دەدوي، ژیان و بدره‌می
-
- 61- راگه‌یاندن لە پەراویزی دەسەلاتدا (بە شەریکی) چاپی يە كەم (2001) ده‌گای گولان
- 62- راگه‌یاندن لە نیوان حدقیقت بىزى و عەوانم خەلەتىنى دا، حممه كه‌ریم عارف، ج 1 (2005)
-
- 63- مىژۇوى ئەدبىياتى جىهان (لە كۆنەوە تا سەدەكانى ناھىن) چاپی يە كەم 2008
- 64- مىژۇوى ئەدبىياتى جىهان (لە سەردەمی رىنيسانسەوە تا ئىستا) چاپی يە كەم 2008

- 35- ۋىنسىت قان گوگ، شانۇنامە، باول ئايىز لەر
- 36- بە دعوا شاعىيە كان، شانۇنامە، جەللىل قەيسى (گۈنگۈز: 12)
- 37- جولە كەدى مائىتا، شانۇنامە، كېرىستۆفر مالرۇ.
- 38- دادپەروران، شانۇنامە، ئەلبىر كامۇ
- 39- بەد حالى بۇن، شانۇنامە، ئەلبىر كامۇ.
- 40- چاو بە چاو، شانۇنامە، گەوهەر مراد (غۇلۇم حسەينى ساھىدى)
- 41- رىچاردى سىيىم، شانۇنامە، شەكسپىر. چاپى يە كەم 2009، باڭلەخانى سايىھ، سليمانى
- 42- گەممەپاشا و ودىزىر، شانۇنامە، عەبدۇللاڭلۇسىزى.
-
- 43- مندالە دارىيە، چىرۇكى درېز بۇ مندالان.
- 44- فاشىزم چىيە؟ كۆمەلە چىرۇك بۇ مندالان، يەلماز گونای
- 45- شوانە بېچكۈلە كە، چىرۇكىيەتى درېزى چىنى يە بۇ مندالان
- 46- زارۇكستان (چوار شانۇنامە بۇ منالان)
- 47- چىندىن چىرۇكىيەتى كۆنەوە (23 ئەفسانە)
-
- 48- لە گەنجىنەئى حىكايەتى تۈركمانىيەوە. (ئەفسانە ئەسپى ئاشق) چاپى يە كەم 2008
- 49- ئەفسانەتىن گۈركى و رۇمانى، چاپى يە كەم (2004)
- 50- ئىليادە، ھۇمیرۇس، ج 1، ده‌گای سەردەم 2009

- 65- میژووی ئەدەبیاتى جىهان (ئەدەبیاتى ئىنگلیزى زمان- ئەمرىيکا و ئىنگلېستان لە سەرتاوا تا ئىستا) چاپى يە كەم 2008
- 66- رىمالىزم و دژە رىمالىزم لە ئەدەبیاتدا سىرۇس پەھام، چ 1، دەزگاي سپېرىز 2004
- 67- قوتاڭانە ئەدەبىيە كان، رەزا سەيد حسەينى، چ 1، دەزگاي موکريانى 2006
- 68- میژووی ئەدەبیاتى روسى، سەعىدى نەفيسى لىكدانەوەيدك لەمەر نامۇ، لويس رىي، چ 2، 2006
- 69- ھونسەروزىيانى كۆمەلايەتى، بلىخانۇف، چ 1 (2005) دەزگاي موکريانى
- 70- گۈزارشتى مۇسىقا د. فواز زكريا، چ 1، يانەي قەلەم 2006
- 71- رىي بازە ھونەرىيە كانى جىهان
- 72- پىكھاتەي بەدنى و چارەنۇسى ئافرۇت، چ 1 (2006)
- 73- دەربارە شىعروشاپىرى، حەممە كەرىم عارف، چ 1، 2007
- 74- دەربارە رۆمان و چىزىك، حەممە كەرىم عارف، چ 1، 2008
- 75- مەرگى نۇرسەر و چەند باسىنکى دىكەي ئەدەبى- رۆشنبىرى، حەممە كەرىم عارف، چ 1، 2005
- 76- ناودارانى ئەدەب، حەممە كەرىم عارف، (چ 1) دەزگاي موکريانى 2009
- 77- پەيىستانى من، حەممە كەرىم عارف، چاپى يە كەم (1)
- 78- پەلتكە رەنگىينە، حەممە كەرىم عارف، چ 1، 2004
- * لە راپەرىنهوه تا نەھو چالاكانە بەشدارى بىزاقى ئەدەبى و رۆشنبىرىي كوردى دەكتات وبەرھەمىي ھەممە جۈز (نۇرسەين و ئامادە كىرىن و وەرگىپان) بلاودە كاتەوه..
- * ئەو بەرھەمانە و زۆرى دىكەي ئامادەن بۆ چاپ و چاپكىرىنەوه و ھەركەس و گروپ و لايمەن و دەزگايىك تەماھى بلاو كىرىنەوهى ھەبن، دەبى پەرس بە نۇرسەر بکات...

كتيّبه چاپکراوه‌كانى يانه‌ي قه‌لهم

(2011-2005)

شرين، لـ	پاتریك رویسکنیدن	چۈزۈك	کۈران بەرلای قۇلایبىدا	32
ئازى عوسمان	رمجان الصياغ	لىتكولىتىوھ	پابەندىبۈون ئەدەبى	33
چەبار ساپىر	ئېرۆپ	مەنلان	مېۋروپلەو كۆتر	34
چەبار ساپىر	ستپوارت هەمەل	مەنلان	منۇ بایرەو نەنە	35
ھادى محمدىدى	مىخالىل باختىن	لىتكولىتىوھ	دیالاگ، خەندە، ئازادى	36
		مامىزىز	کاروان كاكى سورر	37
چەبار ساپىر	زۇمان	چۈزۈك	ئېنە گوناھىن	38
چەبار ساپىر	ھەندىرىن	رافىق دەق	شەپەنگى بۇون، زايدى...	39
چەبار ساپىر	ستپوارت هەمەل	مەنلان	خۇشم ئەپى شىتەگان	40
چەبار ساپىر	رسول پۇنان	چۈزۈك	ۋەشىتە كان	41
		شىعر	پايدىزى عمرى من	42
	زۇلان شالى	لىتكولىتىوھ	نەتەدەوە حەكايەت	43
دلاور قەردانى	ئان زېنن	شاقۇنقاھ	كەمەي باقىزە	44
	بۇسف ئىزىزىن	زۇمان	ماجەراكىنى سەلمانى فارسى	45
	ھەۋرامان ورما قانع	چۈزۈك	كۈران وە خوشكە كان	46
	عاًتا محمد	حىكايەت	تازەزەننى رەنگ	47
	ھەۋا قاڭر	كۈدىرەر	ئۇرۇمۇي دىنى رېگارەھەكتە جوانىيە	48
دەزا مەنوجەھىرى	تۇنان ئەمەن	پىاسىپەك بە تەنبا	وتارو لىتكولىتىوھ	49
	دەرۋازەپەك بۆ فەسىفەي دادېپەرەرى	فەلسەفى	دەرسىن بەشىرىيە	50
	ھەۋا قاڭر	شىعر	يازار لە باخە	51
	سوارەكان بە قاچاج بوك دەگۈزانزۇو	زۇمان	سوارەكان بە قاچاج بوك دەگۈزانزۇو	52
	لۇقمان دەنەف	لىتكولىتىوھ	جيجهانى سىيېم و جيجهانى مۇانىن	53
	تەنۇر دەنەف	شىعر	باران رەدوک و تۇرى قاسىدە كانى با	54
	تۇنان ئەمەن	چۈزۈك	كەپ ناوابلۇكە	55
چەبار ساپىر	ئېتىتالۇ قالفتىن	زۇمان	فۇسکونتى درولەت بۇو	56
		لىتكولىتىوھ	نىستانىكاى كېپانوھە	57
	تارام سەرقى	زۇمان	جاودەۋانى	58
	تارام كاكى فەلاح	چۈزۈك	زۇوان	59
	سەباج رەنجدەر	شىعر	فەھرەست	60
	عاًتا محمد	زۇمان	لاپىستېھە ئېپە؟	61
فازل مەحمود وەل	لىتكولىتىوھە	پەلىتىك بۆ جەھەنم	تەرىپ	62
سەعید سەليمانى	پەھرام سادقى	زۇمان	مەلەكöt	63
		زۇمان	خواجەنەرسەدىن	64
	د. مەممەد كەمال	فەلسەفى	ئۇنۇتۇلۇچى، بېنەۋەتى و بۇونى مۇۋە	65
	تارام سەرقى	لىتكولىتىوھە	لە تىكىستەوە بۆ مانا	66
چەبار ساپىر	مسەتفا مەستور	چۈزۈك	حىكايەتى عەشقىبى قاف و ..	67
	عابباس معروفى	پەيکەرى فەراد	زۇمان و بەرەم	68

ز	ناوى كەنېز	بابەت	ناوى نۇرسەر
1	فرىرو خەشەشاردان	عەتا محمدەر	چۈزۈك
2	ئازىز (ھەزىز سېياسەت)	فيڪىرى	ياسىن ئومەر
3	پەيمەكىشەنلى شارستانىتىنى	فيڪىرى سېياسى	سامەنلىك ھەنڈىنگىتون
4	سوھىلا	زۇمان	شارام قەواسى
5	زۇزۇي ھەنەتكەي عودەي	چۈزۈك	ئاوات ئەدۇللا
6	سيماكانى عقلانىتە خورافە	فيڪىرى سېياسى	فالىع عبدولجەنار
7	ۋەنۋەشكەپچىزۈك	چۈزۈك	كۆمەلەنگۈزۈر
8	نەبەھەشتە لەسەر زەۋىدەيە	فيڪىرى	تۇغىد ئۇرسەن
9	غېيتىنلىم	نۇرە فەرخ الماسىعەد	عبدەللا تايەپ بەرزىنجى
10	لەپانگى خۇرىتالاۋە	فەركى	كۆمەلەنگۈزۈر
11	مەندىلار	زۇمان	فەرەد پېرىيال
12	كېمىياڭانى وشە	لىتكولىتە وھى	چۈزۈك
13	گۈنۈزىنىتىقىسا	ھۇنۇرى	فواز زەتكىرا
14	خەمە كانىز دەشكىرى	فەركى	ئاوات سالىح
15	پەلماز گۈنەي	كۆمەلەنگۈزۈر	ھەمە كەريم عارف
16	ھەناسىي پېنځە داخراو	چۈزۈك	چۈنۈر سەعىدى
17	سادقى مەديەت	لىتكولىتە وھە	لەتكولىتە وھە
18	پادەرەپەك كۆلەتكى خابۇررەڭلە	چۈزۈك	سەيامەن دەھىدى
19	قالار يەعنى قەفسەتىكى خالى	شىعر	كەمال ئەمېتى
20	تىانووسى پاشى ھېچ	شىعر	ياسىن ئومەر
21	لەسىنەرىپرسىارادا	دەدار	سەمدەن ئەحمدەد
22	زەمەن وەك بەزە قاتىڭ شىنە	شىعر	پېلۇر ئۇلار
23	گەپلاسخى خۇنى	زۇمان	عەتا محمدەر
24	حەرامتىن	چۈزۈك	عەلەپ يېتىرىنى
25	دەنگە كابلووه كانى دىنە	شىعر	گەرسەندەولەمەلىكىان
26	كۆنەنېپەپەن و رەڭپانىن	راڭىياندىن	مەرىون ھەلەمېرى
27	مۇزازىت، شىشلى تەغۇستانى	تەننەس مەنسور	نۇام چۈمىسى
28	نەغۇنەۋەنلىخور تاوا	فەركى	ھەشام سالىح
29	دەرىپايك لەوشە	دەدار	مەھاباد قەردانى
30	لىتكولىتە وھە	سەلاح حەسەن	تىيان و بەرەم
31	داھىتانا مەرىك	فەرۇغ فەرۇغزاد	زۇمان و بەرەم و دەزىتكى

دو سروودی به لمه وانه کان	شیعر	سه عید سلیمانی	کامیار ن محمدی	69
ژماردن	چیزونک	کومناچیزونک	کامیار ن محمدی	70
گاهزده تیمه مردوبین	مینیمال	رهسول پیشان	چه بار سایر	71
نن و پیاو و تاکای سیکسی	لیکوینه وه	دنشاد خوشناو	ولیل توزات	72
سردهسته کان	چیزونک	ماریق بارگاس پیوسا	چه بار سایر	73
بانندگه کی من	رۆمان	فریبا و دفی	حمه کریم عارف	74
نامه کانی کانکا و ریلک	نامه کانی ماده بی	کافکا و ریلکه	غه فور سالخ عبدوللا	75
سواره کانی و شه	چیزونک	جو تیار ن محمد		76
درینی خونه کان	چیزونک	ثارام کاکه فلاح		77